VEROILMOITUS VUODELTA 2020

Tarkista, korjaa, ilmoita

Esitäytetyllä veroilmoituksella on suurin osa tiedoista valmiina, mutta tiedoissa voi olla virheitä tai puutteita. Monia vähennyksiä pitää myös muistaa itse vaatia.

Tämä on Taloustaidon opas, josta saat Veronmaksajien verojuristien vinkit veroilmoituksen tarkistamiseen. Opas on näköisversio ohjepaketista, joka ilmestyi maaliskuun Taloustaidossa.

TALOUS TAITO

Veroilmoitus vuodelta 2020

ALOITA TÄSTÄ!

VUODEN 2020 esitäytetty veroilmoitus postitetaan koteihin maalis-huhtikuussa. Voit ilmoittaa osan vuoden 2020 tiedoista veroilmoitusta varten jo nyt Omaverossa. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi matkakulut, kotitalousvähennys, työasuntovähennys, vuokratulot sekä luovutusvoitot ja -tappiot muusta omaisuudesta kuin arvopapereista.

Loput tiedot, esimerkiksi palkat ja arvopapereiden luovutusvoitot tai -tappiot, voit tarkistaa ja korjata, kun saat esitäytetyn veroilmoituksesi tai kun veroilmoitus näkyy Omaverossa.

Jos olet valinnut Suomi.fi-palvelussa sähköisen viranomaisasioinnin, tietoja ei postiteta kotiin eli tiedot näkyvät vain Omaverossa.

Tarkista tulo- ja vähennystiedot esitäytetystä veroilmoituksesta.

Verotuksen lopputuloksen näet verotuspäätöksestä tai alustavasta verotuspäätöksestä. Verotuspäätökseen on laskettu valmiiksi verotuksen lopputulos niillä tiedoilla, jotka on saatu työnantajilta, pankeilta jne.

Verotuspäätöksestä selviää, joudutko maksamaan vai saatko palautusta. Jos joudut maksamaan jäännösveroa, saat maksutiedot jo tässä vaiheessa. Kyseessä on kuitenkin arvio. Verotus muuttuu, jos ilmoitat lisää tuloja tai vähennyksiä. Tällöin saat Verohallinnolta uuden verotuspäätöksen ja tiedon maksusta tai palautuksesta. Uusi päätös tulee todennäköisesti kesällä.

MÄÄRÄPÄIVÄT TOUKOKUUSSA

Veroilmoituksen määräpäiviä on kolme. **Oma päiväsi on merkitty valmiiksi esitäytettyyn veroilmoitukseen ja se on ilmoitettu myös Omaverossa.**

Määräpäivä on jokin seuraavista toukokuun tiistaipäivistä: **4.5.**, **11.5.** tai **18.5**. Puolisoilla se on aina sama päivä. Jos esitäytettyä veroilmoitusta ei ole tullut lainkaan ja ilmoitettavaa on, määräpäivä on **18.5.** Liikkeen- ja ammatinharjoittajien ja maanviljelijöiden sekä heidän puolisoittensa veroilmoitusten määräpäivä on huhtikuussa **1.4.2021**.

Perillä määräpäivänä

Veroilmoituksen pitää olla **perillä** määräpäivänä. Huomioi tämä erityisesti, jos annat tietoja postitse paperilomakkeella.

Jos annat veroilmoituksen myöhässä, joudut yleensä maksamaan 50 euron myöhästymismaksun. Käytännössä maksu peritään yleensä vain, jos ilmoitus on myöhässä enemmän kuin kolme päivää.

Myöhästymismaksua ei kuitenkaan määrätä, jos veroilmoituksella vaaditaan vähennyksiä eli verot alenevat, vaikka ilmoituksen antaisi myöhässä.

Jos ilmoitat tuloja myöhässä vasta sen jälkeen, kun verotus on jo valmistunut, myöhästymismaksun sijaan voidaan määrätä veronkorotus. Veronkorotuksen määrä on yleensä kaksi prosenttia lisätystä tulosta.

Myös Omaverossa voi antaa veroilmoituksen määräpäivän jälkeen.

MILLOIN JA MITEN

OMAVEROSSA TAI OMALLA LOMAKKEELLA

Kaikki korjaukset ja lisäykset tehdään joko verkossa Omaverossa tai omilla lomakkeillaan, jotka postitetaan verotoimistoon. Kotiin ei lähetetä valmista lomaketta, johon tietoja voisi lisätä tai korjata, eikä palautuskuorta.

Omaverossa voit verkon kautta ilmoittaa kätevästi kaikki puuttuvat tiedot, jos sinulla on henkilökohtaiset verkkopankkitunnukset. Omaverossa ei tarvita liitelomakkeita.

Jos teet veroilmoitusta toisen puolesta, asia on mutkikkaampi. Jos kuolinpesällä on esimerkiksi vuokratuloja, paperilomake on ainoa mahdollinen, jos pesällä ei ole Y-tunnusta. Kuolinpesällä on Y-tunnus ainakin silloin, kun se harjoittaa metsätaloutta. Tällöin se osakkaista, jolla on ns. katso- tai suomi.fi -tunniste, voi ilmoittaa Omaverossa kuolinpesän vuokratulot.

NÄIN HANKIT PAPERILOMAKKEET:

- Jos haluat ilmoittaa puuttuvat tiedot paperilomakkeella, esitäytetystä veroilmoituksesta näet tarvittavan lomakkeen numeron. Esimerkiksi vuokratulot osakehuoneistosta ilmoitetaan lomakkeella 7H.
- Varmista etukäteen, että sinulla on käytössäsi oikeat lomakkeet.
- Lomakkeet voi tulostaa Verohallinnon sivulta *www.vero.fi*. Lomakkeita sekä palautuskuoria voi tilata verohallinnon numerosta 029 497 030 tai hakea verotoimistoista.
- Lomakkeet voi postittaa myös omassa kirjekuoressa. Muista silloin maksaa postimaksu.
- Osoite on: Verohallinto, PL 700, 00052 VERO. Osoite on mainittu myös paperilomakkeen yläkulmassa.

TARKISTA

- Henkilötiedot
- Tilinumero (erityisesti jos olet saamassa veronpalautusta)
- Ansiotulot kuten palkat
- Osinkotulot erityisesti noteeraamattomista yhtiöistä
- Luovutusvoitot ja luovutustappiot
- Ay-jäsenmaksut
- Eläkemaksut
- Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ja ps-tilien maksut
- Velkojen korot
- Ennakonpidätykset, ennakkoverot ja lisäennakot
- Varallisuus ja velat (erityisesti velan käyttötarkoitus)

ILMOITA

- Puuttuvat ansiotulot (Omavero tai lomake 50A)
- Vuokratulot (Omavero tai lomakkeet 7H ja 7K)
- Luovutusvoitot ja luovutustappiot (Omavero tai lomakkeet 9 ja 9A)
- Muut kuin lähdeverotetut korkotulot (Omavero tai lomake 50B)
- Muut pääomatulot (Omavero tai lomake 50B)
- Puuttuvat pääomanpalautukset, ellei vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta (Omavero tai lomake 9A)

VAADI

- Matkakustannukset (Omavero tai lomake 1A, 1B, 1C tai 1D)
- Tulonhankkimiskulut (Omavero tai lomake 50A)
- Kotitalousvähennys (Omavero tai lomake 14A, 14B tai 14C)
- Työasuntovähennys (Omavero tai lomake 19)
- Elatusmaksut (Omavero tai lomake 50A)
- Veronmaksukyvyn alentumisvähennys (Omavero tai lomake 50A)
- Puolisosiirrot (Omavero tai lomake 50B)
- Tulontasaus (Omavero tai lomake 50A)

TARKISTA JA ILMOITA

LISÄÄ PUUTTUVAT TULOT JA VÄHENNYKSET

Monet vähennykset eivät tule itsestään, vaan niitä pitää erikseen vaatia.

Esitäytetty veroilmoitus pitää ja kannattaa tarkistaa sekä tarvittaessa korjata – muuten et tiedä, millaisen veroilmoituksen olet antamassa.

Muista tarkistaa myös palkkatulot sekä ilmoittaa puuttuvat tulot. Työnantajat ovat ilmoittaneet viime vuoden palkkatiedot tulorekisterin kautta.

Pääomatulojen ryhmässä on perinteisesti eniten korjattavaa ja ilmoitettavaa. Esimerkiksi vuokratulojen määrä voi näkyä valmiina, mutta se voi myös puuttua kokonaan, vaikka vuokratuloista olisi maksettu ennakkoveroa. Summat eivät myöskään välttämättä ole oikein.

Kauppojen tarkistaminen on myös tärkeää. Vaikka esitäytetyllä veroilmoituksella on tiedot viime vuonna myymistäsi osakkeista, rahasto-osuuksista, kiinteistöistä ja asunto-osakkeista, pitää sinun tehdä erikseen luovutusvoittolaskelma, ellei luovutusvoittoja ole laskettu valmiiksi. Ja vaikka olisikin, ole silloinkin tarkkana, että luovutusvoitot on laskettu sinulle edullisimmalla tavalla ja niiden määrät ovat oikein.

HUOMAA

Myös **ulkomailla asuvan** täytyy antaa veroilmoitus Suomeen, jos hän saa Suomesta muita kuin lähdeverotettavia tuloja. Ilmoitettavia tuloja ovat esimerkiksi luovutusvoitot Suomessa olevan kiinteistön myynnistä sekä vuokratulot.

Veronpalautukset ja jäännösverot

Veronpalautukset maksetaan pankkitilille heinäkuun ja joulukuun välisenä aikana.

Asiaan vaikuttaa se, milloin verotus päättyy. Ajankohta vaihtelee toukokuun ja lokakuun välillä. Suurimmalla osalla verotus päättyy kesäkuussa ja mahdollinen veronpalautus kolahtaa pankkitilille elokuussa. Verotus voi päättyä kuitenkin vasta lokakuussa, jolloin veronpalautus maksetaan joulukuussa.

Myös jäännösverojen eräpäivä on riippuvainen verotuksen päättymiskuukaudesta. Jos verotus valmistuu kesäkuussa, jäännösveron ensimmäinen eräpäivä on elokuun alussa. Jos verotus valmistuu heinäkuussa, jäännösveron eräpäivä on syyskuussa jne.

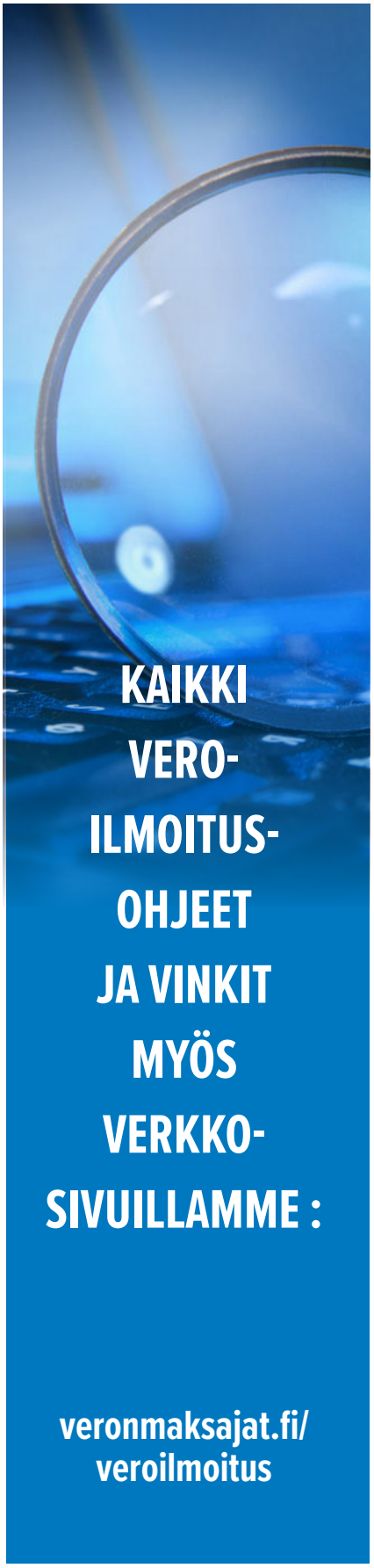
Puolisoilla verotus päättyy samaan aikaan. Kotiin tulleessa verotuspäätöksessä näkyy verotuksen päättymispäivä. Se on kuitenkin vain arvio ja voi muuttua. Samalla muuttuu myös veronpalautuksen maksupäivä tai jäännösveron eräpäivä.

Veronpalautus maksetaan pankkitilillesi, jos se on Verohallinnon tiedossa. Tilinumero on merkitty tietoihisi. Muussa tapauksessa veronpalautus maksetaan maksuosoituksena Osuuspankin välityksellä.

Jos tilinumero puuttuu tai haluat muuttaa sitä, ilmoita oikea tili Verohallinnolle. Voit ilmoittaa tilinumeron Omaverossa.

● LOMAKE 7208 tai Omavero

Myös paperilomakkeella ilmoittaminen on mahdollinen (lomake 7208 Henkilöasiakkaan ilmoitus tilinumerosta). Kuolinpesille on oma lomake.

SÄILYTÄ JA KIRJAA

TOSITTEET TÄYTYY PITÄÄ TALLESSA

Veroilmoitukseen ei liitetä kuitteja tai muita tositteita, joista selviää esimerkiksi osto, myynti tai maksu. Tositteiden on kuitenkin säilyttävä omassa arkistossa yleensä kolme vuotta. Vuoden 2020 verotukseen liittyvien tositteiden on siis oltava tallessa vielä vuonna 2023.

Monet tositteet ja asiakirjat on syytä kuitenkin säilyttää paljon pidempään kuin kolme vuotta.

Se on oman etusi mukaista. Koska luovutusvoitto on lähes aina veronalaista tuloa, kannattaa säilyttää esimerkiksi kaikki kesämökin rakennuslaskut. Jos mökki joskus myöhemmin myydään, pystyy tositteiden avulla selvittämään todellisen hankintamenon. Tietoa tarvitaan voiton laskemisessa.

Tositteiden säilyttämistavasta ei ole mitään säännöksiä. Riittää, että pyydettäessä selvitykset voidaan saada paperille.

MUISTIINPANOT TULONHANKINNASTA

Pelkkä tositteiden säilyttäminen ei aina riitä, vaan tulonhankkimistoiminnasta täytyy pitää muistiinpanoja.

Muistiinpanovelvollisuus koskee niitä tuloja, joista ei tarvitse pitää varsinaista kirjanpitoa. Näitä ovat esimerkiksi maa- ja metsätalous, vuokraustoiminta ja arvopaperikauppa.

Yksi vuokralainen ei vielä edellytä muistiinpanojen tekemistä. Tietenkin kaikki tulo- ja menotositteet on tällaisestakin vuokraustoiminnasta säilytettävä.

Monella arvopaperivälittäjällä on sähköinen palvelu, jossa säilytetään tiedot verovuoden aikana hankituista ja luovutetuista osakkeista sekä saaduista osingoista. Tällainen riittää sijoitustoiminnan muistiinpanoiksi ja tositteiksi.

Muistiinpanovelvollisten täytyy säilyttää tositteet kuusi vuotta eli vuoden 2026 loppuun.

JUUSO LOIKKANEN

Muista etätyöhön liittyvät vähennykset!

Erityisesti koronavirusepidemia sai aikaan sen, että etätyöt lisääntyivät vuonna 2020. Tarkista tämän lehden sivulta 56, miten voit hyödyntää esimerkiksi tulonhankkimiskuluissa etätyöhön liittyviä menoja.

Muutoksenhakuaika kolme vuotta

Vuoden 2020 verotukseen sovelletaan **kolmen vuoden** muutoksenhakuaikaa ja oikaisuaikaa. Kyse on siitä, missä ajassa verovelvollinen voi hakea muutosta vuoden 2020 verotukseen ja missä ajassa Verohallinto voi oikaista jo toimitettua verotusta. Kolmen vuoden aikaa on sovellettu vuodesta 2017 alkaen.

Verohallinto voi oikaista vuoden 2020 verotusta pääsääntöisesti kolmen vuoden ajan eli vielä vuoden 2023 loppuun saakka. Verovelvollisen täytyy tehdä oikaisuvaatimus samassa ajassa, jos haluaa muutosta vuoden 2020 verotukseen. Tietyissä tilanteissa Verohallinnolla on kolmea vuotta pidempi aika oikaista verotusta verovelvollisen vahingoksi.

SISÄLLYSLUETTELO

VEROILMOITUS 2020 48–50

Veroilmoituksen määräpäivät
Paperilomakkeiden hankkiminen
Tositteiden säilyttäminen
Muutoksenhakuaika
Veronpalautus ja jäännösvero

ANSIOTULOT 52–54

Palkat ja luontoisedut
Eläkkeet ja etuudet, eläketulojen jaksotusvaatimus
Työkorvaukset
Apurahat ja stipendit
Tulontasaus
Autoedun arvonalennus
Ennakonpidätykset

ULKOMAAN PALKKA- JA ELÄKETULOT 54–55

Kuuden kuukauden sääntö
Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen

PALKANSAAJAN TULONHANKKIMISKULUT 56–58

Työhuonevähennys
Ammattikirjallisuus ja työvaatteet
Työvälineet
Vähennys tietokoneesta
Koulutuksen kustannukset
Työasuntovähennys
Työmatkat ilman päivärahaa tai kilometrikorvausta
Rakennusalan ateriakorvaus

MUITA VÄHENNYKSIÄ 59

Veronmaksukyvyn alentumisvähennys, elatusmaksuvähennys, opintolainavähennys, lahjoitusvähennys, invalidivähennys ym.

MATKAKULUT 60–62

Asunnon ja työpaikan väliset matkat
Viikonloppumatkat kotiin
Erityisalan matkat ja tilapäiset työmatkat

KOTITALOUSVÄHENNYS 63–64

Yritykseltä ostettu työ tai työntekijän palkkaaminen
Kotitalousvähennys ulkomailla

PÄÄOMATULOT 65

Ilmoitettavat pääomatulot

VUOKRATULOT 66–67

Vuokratulot ja niistä tehtävät vähennykset

LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT 67–69

Kaksi tapaa laskea luovutusvoitto
Pienet verovapaat luovutusvoitot
Lahjan myynnin luovutusvoitto
Pääomanpalautusten verotus

OSAKASLAINAT 70

Omistajayrittäjän osakaslainat

OSINKOTULOT JA YLIJÄÄMÄT OSUUSKUNNISTA 71–73

Noteerattujen ja noteeraamattomien yhtiöiden osingot
Ylijäämät osuuskunnista
Ulkomailta saadut osingot ja osuuskuntien ylijäämät

ULKOMAAN PÄÄOMATULOT 73

Ulkomailta saadut osingot, korot, vuokratulot, luovutusvoitot ja -tappiot jne.

PÄÄOMATULOISTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET 74–76

Pääomatulojen tulonhankkimiskulut
Maatalousyhtymän osakkaan korot ja tappiot
Korkojen vähentäminen
Asuntolainan korot ja alijäämähyvitys

ELÄKESÄÄSTÄMINEN 77–78

Vapaaehtoisten eläkevakuutusten maksut
Ps-sopimuksen maksut

VARAT JA VELAT 79–81

Mitä täytyy ilmoittaa, mitä ei
Hallintaoikeuden ilmoittaminen

YRITTÄJÄ JA VEROILMOITUS 81–82

Ilmoitusten määräpäivät
Yrittäjän vähennyksiä

NÄIN OMAT VÄHENNYKSESI VAIKUTTAVAT 83–86

Ohjeita vähennysten vaikutusten laskemiseen

ANSIOTULOT

Tarkista, että kaikki palkkatulot, työkorvaukset, eläkkeet ja etuudet on merkitty veroilmoitukselle. Tietojen ilmoittaminen on sinun vastuullasi.

LOMAKKEET ● 50A ● 10 ● 11

● LOMAKE 50A tai Omavero

PALKAT JA TYÖKORVAUKSET

Tarkista, että kaikkien työnantajiesi vuodelta 2020 maksamat palkat ja luontoisedut on merkitty esitäytetylle veroilmoitukselle. Jos tiedot puuttuvat, ilmoita ne. Työnantajan antamalta laskelmalta ilmenee rahapalkkojen ja luontoisetujen määrä.

Työnantaja tai muu suorituksen maksaja ilmoittaa maksetut palkat, luontoisedut, palkkiot, työkorvaukset sekä muut ansiotulot tulorekisteriin. Myös verovapaat ja veronalaiset kustannusten korvaukset ilmoitetaan.

Vaikka maksaja ei olisi tietoja ilmoittanut, verovelvollisen vastuulla on ilmoittaa tiedot esitäytetyllä veroilmoituksellaan. Tulonsaajan on myös hyvä pyytää maksajaa korjaamaan virheelliset tai puuttuvat tiedot tulorekisteriin.

Yhtä lailla maksajan on puolestaan ilmoitettava tiedot tulorekisteriin huomattuaan puutteellisuuden. Näitä puuttuvia tietoja voivat maksajat siten ilmoittaa vielä esitäytetyn veroilmoituksen saavuttuakin.

Huomaa, että voit joutua maksamaan veronkorotusta, jos veroilmoituksessa tai muissa vaadituissa tiedoissa on puutteita tai virheitä etkä ole oma-aloitteisesti korjannut niitä ennen verotuksesi päättymistä. Veronkorotus on 2 prosenttia puuttuvan tulon määrästä, kuitenkin vähintään 75 euroa.

Palkkatuloja ovat myös tilapäisestä työstä saadut palkat tai palkkiot. Myös työkorvaukset ilmoitetaan silloin, kun et ilmoita niitä liikkeen- ja ammatinharjoittajan veroilmoituksella. Työkorvaus on työstä, tehtävästä tai palveluksesta muuna kuin palkkana maksettava korvaus, joka tehdään toimeksiantosuhteessa. Myös yksityisen perhepäivähoitajan työkorvaus ilmoitetaan tällä lomakkeella, jos perhepäivähoitaja ei kuulu ennakkoperintärekisteriin.

Jos olet saanut työpanososinkoa ja sinulla on holdingyhtiö, tarkista, ettei samaa tuloa veroteta sekä palkkana että osinkona.

ELÄKKEET JA ETUUDET

Eläkkeet ja etuudet ovat yleensä valmiina esitäytetyllä veroilmoituksella omissa kohdissaan. Esimerkiksi Suomesta saadut työ- ja yrittäjäeläkkeet, kansaneläkelain mukaiset eläkkeet ja ansiotulona verotettavat vakuutuksiin perustuvat eläkkeet sekä takuueläkkeet on merkitty valmiiksi esitäytetylle veroilmoitukselle.

Mikäli tietoja puuttuu, ilmoita ne sekä etuuden tai eläkkeen määrän lisäksi myös maksajan nimi sekä toimitetun ennakonpidätyksen määrä.

Tarkista myös, että maksetut etuudet, kuten sairausvakuutuslain mukaiset päivä-, äitiys- tai isyysrahat, työttömyyspäivärahat, opintorahat ja aikuiskoulutustuet löytyvät esitäytetyltä veroilmoitukselta.

ELÄKETULOJEN JAKSOTUSVAATIMUS

Jos eläke on kertynyt aiemmilta verovuosilta, mutta se maksetaan yhdellä kertaa, verotusta voidaan lieventää verrattuna siihen, että koko eläketulo verotettaisiin kerralla normaalisti maksuvuoden tulona.

Eläkkeet voidaan verotuksessa jaksottaa, jos olet vuonna 2020 saanut takautuvaa eläkettä vähintään 500 euroa ja eläke kohdistuu vähintään kolmen kuukauden ajalta verovuotta edeltäneeseen aikaan. Jaksotusvaatimus on esitettävä ennen eläkkeen maksuvuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä. Jos olet vaatinut eläketulojen jaksottamista jo ennakkoperinnässä ja jaksotus on vaatimuksen perusteella huomioitu muutosverokorttia laskettaessa ja ennakonpidätystä toimitettaessa, sinun ei tarvitse vaatia uudelleen jaksotusta.

Takautuvasti maksettava lakisääteinen eläke voidaan jaksottaa tai siihen voidaan soveltaa tulontasausta eläkkeensaajan vaatimuksesta. **Sama lakisääteinen eläketulo voi täyttää sekä eläketulon jaksotuksen että tulontasauksen edellytykset.** Molempia menettelyjä ei kuitenkaan voida kuitenkaan soveltaa samaan tuloon.

TAITEELLISEN JA FREELANCETOIMINNAN TULOT JA NIIHIN LIITTYVÄT MENOT

● LOMAKE 11 tai Omavero
Tulonhankkimistoiminta

Tulonhankkimistoimintaan liittyvät, esitäytetyltä veroilmoitukselta puuttuvat työkorvaukset ilmoitetaan lomakkeella 11.

Tällaisia tuloja ovat esimerkiksi taiteellisesta ja freelancetoiminnasta saadut tulot. Myös esimerkiksi yksityisopetuksesta saadut tulot ja järjestysmiesten ja tarjoilijoiden palvelurahat ilmoitetaan tällä lomakkeella. Myös **ennakkoperintärekisteriin kuuluva** yksityinen perhepäivähoitaja ilmoittaa tulonsa tällä lomakkeella.

● **LOMAKE 50A tai Omavero**

Jos työkorvaukset ovat esitäytetyllä veroilmoituksella, mutta tiedoissa on virheitä, niihin liittyvät virheet korjataan lomakkeella 50A.

● **LOMAKE 10 tai Omavero:**
Apurahat

Apurahat ja stipendit, jotka on saatu opintoja tai tieteellistä tutkimusta tai taiteellista toimintaa varten, ovat joko kokonaan verottomia tai veronalaisia tietyn euromäärän jälkeen.

Valtiolta, kunnalta, muulta julkisyhteisöltä tai Pohjoismaiden neuvostolta saadut apurahat ovat verottomia ilman ylärajaa. Yksityisen myöntämät apurahat ovat veronalaisia siltä osin kuin niiden yhteismäärä yhdessä edellä mainittujen kokonaan verottomien apurahojen kanssa ylittää menojen vähentämisen jälkeen vuotuisen taiteilija-apurahan määrän.

Taiteilija-apurahan verovapaa määrä vuonna 2020 oli 23 376,45 euroa.

Apurahan tai stipendin verovapaus on tarvittaessa selvitettävä. Veronalaiset ja verovapaat apurahat ilmoitetaan lomakkeella 10 tai Omaverossa. Ilmoita lomakkeella tiedot saamistasi apurahoista, stipendeistä ja tunnustuspalkinnoista. Tällä lomakkeella ilmoitetaan myös apurahan tai stipendin kohteena olevaan toimintaan liittyvät menot.

Muulta kuin julkisyhteisöltä tai Pohjoismaiden neuvostolta saadun apurahan veronalaista määrää laskettaessa apurahasta vähennetään ensin siihen kohdistuvat luonnolliset vähennykset. Luonnollisia vähennyksiä ovat esimerkiksi kustannukset opintomateriaalista, apuhenkilöistä, matkoista, puhtaaksikirjoituksesta ja muista välittömästi tutkimustoimintaan liittyvistä menoista.

Jos stipendi tai muu apuraha on annettu jotain tiettyä työtä, matkaa tai tutkimusta varten, siihen ei kohdisteta muita kuin tähän työhön tai tutkimukseen liittyviä menoja.

Jos kyseessä on ns. elatusapuraha tai työskentelyapuraha, joka on tarkoitettu elinkustannusten rahoittamiseen, siitä ei voida vähentää tutkimustyön kustannuksia, mutta ne voidaan vähentää henkilön muista tuloista.

Taiteellisesta työstä johtuneet menot eivät edes osaksi kohdistu valtion taiteilija-apurahaan, joka on myönnetty työskentelyedellytysten turvaamiseksi ja parantamiseksi. Elatus- tai työskentelyapurahaan ei siten voida kohdistaa taiteellisen toiminnan menoja, vaan ne vähennetään taiteilijan muista tuloista. Jos muita tuloja ei ole, taiteilijalle vahvistetaan tappio.

TULONTASAUS

● **LOMAKE 50A tai Omavero**

Kun luonnollinen henkilö tai kuolinpesä saa kerralla suurehkon ansiotulon, joka on kertynyt kahdelta tai useammalta vuodelta, voidaan tulontasauksella lieventää valtionveron progression vaikutusta. Tulontasausmahdollisuus ei koske kunnallisveroja eikä sitä sovelleta pääomatuloihin.

Tulontasauksen toimittamista on vaadittava ennen verotuksen päättymistä. **Verotuksen päättymispäivä on henkilökohtainen.** *Vuoden 2020 verotus voi päättyä vuoden 2021 toukokuun ja lokakuun välisenä aikana, suurimmalla osalla kuitenkin jo kesällä.*

Voit vaatia tulontasausta, jos olet saanut vuonna 2020 kertasuorituksena vähintään 2 500 euron suuruisen ansiotulon, joka on kertynyt etu- tai jälkikäteen kahdelta tai useammalta vuodelta. Lisäksi edellytetään, että tulo on vähintään neljäsosa vuoden 2020 kaikkien ansiotulojen yhteismäärästä, josta on vähennetty tulonhankkimiskulut.

Jos olet vaatinut tulontasausta jo ennakoperinnässä ja tulontasaus on vaatimuksen perusteella huomioitu muutosverokorttia laskettaessa ja ennakonpidätystä toimitettaessa, sinun ei tarvitse vaatia uudelleen tulontasausta.

Toisin kuin eläketulojen jaksotussäännöstä **tulontasausta voidaan soveltaa myös muuhun eläketuloon kuin lakisääteiseen eläkkeeseen.** Tulontasauksen kohteena voi siten olla esimerkiksi itse otetun vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen takaisinoston ansiotulona verotettava osuus. ▶

Autoedun arvonalennus

Arvon alentaminen yksityisajojen perusteella:
Voit vaatia autoedun arvon alentamista, jos edun arvo on ennakonpidätyksessä huomioitu suuremmasta arvosta. Alennusta kannattaa vaatia, jos **yksityisajoa on vuodessa alle 18 000 kilometriä** eli keskimäärin alle 1 500 km/kk.

Verohallinto vahvistaa vuosittain tavallisimpien luontoisetujen verotusarvot. Autoedun arvo lasketaan yleensä **kaavamaisesti** siten, että esimerkiksi

■ ikäryhmässä A ns. perusarvoon lisätään vuonna 2020 joko 270 euroa (vapaa autoetu) tai 105 euroa (käyttöetu) ja

■ ikäryhmässä B joko 285 euroa (vapaa autoetu) tai 120 euroa (käyttöetu).

Jos yksityisajoja on vähän, autoedun arvo kannattaa vaatia laskettavaksi käyttäen edellä kerrotun kiinteän arvon sijasta **kilometrikohtaista arvoa** siten, että perusarvoon lisätään

■ ikäryhmässä A 18 senttiä/yksityiskilometri (vapaa autoetu) tai 7 senttiä/yksityiskilometri (käyttöetu) ja

■ ikäryhmässä B 19 senttiä/yksityiskilometri (vapaa autoetu) tai 8 senttiä/yksityiskilometri (käyttöetu) vuonna 2020.

Yksityisajojen määrästä on pyydettäessä esitettävä ajopäiväkirja tai muu luotettava selvitys.

ESIMERKKI

Sinulla on vapaana autoetuna vuonna 2020 käyttöönotettu auto. Yksityisajoja on 800 kilometriä kuussa. Edun arvo kuukaudessa on 500 euroa.

Vähennä tästä 500 eurosta vapaan autoedun kiinteä arvo 270 euroa (500 – 270 = 230) ja lisää kilometrikohtainen arvo (800 x 0,18 = 144 + 230 = 374), jolloin autoedun arvoksi jää 374 euroa.

Arvon alentaminen muusta syystä:
Voit vaatia autoedun arvon alentamista myös, jos sinulla on työajoja yli 30 000 kilometriä vuodessa.

ENNAKONPIDÄTYKSET

● **LOMAKE 50A tai Omavero:**
Ansiotulot ja niistä tehtävät vähennykset

Tarkista palkoista ja palkkioista pidätetyt verot eli ennakonpidätykset esitäytetyltä veroilmoitukselta. Mikäli sinulla on korjattavaa ennakonpidätyksiin verrattuasi niitä palkkalaskelmiin, ilmoita korjaukset Omaverossa tai lomakkeella 50A Ansiotulot ja niistä tehtävät vähennykset.

Jos korjaat tietoja, ilmoita lisäksi maksajan nimi, Y-tunnus tai henkilötunnus maksajan antamalta palkkatositteelta sekä palkan ja luontoisetujen määrä.

Verohallinnon tiedossa olevat maksetut ennakonpidätykset, ennakot ja lisäennakot ovat esitäytetyllä veroilmoituksella. ◄

MERJA-LIISA HUOLMAN-LAKARI

ULKOMAAN PALKKA- JA ELÄKETULOT

Ulkomaantyötulojen verotukseen vaikuttaa Suomen ja työntekovaltion välinen mahdollinen verosopimus ja sen sisältö.

LOMAKKEET ● 16A ● 50A

PALKKATULO JA VEROSOPIMUKSET

Ulkomaan työskentelystä ***yksityiseltä sektorilta*** *saatu palkkatulo voi olla Suomessa kokonaan verotonta.*

Usein ulkomaan palkka on verotonta Suomessa niin sanotun kuuden kuukauden säännön perusteella. Mikäli henkilö kuuluu Suomen sosiaaliturvaan ulkomaankomennuksen ajan, ulkomaan työskentelystä maksetun palkan tai ns. vakuutuspalkan perusteella joudutaan kuitenkin maksamaan Suomeen sairausvakuutusmaksu, joka vuonna 2020 oli 1,18 %.

Yksityisoikeudelliseen työsuhteeseen perustuvasta palkasta saatetaan mahdollisesti verottaa myös työntekovaltiossa.

Kun työntekovaltiolla on verotusoikeus, sinne on yleensä annettava myös veroilmoitus.

Ulkomaantyötulojen verotukseen vaikuttaa Suomen ja työntekovaltion välinen mahdollinen verosopimus ja sen sisältö. Näillä sopimuksilla ja lailla kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta estetään kaksinkertainen verotus.

Vuoden 2020 lopussa Suomella oli voimassa verosopimus lähes 80 valtion kanssa.

KUUDEN KUUKAUDEN SÄÄNTÖ

Kuuden kuukauden säännön perusteella ulkomailla tehdystä työstä maksettu **palkka on verotonta Suomessa**, mikäli kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

■ Työskentely ulkomailla kestää yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta.

■ Suomen ja työskentelyvaltion välinen verosopimus ei estä palkan verottamista työskentelyvaltiossa.

■ Työntekijä ei oleskele Suomessa enempää kuin keskimäärin kuutena päivänä kuukaudessa ulkomaantyöskentelyn aikana.

■ Työnantaja ei ole suomalainen julkisyhteisö, Finpro ry eikä työtä tehdä suomalaisessa laivassa tai lentokoneessa.

KORONAVIRUS VOI VAIKUTTAA

Koronaviruksen rajoittamistoimenpiteet voivat vaikuttaa kuuden kuukauden säännön soveltamiseen.

Verotuksessa ulkomaantyöskentelyn ei katsota keskeytyvän, jos Suomessa oleskelu on aiheutunut pakottavista matkustusrajoituksista ja jos tällaisen Suomessa oleskelun jälkeen on palattu työskentelyvaltioon jatkamaan kyseistä ulkomaantyöskentelyä.

Jos työskentely on päättynyt ennen oletettua kuuden kuukauden aikaa, ulkomaantyöskentelystä saatu palkka voi tästä huolimatta olla verovapaata, jos kuuden kuukauden säännön edellytykset muutoin täyttyvät siltä ajalta, jona työtä on tehty toisessa valtiossa.

Pakottavan syyn voimassaolo määräytyy lähtökohtaisesti Ulkoministeriön julkaisemien matkustusrajoitusten mukaan. Pakottava syy voi kuitenkin edelleen olla voimassa, jos työskentelyvaltio ei esimerkiksi päästä palaamaan maahan.

KAKSINKERTAISEN VEROTUKSEN POISTAMINEN

HYVITYSMENTELMÄ: Jos kuuden kuukauden sääntö ei sovellu ulkomaanpalkkaan ja työskentelyvaltio on verottanut tuloja, kaksinkertainen verotus poistetaan Suomessa yleensä hyvitysmenetelmällä. Suomen ollessa verosopimuksen mukainen asuinvaltio Suomi verottaa ulkomaantulosta, mutta vähentää verosta tuloverot, jotka verovelvollinen osoittaa maksaneensa työskentelyvaltiossa.

Jos Suomessa verokanta on esimerkiksi 30 prosenttia, mutta ulkomainen vero on suurempi, Suomessa voidaan hyvittää kuitenkin vain 30 prosenttia.

VAPAUTUSMENETELMÄ: Joissain verosopimuksissa, esimerkiksi Pohjoismaiden välillä solmitussa verosopimuksessa, Suomi on sitoutunut ns. progressioehtoiseen vapautusmenetelmään. Tällöin esimerkiksi Ruotsissa ansaitusta palkasta ei makseta veroa Suomessa, mutta ulkomaan työskentelystä ansaittu tulo otetaan huomioon määrättäessä sitä verokantaa, jota Suomessa sovelletaan verovelvollisen ansiotulon verotuksessa. Ruotsiin maksetulla verolla ei ole Suomen verotuksessa merkitystä. Ulkomaantulo siis tässä tapauksessa **kiristää** työntekijän mahdollisesti ansaitsemien muiden ansiotulojen verotusta Suomessa.

TARKISTA VEROSOPIMUKSEN MUKAINEN ASUINVALTIO

Suomella ei ole verotusoikeutta yksityiseltä sektorilta saatuun ulkomaan palkkatuloon, jos työskentelyvaltiosta on tullut ulkomaille muutettuasi verosopimuksen mukainen asuinvaltiosi.

Mikäli olet Suomessa edelleen yleisesti verovelvollinen, olet kuitenkin velvollinen antamaan tietoja Suomeen ulkomailla ansaitusta palkasta, vaikkei Suomi verottaisikaan tuloa.

SELVITÄ ULKOMAILLE MAKSETTU VERO

Jos olet ollut töissä ulkomailla, ilmoita ulkomailta saamasi palkat ja luontoisedut sekä ulkomailla palkkatulostasi maksamat verot **euroina** ja laskettuna joko maksupäivän kurssiin tai Euroopan keskuspankin vahvistamaan vuoden 2020 keskikurssiin.

Siinä tapauksessa, että kuuden kuukauden sääntö ei sovellu ulkomaantyötuloon, sekä Suomi että työskentelyvaltio saattavat verottaa kyseisen tulon. Tämän vuoksi on tärkeää, että lomakkeella ilmoitetaan ulkomaille maksetun veron määrä ja vaaditaan kaksinkertaisen verotuksen poistamista.

Voit vaatia vähennettäväksi veronalaiseen ulkomaantyötuloon kohdistuvat tulonhankkimiskulut.

Ulkomaanpalkkaan liittyvät eläke- tai työttömyysvakuutusmaksut voi vaatia vähennettäviksi Omaverossa tai lomakkeella 50A, mikäli tiedot puuttuvat esitäytetyltä veroilmoitukseltasi.

ULKOMAAN ELÄKETULOT

Jos saat eläketuloa ulkomailta, ilmoita ulkomailta maksettu bruttoeläke sekä ulkomailla eläketulostasi maksetut verot euroina ja laskettuna joko maksupäivän kurssiin tai Euroopan keskuspankin vahvistamaan vuoden 2020 keskikurssiin.

Muuna valuuttana kuin euroina saadusta eläketulosta voi vähentää pankin perimät valuutan vaihtamiseen liittyvät kulut. Valuutanvaihtokuluina voi vähentää joko todelliset kulut selvityksen perusteella tai 60 euroa vuodessa ilman muuta selvitystä.

Ilmoita kulut kuitenkin vain, jos ne ovat yhteensä yli 60 euroa vuodessa, koska Verohallinto vähentää verotuksessa eläkkeen määrästä valuutanvaihtokuluja 60 euroa. ◄

Verohallinto saa suorasiirtona tiedot Ruotsista maksettavista eläkkeistä ja vähentää viran puolesta valuutanvaihtokulut 60 euroa.

MIIKA HÄRKÖNEN

- **LOMAKE 16A tai Omavero:** *Ulkomaan palkka- ja eläketulot*
- **LOMAKE 16A tai Omavero:** *Ulkomaan palkan tulonhankkimiskulut*
- **LOMAKE 50A tai Omavero:** *Ulkomaanpalkkaan liittyvät eläke- tai työttömyysvakuutusmaksut*

VERO 2021

Verotuksen ja oman talouden tehopäivä

KATSO JA KUUNTELE!

Veronmaksajien Vero2021-verkkotapahtuman esitykset ovat katsottavissa osoitteessa veronmaksajat.fi.

Vero2021 järjestettiin 17.3.

VERONMAKSAJAT Puolenpitoa

PALKANSAAJAN TULON-HANKKIMISKULUT

Palkkatulojen hankkimisesta aiheutuneet menot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia.

LOMAKKEET ● 1D ● 19 ● 50A

Verottaja vähentää ilman eri selvitystä palkkatulosta tulonhankkimisvähennyksenä **viran puolesta 750 euroa**, kuitenkin enintään vuotuisen palkkatulon määrän.

Kustannusten selvittämiseksi ei siis kannata nähdä vaivaa, jos todelliset tulonhankkimiskulusi eivät ylitä 750 euroa. Ilmoita verottajalle yhteissummaltaan 750 euroa ylittävät kulusi täysimääräisenä vähentämättä niistä kaavamaista tulonhankkimisvähennystä.

Vaatimiesi kulujen on liityttävä palkkatulojesi hankintaan. Pidä tallessa tulonhankkimiskuluihin liittyvät tositteet. Verohallinto voi pyytää ne nähtäväksi.

Alla on esimerkkejä yleisimmistä kuluista.

TYÖHUONEVÄHENNYS

Jos työnantajasi ei ole järjestänyt sinulle työpistettä tai -huonetta tai työhösi liittyy huomattavasti kotona tehtävää työtä ja näistä syistä käytät itse hankkimaasi työtilaa palkkatyösi tekemiseen, voit vähentää siitä johtuvia kuluja.

Mikäli olet hankkinut työskentelyäsi varten erillisen työtilan, voit vähentää sen todelliset kustannukset, kuten vuokran tai vastikkeen. Voit vähentää myös muita työtilasta maksamiasi kuluja, esimerkiksi sähkö-, lämmitys-, korjaus- tai siivouskuluja.

Jos työskentelet kotonasi, todellisten työhuonekulujen selvittäminen voi olla hankalaa. Tällöin todellisten kulujen sijasta voit vähentää Verohallinnon yhtenäistämisohjeiden mukaisen **kaavamaisen työhuonevähennyksen** seuraavasti:

1. Niille, jotka käyttävät asuntoaan **jatkuvasti ja kokopäiväisesti** tulojensa hankkimiseen, 900 euroa/vuosi.

2. Niille, jotka tekevät tulojensa hankkimiseksi **etätyötä kokopäiväisesti ja yli 50 %** verovuoden työpäivien kokonaismäärästä, 900 euroa/vuosi.

3. Niille, jotka käyttävät asuntoaan **jatkuvasti, mutta vain osapäiväisesti** tulojensa hankkimiseen, 450 euroa/vuosi.

4. Niille, jotka tekevät tulojensa hankkimiseksi **etätyötä** säännöllisesti, mutta enintään 50 % verovuoden työpäivien kokonaismäärästä, 450 euroa/vuosi.

5. Niille, jotka käyttävät asuntoaan **satunnaisten tulojen** hankkimiseen muissa kuin yllä mainituissa tilanteissa, 225 euroa/vuosi.

6. Niille, jotka tekevät **etätyötä vain satunnaisesti**, 225 euroa/vuosi.

Työhuonevähennyksen tekeminen ei edellytä, että kotona on muusta asunnosta erillinen työhuone tai työtila varattuna työskentelyä varten. Kaavamainen työhuonevähennys kattaa työhuoneen vuokran, kalusteet, valon, sähkön, lämmön ja siivouksen. Kun teet kotona työtä, voit vähentää joko kaavamaisen työhuonevähennyksen tai työtilasta aiheutuneet todelliset kulut. Et siis voi vähentää niitä molempia veroilmoituksellasi.

*Ensimmäistä kertaa verovuotta 2020 koskevassa ohjeessa Verohallinto on todennut, että jos **puolisot** käyttävät samaa asuntoa etätöissä, kumpikin puoliso voi tehdä kaavamaisen työhuonevähennyksen.*

Jos puolisot vaativat vähennystä todellisten kulujen mukaan, jaetaan vähennys puolisoille heidän esittämänsä selvityksen perusteella.

Jos verovelvollinen käyttää työhuonetta myös muiden tulojen, kuten esimerkiksi maatalouden ja metsätalouden tulojen tai muiden pääomatulojen hankintaan, voidaan työhuonevähennys tehdä myös näistä tuloista.

Etätyöstä kuluja

Koronapandemia on lisännyt vuoden 2020 aikana paljon palkansaajien etätöitä. Etätyöllä tarkoitetaan järjestelyä, jossa olet sopinut työnantajasi kanssa, että työskentelet ainakin osan työajastasi kotona tai muussa hankkimassasi työskentelytilassa.

Etätyön tekemiseen voi liittyä kustannuksia, joita saat vähentää verotuksessa tulonhankkimiskuluina.

Tällaisia ovat tyypillisesti kulut:
- työhuoneesta,
- tietokoneesta ja
- tietoliikenneyhteyksistä.

Näitäkin tulonhankkimiskuluja käsitellään tässä artikkelissa.

Kaikissa tulolähteissä ja tulolajeissa myönnettyjen kaavamaisten työhuonevähennysten yhteismäärä voi olla enintään 900 euroa verovuodessa, jos verovelvollinen ei esitä selvitystä suuremmista todellisista kustannuksista.

AMMATTIKIRJALLISUUS JA TYÖVAATTEET

Toimialaasi tai ammattiasi käsittelevien **kirjojen ja ammattilehtien** hankintakustannukset voivat olla vähennyskelpoisia tulonhankkimismenoja. Edellytyksenä on, että tällaisen ammattikirjallisuuden hankkiminen on tarpeellista työn edellyttämän ammatillisen pätevyyden tai ammattitaidon ylläpitämiseksi. Sanoma- ja aikakauslehtien hankintakustannukset ovat yleensä vähennyskelvottomia elantomenoja.

Työvaatteet *ovat vähennyskelpoisia, jos työ edellyttää esimerkiksi suojavaatteita taikka vaatteet likaantuvat tai kuluvat työn vuoksi tavanomaista enemmän tai jos työvaatteita ei voi käyttää vapaa-ajalla (esimerkiksi sotilaan, poliisin tai papin virkapuvut).*

Jos työnantajasi hankkii sinulle työpuvut tai suojavaatteet, et voi saada vaatteiden hankkimiskuluista vähennystä. Jos työnantaja kustantaa vain osan työvaatteiden hankintakuluista, voit saada vähennyksen itsellesi maksettavaksi jääneiden kustannusten osalta.

TYÖVÄLINEET

Jos olet itse joutunut hankkimaan ja pitämään kunnossa työssä tarvitsemiasi työkaluja, koneita ja laitteita, saat vähentää palkkatulostasi niistä aiheutuneet kustannukset. Vähennyskelpoisia ovat välineiden hankinta-, huolto- ja korjausmenot. Tyypillisiä aloja, joissa työntekijä käyttää omia työvälineitään, ovat esimerkiksi rakennusala, käsityöammatit ja taiteen harjoittaminen.

Kunnossapitomenot ja pienehköjen työkalujen ja laitteiden hankintamenot vähennetään sinä vuonna, jona ne on maksettu. Jos työvälineen todennäköinen taloudellinen käyttöaika on **yli kolme vuotta**, hankintameno vähennetään poistoina. Poisto tehdään esinekohtaisesti ja sen määrä on enintään 25 % menojäännöksestä.

Jos työvälineen hankintameno on enintään 1 000 euroa, katsotaan sen todennäköisen taloudellisen käyttöajan yleensä olevan enintään kolme vuotta ja vähennys tehdään kerralla. Verotuskäytännössä on hyväksytty poistamatta olevan hankintamenon vähentäminen kerralla sinä vuonna, jona se on edellisten vuosien poistojen myötä laskenut 1 000 euroon tai sen alle.

VÄHENNYS TIETOKONEESTA JA TIETOLIIKENNEYHTEYDESTÄ

Jos käytät omaa tietokonetta palkkatyössäsi, voit vähentää sen hankintahinnasta työkäyttöä vastaavan osan.

Jos tietokoneen **pääasiallinen** *käyttö liittyy palkkatulonhankintaan, on koko hankintameno vähennyskelpoinen.*

Vähäinen yksityiskäyttö ei silloin vaikuta vähennykseen. Jos voit esittää selvitystä tietokoneen jonkinlaisesta käytöstä työtehtäviisi, saat vähentää hankintahinnasta puolet.

Tulonhankinnassa käytetyn **tietoliikenneyhteyden** käytön kuluista vähennys voidaan myöntää samoja prosenttiosuuksia ja periaatteita noudattaen kuin tietokoneiden hankintamenoa vähennettäessä.

Enintään 1 000 euroa maksanut laite vähennetään kerralla ja sitä kalliimmat ja yli kolme vuotta käytettävät laitteet **vuotuisina poistoina**. Vuotuinen poistoprosentti on enintään 25 %.

ESIMERKKI

Poisto

Tietokoneen ostohinta on 2 500 euroa. Työnantajan todistuksen mukaan työntekijä tarvitsee kotitietokonetta työtehtäviensä tekemiseen satunnaisesti. Vähennyskelpoista on silloin puolet hankintahinnasta eli 1 250 euroa.

Ensimmäisenä vuonna poisto on 0,25 x 2 500 euroa = 625 euroa, josta vähennykseksi hyväksytään puolet eli 312,50 euroa. Toisena vuonna poisto tehtäisiin jäljellä olevasta 1 875 eurosta (2 500 - 625). Koska verotuksessa vähennyskelpoinen hankintamenon osa eli puolet 1 875 eurosta (937,50 euroa) onkin alle 1 000 euroa, työntekijä voi vähentää 937,50 euron vähennyskelpoisen hankintamenon kerralla jo toisena vuonna.

KOULUTUKSEN KUSTANNUKSET

Voit vähentää ammattitaidon ylläpitämiseksi ja täydentämiseksi tarpeellisen lisäkoulutuksen kustannukset. Vähennyskelpoisia kustannuksia ovat mm. kurssimaksu, materiaali-, matka- ja majoituskulut.

Sinun on tullut hankkia alan peruskoulutus jo aiemmin tai pätevöityä työssä siten, että lisäkoulutuksella et tähtää uuteen ammattiin, vaan koulutus täydentää sinulla jo olevaa ammattitaitoa. Voit vähentää kulut, jos tarvitset näitä uusia tietoja ja taitoja juuri siinä työssä, jossa toimit jo ennen koulutusta.

Myös normaaliin urakehitykseen eli työtehtävien tavanomaiseen kehittymiseen työnantajan palveluksessa tähtäävän koulutuksen kustannukset ovat yleensä vähennyskelpoisia tulonhankkimismenoja. Niinpä vähennyskelpoisia ovat koulutuskustannukset, jotka aiheutuvat työntekijän nykyisen työtehtävän kehittymisestä ja muuttumisesta tai hänen siirtymisestään nykyisiin työtehtäviin rinnastuviin tehtäviin saman työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan palveluksessa.

TYÖMATKAT ILMAN PÄIVÄRAHAA

Jos olet tehnyt tilapäisen työmatkan, josta työnantajasi olisi voinut maksaa sinulle verovapaata **päivärahaa**, *mutta ei ole kuitenkaan maksanut, voit tehdä verotuksessa vähennyksen, joka on matkasta aiheutuneiden ylimääräisten elantokustannusten suuruinen.*

Työmatka on pitänyt tehdä **erityiselle työntekemispaikalle** – siis muulle kuin vakituiselle tai toissijaiselle työntekemispaikalle. Edellytyksenä on, että erityinen työntekemispaikka on yli 15 kilometrin etäisyydellä joko palkansaajan varsinaisesta työpaikasta tai asunnosta riippuen siitä, kummasta matka on tehty, ja yli 5 kilometrin päässä sekä varsinaisesta työpaikasta että asunnosta.

Työmatkan on lisäksi oltava **tilapäinen**. Tilapäisenä työskentelynä pidetään enintään kolme vuotta kestävää työskentelyä ▶

samassa työntekemispaikassa. Jos työskentely kestää pidempään, palkansaajalle muodostuu työntekemispaikalle varsinainen työpaikka.

Vähennyksen määrä on joko todellisten lisääntyneiden elantokustannusten suuruinen tai Verohallinnon yhtenäistämisohjeissaan esittämän kaavamaisen vähennyksen suuruinen.

Kaavamaisen vähennyksen määrät ovat vuonna 2020 seuraavat:

- yli 6 tuntia kestäneeltä matkalta 16 euroa ja
- yli 10 tuntia kestäneeltä matkalta 29 euroa vuorokaudessa.

Kaavamaisen vähennyksen saamiseksi on pystyttävä selvittämään se, mistä tai miten lisääntyneet elantomenot ovat syntyneet, mutta elantomenojen todellista määrää ei tarvitse selvittää.

TYÖMATKAT ILMAN KILOMETRIKORVAUSTA

Jos olet tehnyt tilapäisen työmatkan, josta työnantajasi olisi voinut maksaa sinulle verovapaata **matkustamiskustannusten korvausta**, *mutta ei ole kuitenkaan maksanut, voit vähentää verotuksessasi matkasta aiheutuneet matkustamiskustannukset.*

Tilapäisestä työmatkasta aiheutuneet matkustamiskustannukset vähennetään **ilman omavastuuosuutta ja ylärajaa**. Kulut vähennetään käytetystä kulkuneuvosta tosiasiallisesti aiheutuneiden kustannusten mukaan. Omaa autoa käytettäessä vähennys on muun selvityksen puuttuessa 0,25 euroa/km ja käyttöetuautoa käytettäessä 0,10 euroa/km. Vapaan autoedun auton käyttämisestä tilapäiseen työmatkaan ei vähennystä myönnetä, koska vapaan autoedun saaneelle ei aiheudu kuluja eikä työajo vaikuta autoedun arvon laskentaan.

TYÖASUNTOVÄHENNYS

Jos työskentelet vakituisesti eri paikkakunnalla kuin sillä, missä sinulla on yhteinen koti puolisosi ja/tai alaikäisen lapsesi kanssa, ja **vuokraat** työskentelypaikkakunnalta itsellesi työasunnon, voit saada työasuntovähennyksen. Edellytyksenä vähennykselle on, että **vakituinen asuntosi sijaitsee yli 100 kilometrin etäisyydellä** sekä työasunnosta että siitä varsinaisesta työpaikasta, jonka sijainnin vuoksi työasunto on hankittu. Työasuntovähennys liittyy aina työssäkäyntiin varsinaisella työpaikalla.

Jos työnantajasi on järjestänyt sinulle työskentelypaikkakunnaltasi asunnon (työsuhdeasunto), voit myös sen perusteella saada työasuntovähennyksen. Sen sijaan omistusasunnon perusteella ei voi tehdä työasuntovähennystä.

Puolisoista vain toinen voi saada työasuntovähennyksen samalta ajalta.

Jos olet **perheetön**, *voit saada työasuntovähennyksen vain, jos sinulla on samanaikaisesti (vähintään) kaksi varsinaista työpaikkaa ja tästä johtuen kaksi asuntoa.*

Vähennyksen määrä on verovuonna 2020 enintään 450 euroa täydeltä kalenterikuukaudelta, ei kuitenkaan enempää kuin työasunnosta maksamasi vuokran verran. Työsuhdeasunnosta vähennyksenä myönnetään enintään asunnon luontoisetuarvoa vastaava määrä. (Tällöinkin enimmäismäärä on kuitenkin 450 euroa.)

Työasuntovähennystä ei myönnetä, jos olet saanut verovuonna toisella paikkakunnalla asumiseen liittyvää verovapaata korvausta tai etuutta (esim. asumistukea). Työasuntovähennyksen määrää pienentävät mahdolliset muut vähennykset, joihin sinulla on oikeus verovuoden verotuksessa kyseisen asunnon käytön perusteella.

Poikkeuksena on kotitalousvähennys, joka ei vaikuta työasuntovähennyksen määrään.◄

TERO HÄMEENAHO

Rakennusalan ateriakorvaus

Jos työskentelet rakennus-, maanrakennus- tai metsäalalla eikä sinulla ole varsinaista työntekemispaikkaa, sinulla on oikeus verovapaaseen päivärahaan tai sitä vastaavaan vähennykseen vain niiltä vuorokausilta, jolloin olet yöpynyt työmatkalla.

Voit kuitenkin vaatia verotuksessa kotoa tehdyistä päivittäisistä työmatkoista ateriakorvauksen suuruisen vähennyksen. Tämä edellyttää, ettei työnantajasi ole maksanut sinulle ateriakorvausta tai päivärahaa, antanut lounasseteleitä eikä järjestänyt ruokailua työntekemispaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä. Lisäksi erityisellä työntekemispaikalla työskentelyn on oltava tilapäistä. Tilapäinen työskentely samassa kohteessa voi kestää enintään kolme vuotta.

Ateriakorvaus on 10,75 euroa työpäivältä vuonna 2020. Jos työnantaja on maksanut ateriakorvausta pienemmän määrän, vähennyksen määrää pienennetään työnantajan samasta matkasta maksamien korvausten määrällä.

Muista ilmoittaa tulonhankkimiskulut!

- **LOMAKE 1D tai Omavero:** *Tulonhankkimismenoina vähennettävät matkat*
- **LOMAKE 19 tai Omavero:** *Työasuntovähennys*
- **LOMAKE 50A tai Omavero:** *Muut palkkatulojen tulonhankkimismenot*

Tulonhankkimiskulut on **muistettava ilmoittaa itse**, sillä ne puuttuvat esitäytetyltä veroilmoitukselta ainakin osittain jopa silloin, kun ne on huomioitu verokorttisi ennakonpidätysprosentissa.

Tulonhankkimiskulujenkin ilmoittaminen verottajalle hoituu helposti Omavero-palvelussa. Vaihtoehtoisesti voit korjata tiedot erillisillä paperilomakkeilla, jotka on mainittu esitäytetyllä veroilmoituksella kunkin tiedon kohdalla.

MUITA VÄHENNYKSIÄ

LOMAKE ● 50A

VERONMAKSUKYVYN ALENTUMISVÄHENNYS

Enintään 1 400 euron suuruisen, ansiotuloista vähennettävän veronmaksukyvyn alentumisvähennyksen voi saada, jos verovelvollisen maksukyky on hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioiden olennaisesti alentunut jonkin poikkeuksellisen tapahtuman vuoksi. Näitä ovat esimerkiksi elatusvelvollisuus, työttömyys ja sairaus. Vähennys voidaan myöntää, vaikka veronmaksukyvyn alentumisperuste on syntynyt vasta verotusvuonna.

Jos vaadit vähennystä pelkästään sairauskulujen perusteella, omien ja perheenjäsentesi yhteenlaskettujen sairauskulujen on oltava vähintään 700 euroa, ja niiden on oltava samalla vähintään kymmenen prosenttia ansio- ja pääomatulojesi yhteismäärästä, josta on vähennetty tulonhankkimiskulut.

Vaikka nämä edellytykset täyttyisivätkin, vähennys on **harkinnanvarainen**. Harkintaan vaikuttavat omat sekä puolison tulot ja varat. Vähennys tehdään ansiotuloista, joista on vähennetty tulonhankkimiskulut.

Vähennysvaatimus on perusteltava, mutta älä liitä menotositteita mukaan, vaan säilytä ne.

MAKSETUT ELATUSMAKSUT

Suoraan valtionverosta vähennettävän elatusvelvollisuusvähennyksen saa sellainen verovelvollinen, joka on verovuoden aikana maksanut tuomion tai sosiaaliviranomaisen vahvistaman sopimuksen perusteella alaikäiselle lapselle elatusapua.

Alaikäisenä pidetään lasta, joka ei ole ennen vuoden 2020 alkua täyttänyt 17 vuotta. Vähennys on 1/8 maksetusta elatusavusta, kuitenkin enintään 80 euroa lasta kohden.

Maksamasi elatusmaksut näkyvät valmiina esitäytetyllä veroilmoituksella, mutta ainoastaan silloin, kun olet ilmoittanut nämä aiemmin hakiessasi muutosverokorttia.

MUUT VÄHENNYKSET

■ Tulonhankkimisvähennys, eläketulovähennys, invalidivähennys, merityötulovähennys, opintorahavähennys, ansiotulovähennys, perusvähennys ja työtulovähennys on laskettu valmiiksi esitäytetyn veroilmoituksen tietojen perusteella. Jos korjaat ja lisäät esitäytetyssä veroilmoituksessa olleita tulo- ja vähennystietoja, näidenkin vähennysten suuruus voi muuttua. Saat myöhemmin uuden verotuspäätöksen, josta näet vähennysten suuruuden.

■ Jos on aloittanut opintonsa 1.8.2005–30.7.2014 ja suorittanut ne määräajassa, saa takaisin maksamastaan opintolainasta **opintolainavähennyksen**. Vähennys on 30 prosenttia lainan 2 500 euroa ylittävästä osasta.

Vähennyksellä on tietty enimmäismäärä, johon vaikuttaa esimerkiksi tutkinnon laajuus sekä korkeakoulun sijaintivaltio, jossa tutkinto on suoritettu. Verohallinto saa Kelalta opintolainavähennystä varten tarpeelliset tiedot.

Verohallinto myöntää vähennyksen vuosittain Kelan antamien tietojen perusteella, eikä sitä tarvitse erikseen vaatia.

■ Saat vähentää lahjoitusvähennyksenä ansiotuloistasi vähintään 850 euron ja enintään 500 000 euron suuruisen **rahalahjoituksen**, jos se on tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueella olevalle julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle. ◄

JUHA-PEKKA HUOVINEN

VERONMAKSUKYVYN ALENTUMISVÄHENNYS

- Harkinnanvarainen
- Vähennysperusteina esimerkiksi elatus, työttömyys, sairaus
- Vähennykseen vaikuttavat verovelvollisen sekä perheen tulot ja varat
- Enintään 1 400 e
- Vähennetään ansiotuloista

ELATUSMAKSUVÄHENNYS

- Enintään 80 e/alaikäinen lapsi
- Vähennetään suoraan verosta
- Maksujen pitää perustua tuomioon tai sosiaaliviranomaisten vahvistamaan sopimukseen

LAHJOITUSVÄHENNYS

- Lahjoitus korkeakoululle tai yliopistolle tiedettä tai taidetta varten
- Lahjoituksen suuruus vähintään 850 e ja enintään 500 000 e
- Vähennetään ansiotuloista

MATKAKULUT

Matkakulujen ilmoittamisessa on tärkeää valita oikea veroilmoituksen kohta, jossa tietoja ilmoitetaan.

LOMAKKEET ● 1A ● 1B ● 1C ● 1D

Jos veroilmoituksellasi on matkakuluja koskevia tietoja esitäytettynä, muista tarkistaa, että tiedot ja vähennettävä määrä ovat oikein**.** Esitäytettyjä tietoja voi olla, jos olet esimerkiksi itse ilmoittanut matkakuluja aiemmin verokortille tai ennakolta veroilmoitukselle.

Jos olet ollut keväästä 2020 lähtien paljon etätöissä koronatilanteesta johtuen, on erityisen tärkeää tarkistaa esitäytetyt tiedot.

Jollet ole tilannut uutta verokorttia pienentyneiden matkakulujen vuoksi, ovat esitäytetyt matkakulutietosi todennäköisesti liian suuret.

Matkakulujen ilmoittamisessa on tärkeää valita oikea veroilmoituksen kohta, jossa ilmoitat tiedot. Vähennysten myöntämisperusteet ja enimmäismäärät riippuvat matkan luonteesta. Kiinnitä erityistä huomiota myös siihen, mitä tietoja veroilmoituksella kysytään ja halutaanko sinun itse vähentävän matkakuluistasi jotain. Ilmoittamalla tiedot oikeassa kohdassa varmistat, että vähennys lasketaan ja myönnetään Verohallinnossa oikeilla perusteilla. Vältyt myös mahdollisesti asioiden jälkikäteiseltä selvittelyltä.

Jos korjaat jotakin esitäytettyä matkakulutietoa, anna kaikki samaan luokkaan kuuluvien matkojen tiedot uudelleen. Jos käytät paperilomaketta, muista merkitä lomakkee-

Matkakuluvähennykset vuoden 2020 verotuksessa:

- Oma auto 0,25 e/km
- Työsuhdeauto 0,19 e/km
- Moottoripyörä 0,16 e/km
- Mopo 0,09 e/km
- Polkupyörä 85 e/vuosi
- Maskit 2 e/päivä

Halvin kulkuneuvo

Asunnon ja työpaikan väliset matkat vähennetään eri säännöin kuin varsinaiset työmatkat.

Voit vähentää kodin ja työpaikan väliset matkakustannukset halvimmalla kulkuneuvolla. Vähennyksen saa omalla autolla vain poikkeuksellisesti.

Halvin kulkuneuvo on yleensä julkinen kulkuneuvo. Jos matkalla on käytettävissä useampi julkinen kulkuneuvo, lasketaan vähennys niistä halvimman mukaan.

Vähennys lasketaan lisäksi halvimman matkustustavan mukaan, joka on tavallisesti kausi- tai sarjalippu.

Oma auto tai työsuhdeauto **hyväksytään** halvimmaksi kulkuneuvoksi, jos

- julkisilla kulkuneuvoilla ei pääse kotoa työpaikalle,
- julkista kulkuneuvoa käyttäen **kävelymatka** yhteen suuntaan on vähintään 3 km,
- **odotusaika** meno-paluumatkalla on yhteensä vähintään kaksi tuntia (itse työmatkan kestolla ei ole verotuskäytännössä ollut merkitystä),
- työmatka alkaa tai päättyy yöllä klo 00.00–05.00.

Omaa autoa **ei hyväksytä** halvimmaksi kulkuneuvoksi esimerkiksi seuraavilla perusteilla:

- joudut kuljettamaan lapset kouluun tai päiväkotiin töihin lähtiessäsi,
- asunnon ja työpaikan väliseen matkaan kuluu selvästi vähemmän aikaa omalla autolla,
- tarvitset autoa työssäsi työpäivän aikana.

Jos osalla matkaa on käytettävissä julkinen kulkuneuvo ja kulkuneuvojen vaihtopaikalla on pysäköintimahdollisuus, hyväksytään oma auto halvimmaksi kulkuneuvoksi vain osalle matkaa. Matkakulut saatetaan myös hyväksyä omalla autolla ainoastaan niiltä päiviltä, jolloin mahdollisuutta julkisen liikenteen käyttämiseen ei ole ollut (esim. yövuorot). Liityntäpysäköinnistä aiheutuneita kustannuksia ei verohallinnon ohjeistuksen mukaan saa vähentää verotuksessa.

Älä vaadi matkakuluja vähennettäväksi omalla autolla, jollei sinulla ole perustetta katsoa oma auto halvimmaksi kulkuneuvoksi. Perusteettomasta vähennysvaatimuksesta voi seurata veronkorotus.

Jos sinulla on ollut useita eri työpaikkoja tai esimerkiksi kotiosoitteesi on muuttunut vuoden aikana, voit antaa tiedot kunkin matkan osalta erikseen.

seen oikea verovuosi 2020.

Huomaa, että matkakustannukset vähennetään verotettavista tuloista, ei veroistasi. **Käytännössä euromääräinen hyötysi on karkeasti laskien lisäveroprosenttisi suuruinen osuus vähennyskelpoisista kustannuksista.**

ASUNNON JA TYÖPAIKAN VÄLISET MATKAT

● **LOMAKE 1A tai Omavero**

Työskenteletkö vakituisesti samassa paikassa, esim. työnantajasi toimistolla, varastolla tai myymälässä? Voit vähentää asunnon ja työpaikan välisiä matkakuluja verotuksessa, jos 750 euron omavastuuraja ylittyy. Ilmoita tällaisina asunnon ja työpaikan välisinä matkoina

■ päivittäisistä asunnon ja varsinaisen työpaikan välisistä matkoista aiheutuneet matkakustannukset sekä

■ jos sinulla on toissijainen työpaikka, matkakustannukset toissijaisen työpaikan ja mahdollisen toisella paikkakunnalla sijaitsevan majoituspaikkasi välillä.

VÄHENNYKSEN MÄÄRÄ

Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennysten **omavastuu on 750 euroa ja yläraja 7 000 euroa**.

Täyden vähennyksen saat, jos matkakulusi ovat olleet vähintään 7 750 euroa. Mikäli olet ollut osan vuotta työttömänä, omavastuuta alennetaan 70 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuu on tällöinkin aina vähintään 140 euroa. Muilla perusteilla, esimerkiksi työttömyyden, opiskelun tai eläkkeelle jäämisen perusteella, omavastuuta ei pienennetä.

Verohallinto laskee omavastuuosuuden ja sen alennuksen viranomaisilta saamiensa tietojen perusteella.

Älä vähennä omavastuuosuutta tai käytössäsi olleen työsuhdematkalipun arvoa itse, vaan **ilmoita matkakulujen kokonaismäärä**. Verohallinto tekee vähennykset viran puolesta.

Voit vähentää matkakulut vain sellaisilta päiviltä, jolloin tosiasiallisesti olet käynyt työpaikallasi ja matkakustannuksia on syntynyt.

Esimerkiksi sairasloman, pidemmän työkomennuksen tai lomapäivien ajalta taikka etätyöskentelyn ajalta ei saa vähennystä asunnon ja työpaikan välisistä matkoista.

Jos olet kulkenut asunnon ja työpaikan välillä THL:n 13.8.2020 antaman maskisuosituksen jälkeen ja ostanut itse maskit, voit vähentää myös maskien kulut asunnon ja työpaikan välisinä kuluina. Vähennyksen määrä on kaavamainen kaksi euroa jokaiselta päivältä, jolloin olet käynyt työpaikalla.

Jos käynnit työpaikalla ovat etätyön vuoksi vähentyneet, voi olla, etteivät matkakulusi vuonna 2020 ylitä 750 euron omavastuuta.

Jos kuljet kimppakyydillä maksamatta kyydistä, et voi vähentää verotuksessa asunnon ja työpaikan välisiä matkakuluja.

Jos olet ollut säännöllisesti työssä koko vuoden ja sinulla on ollut normaali vuosiloma, voit laskea vähennyksen 11 kuukaudelta. Työpäiviä täyteen työssäolokuukauteen katsotaan lähtökohtaisesti kuuluvan keskimäärin 22.

YRITTÄJÄN TYÖMATKAKULUT

Myös yrittäjät vähentävät asunnon ja työpaikan väliset matkakustannukset henkilökohtaisella veroilmoituksellaan.

Oikeuskäytännön mukaan kuitenkin vain sellainen osakeyhtiön osakas, joka nostaa yhtiöstään myös palkkaa, voi vähentää asunnon ja yrityksensä välisistä matkoista aiheutuneet kulut. ◄

MUUT MATKAKULUT

VIIKONLOPPUMATKAT KOTIIN

● **LOMAKE 1B tai Omavero**

Oletko työskennellyt pidempään muualla kuin kotipaikkakunnallasi? Voit tietyissä tilanteissa vähentää matkakulut kotona käynneistä. Ilmoita viikonloppumatkoina kulut matkoista kotipaikkakunnalle

■ jos työskentelet vakituisesti eri paikkakunnalla kuin missä perheesi asuu ja asut viikot työntekopaikkakunnalla tai

■ jos työskentelet tilapäisesti erityisellä työntekemispaikalla muualla kuin kotipaikkakunnallasi.

Jos kyse on vakituisesta työskentelystä, voit vähentää matkat kotipaikkakunnallesi vain, jos sinulla on perhe. Matkat **perheen vakituiselle asuinpaikkakunnalle** voi vähentää kerran tai kaksi viikossa. Perheetön henkilö ei yleensä voi verotuksessa vähentää viikonloppumatkojen matkakuluja tällaisessa tilanteessa. Verotuksessa perheeksesi katsotaan

■ aviopuoliso tai rekisteröidyn parisuhteen toinen osapuoli,

■ avopuoliso, jonka kanssa olet ollut naimisissa tai jonka kanssa sinulla on tai on ollut yhteinen lapsi sekä

■ alaikäiset, huollettavanasi olevat lapsesi. Oikeuskäytännön mukaan muukin kuin lähivanhempi saa vähentää viikonloppumatkat sille paikkakunnalle, jossa on yhteishuollossa olevien alaikäisten lasten kanssa välillä asunut (KHO 2016:188).

Jos **työskentelet tilapäisesti vieraalla paikkakunnalla sijaitsevalla erityisellä työntekemispaikalla**, voit vähentää viikonloppumatkojen kustannukset, vaikkei sinulla olisi perhettä. Valitse siis huolella, kummalla perusteella ilmoitat vaativasi viikonloppumatkojen matkakuluja veroilmoituksella vähen- ▶

nettäväksi. Tilapäiseksi katsotaan korkeintaan kolmen vuoden työskentely samassa kohteessa.

Tilapäisen työkomennuksen keskeytyessä kotimatkat saa vähentää tulonhankkimiskuluina tosiasiassa käytetyn kulkuneuvon mukaan laskettuna ilman omavastuuosuutta ja ylärajaa.

Tästä johtuen veroilmoituksessa täytyy ilmoittaa komennuksen katkeamisen syy. Pidempi työkomennus toisella paikkakunnalla katkeaa esimerkiksi sairaus- ja vuosilomien sekä juhlapyhien ajaksi sekä tilanteessa, jossa majoitusta ei ole järjestetty tai työnantajan kanssa on sovittu työkomennuksen katkeamisesta. Vähennyksen määrä on 0,25 e/km, jos kuljit matkan omalla autolla.

Voit vähentää kulut vain siltä osin kuin työnantajasi ei ole niitä korvannut. Jos työnantajasi on korvannut osan kuluista, vähennä viikonloppumatkoja koskevasta omasta vähennysvaatimuksestasi työnantajasi maksama osuus. Omaverossa tämä onnistuu vain rukkaamalla matkojen kilometrimäärää tai käyntikertoja niin, että vähennysvaatimukseksi tulee työnantajan maksamalla osuudella vähennetty euromäärä.

Muut kuin työkomennuksen keskeytyessä tehdyt viikonloppumatkat vähennetään asunnon ja työpaikan välisiä matkoja koskevien sääntöjen mukaisesti **halvimmalla kulkuneuvolla**. Nämä viikonloppumatkat vähennetään verotuksessa vain siltä osin kuin ne yhdessä muiden asunnon ja työpaikan välisten matkakulujen kanssa ovat yli 750 euroa ja enintään 7 000 euroa.

Käytännössä halvimmaksi kulkuneuvoksi voidaan katsoa oma auto vain silloin, jos julkista liikennettä käyttäen et lainkaan ehtisi käydä kotona viikonlopun aikana tai sitä ei ole käytettävissä. Tämän vuoksi veroilmoituksella kysytään erikseen matkakuluja julkisella ja muulla kuin julkisella liikenteellä sekä syytä muun julkisen kulkuneuvon käyttämiselle ja viikonloppumatkan vähentämiselle.

MATKAT TOISSIJAISELLE TYÖPAIKALLE

● **LOMAKE 1C tai Omavero**

Oletko työskennellyt säännöllisesti kahdessa työnantajasi toimipaikassa eri paikkakunnilla? Jollei työnantajasi ole korvannut matkoja, ilmoita matkoina toissijaiseen työpaikkaan

■ matkakulusi kotoa tai varsinaiselta työpaikaltasi toissijaiselle työpaikalle sekä

■ matkakulusi kotoa tai varsinaiselta työpaikaltasi toissijaisen työpaikan sijainnin vuoksi järjestettyyn majoitukseen.

Nämä matkakulut vähennetään ilman omavastuuta ja enimmäismäärää tulonhankkimiskuluna. Vähennyksen määrä on 0,25 e/km, jos kuljit matkan omalla autolla.

Voit vähentää kulut vain siltä osin kuin työnantajasi ei ole niitä korvannut. Jos annat tiedot paperilomakkeella, älä kuitenkaan vähennä työnantajasi mahdollisesti maksamaa korvausta itse kuluistasi, vaan ilmoita veroilmoituksen erittelyssä matkakustannusten kokonaismäärä ja erikseen työnantajan maksamien verovapaiden matkakustannusten korvausten määrä.

Sinulla on toissijainen työpaikka, jos työskentelet säännöllisesti kahdella tai useammalla paikkakunnalla saman työnantajan toimipaikoissa. Toissijainen työpaikka on yleensä se työnantajan toimipaikka, jossa työskentelet vähemmän. Ensisijaiselle varsinaiselle työpaikalle tehdyt matkat vähennetään asunnon ja työpaikan välisinä matkoina.

ERITYISALAN MATKAT JA MUUT TULONHANKKIMISMENONA VÄHENNETTÄVÄT MATKAT

● **LOMAKE 1D tai Omavero**

Oletko tehnyt vuonna 2020 työmatkan muualle kuin varsinaiselle työpaikallesi tai työskenteletkö erityisalalla ilman varsinaista työpaikkaa? Jollei työnantajasi ole korvannut sinulle matkoja näihin tilapäisiin työkohteisiin, saat vaatia matkakuluja vähennettäväksi verotuksessa.

Ilmoita matkakulut tulonhankkimismenoina vähennettävinä matkoina, jos

■ työskentelet erityisalalla eikä sinulla ole varsinaista työpaikkaa tai

■ olet matkustanut työtehtäviesi vuoksi työskentelemään tilapäisesti muualle kuin varsinaiselle työpaikallesi.

Erityisaloilla tarkoitetaan aloja, joilla työntekemispaikkaa alalle tunnusomaisen työn lyhytaikaisuuden vuoksi joudutaan usein vaihtamaan. Tällaisia aloja ovat esimerkiksi rakennus-, maanrakennus- ja metsäala.

Niin erityisalojen päivittäiset matkat kuin muutkin asunnon ja erityisen työntekemispaikan väliset matkat voi vähentää tulonhankkimiskuluna ilman 750 euron omavastuuosuutta ja asunnon ja työpaikan välisten matkojen 7 000 euron ylärajaa. Vähennyksen määrä on 0,25 e/km, jos kuljit matkan omalla autolla.

Voit vähentää kulut vain siltä osin kuin työnantajasi ei ole niitä korvannut. Jos ilmoitat tiedot paperilomakkeella, ilmoita lomakkeen alussa kohdassa 2 yhteenlasketut matkakulusi vuodessa vähennettynä työnantajan mahdollisesti maksamalla korvauksella. Erittele veroilmoituksella lisäksi matkakustannusten kokonaismäärä ja työnantajan maksamien verovapaiden matkakustannusten korvausten määrä.

Muista kustannusten erittelyn lisäksi merkitä paperilomakkeelle **työmatkojen yhteenlaskettu määrä vuodessa** – muuten vähennysvaatimuksesi ei tallennu Verohallinnon järjestelmään oikein ja jää pahimmassa tapauksessa huomioimatta.

Huomaa, että tilapäiseksi katsotaan vuoden 2020 verotuksessa enintään kolmen vuoden pääasiallinen työskentely samassa kohteessa. Kolmen vuoden jälkeen työkohde katsotaan varsinaiseksi työpaikaksi. Tämän vuoksi veroilmoituksella kysytään tietoja työskentelyn kestosta kohteittain. ◄

KATI MALINEN

KOTITALOUSVÄHENNYS

Muista vaatia kotitalousvähennys, jos olet teettänyt yrittäjällä esimerkiksi remontin kotonasi tai ostanut yritykseltä siivouspalvelun.

LOMAKKEET ● 14A ● 14B ● 14C

Voit saada kotitalousvähennystä vähennyksenä veroistasi enimmillään 2 250 euroa vuoden 2020 verotuksessa. Täyden kotitalousvähennyksen voi saada riippumatta siitä, onko työ tavanomaista kotitaloustyötä, hoiva- ja hoitotyötä vai asunnon perusparannus- ja kunnossapitotyötä.

Tulojen suuruus ei vaikuta kotitalousvähennyksestä saatavan hyödyn suuruuteen. Jos saat kotitalousvähennystä esimerkiksi 500 euroa, verosi pienenevät saman verran. Jos tulosi ovat hyvin pienet, saattaa kotitalousvähennys tosin olla suurempi kuin tuloistasi määrätyt verot, jolloin osa kotitalousvähennyksen hyödystä jää saamatta.

KOTITALOUSVÄHENNYS PUOLISOILLA

Voit saada puolisosi kanssa yhteensä 4 500 euron vähennykset. Samoja kustannuksia ei voi vähentää kahteen kertaan molempien veroilmoituksilla.

Jos verovelvolliskohtainen vähennyksen 2 250 euron yläraja ei ylity, kannattaa vähennystä vaatia vain toiselle puolisolle. Näin 100 euron henkilökohtainen omavastuu tulee vähennetyksi vain kertaalleen.

Jos vähennystä vaatineen verot eivät riitä vähennyksen tekemiseen tai vähennyksen vaadittu määrä ylittää enimmäismäärän, vähentämättä jäänyt määrä siirretään viran puolesta toiselle puolisolle. Kotitalousvähennys tulee näin hyödynnettyä perheen sisällä.

Puolisoina pidetään myös avopuolisoita, jotka elävät avioliitonomaisissa olosuhteissa ja joilla on tai on ollut yhteinen lapsi tai jotka ovat aikaisemmin keskenään olleet naimisissa.

VÄHENNYKSEEN OIKEUTTAVA TYÖ

Kotitalousvähennyksen saa kotona tai vapaa-ajan asunnossa teetetystä tavanomaisesta kotitaloustyöstä. Tällaista on esimerkiksi siivous, ruoanlaitto ja ruohonleikkuu.

Vähennyksen saa myös tavanomaisesta hoiva- ja hoitotyöstä, kuten lasten, vammaisten tai vanhusten hoidosta. Myös ulkoilussa auttaminen, syöttäminen ja kylvettäminen oikeuttavat vähennykseen. Vähennystä ei saa esimerkiksi kotisairaanhoitajan tai kampaajan kotona tekemästä työstä.

Lisäksi vähennyksen saa asunnon ja vapaa-ajanasunnon kunnossapito- tai perusparannustyöstä, kuten keittiön ja kylpyhuoneen remontista tai rakennusten ulkokunnostuksesta. Myös koneella tehdyn työn osuus työkorvauksesta oikeuttaa kotitalousvähennykseen. Esimerkiksi maalämpöjärjestelmään siirtymisen kustannuksista suuri osa aiheutuu poraustyöstä.

Asunnon kunnossapitotyönä ei yleensä pidetä kodin koneiden ja laitteiden korjaus- tai asennustyötä. Poikkeuksena ovat tieto- ja viestintätekniikan laitteiden, ohjelmistojen, tietoturvan ja tietoliikenneyhteyksien asennus- ja kunnossapitotyöt, jotka oikeuttavat kotitalousvähennykseen. Myös niihin liittyvä opastustyö oikeuttaa vähennykseen.

Osana laajempaa keittiöremonttia myös esimerkiksi jääkaapin tai uunin asennus oikeuttaa kotitalousvähennykseen.

Uudisrakentamisesta tai siihen verrattavasta rakentamisesta ei saa vähennystä. Tällaista on esimerkiksi rakennuksen laajentaminen tai kylmätilojen muuttaminen asuinkäyttöön tai grillikatoksen tai leikkimökin rakentaminen.

Lähtökohtana voidaan kuitenkin pitää sitä, että laajakin vanhan rakennuksen asuintilojen perusparannus oikeuttaa kotitalousvähennykseen. Vähennykseen oikeuttavat myös kattamattomien rakennelmien, kuten pation, aidan tai laiturin rakennuttaminen ennestään rakennetun rakennuksen yhteyteen. ▶

VÄHENNYSKELPOISET KUSTANNUKSET

■ **Työkorvaus**

Yrittäjälle tai yritykselle vuonna 2020 maksetusta työn osuudesta saat vähentää 40 prosenttia. Vähennys lasketaan arvonlisäverollisesta hinnasta. Jos maksat myös materiaaleista tai matkakuluista, pyydä yritykseltä sellainen lasku, josta selviää työn osuus. Vähennyksen tekeminen edellyttää, että yritys tai yrittäjä on ennakkoperintärekisterissä. Voit tarkistaa asian internetistä yritys- ja yhteisörekisteristä osoitteessa *www.ytj.fi* tai soittamalla Verohallintoon.

■ **Palkka**

Jos olet maksanut palkkaa kotitaloudessasi työskentelevälle työntekijälle, saat vähentää 15 prosenttia vuonna 2020 maksamasi palkan määrästä. Lisäksi saat vähentää kokonaisuudessaan maksamasi palkan sivukulut eli työnantajan sairausvakuutusmaksun, työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun sekä tapaturmavakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksut.

KOTITALOUSVÄHENNYS ASUNTO-OSAKEYHTIÖSSÄ

Asunto-osakeyhtiön osakas saa vähennyksen vain omalle kunnossapitovastuulleen kuuluvista kunnossapito- ja perusparannustöistä. Asunto-osakeyhtiön vastuulle kuuluvista töistä kotitalousvähennystä ei voi saada.

Parvekelasituksia koskee KHO:n ratkaisuun perustuva poikkeus. Vaikka parveke kuuluisi yhtiön vastuulle, voi osakas saada kotitalousvähennyksen parvekelasituksen työkustannusten perusteella, jos asunto-osakeyhtiö ei osallistu kustannuksiin eikä niitä veloiteta osana yhtiövastikkeita.

Rivitaloyhtiöissä on asunnon välittömässä yhteydessä oleva piha-alue yleensä ainoastaan osakkaan käytössä. Verohallinnon ohjeen mukaan myös tällaiselle piha-alueelle tehty työ voidaan katsoa tehdyksi tosiasiallisesti osakkaan hallinnassa olevalla piha-alueella, vaikka piha-alueen hallinnasta ei olisi erikseen yhtiöjärjestyksessä mainittu. Vain henkilökohtaisessa käytössään olevalla piha-alueella tehdyistä perusparannus- ja kunnossapitotöistä osakas saa kotitalousvähennyksen, jos muut kotitalousvähennyksen edellytykset täyttyvät.

TUKIEN JA VAKUUTUSKORVAUSTEN VAIKUTUS

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidontukea tai yksityisen hoidon tukea, työnantajana toimivalle kotitaloudelle maksettavaa palkkatukea tai matalapalkkatukea.

Edellä mainitut tuet ja palveluseteli estävät vähennyksen saamisen vain niissä töissä, joita varten tuki on saatu. Esimerkiksi illalla tapahtuva lastenhoito oikeuttaa vähennykseen, vaikka kotihoidontukea on saatu päivällä tapahtuvaa hoitoa varten.

Vähennystä ei myöskään myönnetä, jos asunnon korjaukseen on myönnetty julkisyhteisön varoista korjausavustusta.

Kotitalousvähennystä ei saa siitä osuudesta työtä, jonka vakuutusyhtiö on korvannut.

TYÖN TEKEMISPAIKKA

Kotitalousvähennyksen voi saada vakituisessa asunnossa, kakkosasunnossa tai vapaa-ajanasunnossa tehdystä kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä. Asuntoon kuuluvat myös piha-alue ja sillä sijaitsevat asumiseen liittyvät rakennukset, kuten autotalli ja sauna. Asunnon hallintatavalla ei ole merkitystä, kyseessä voi olla oma tai vuokrattu asunto.

Kotitalousvähennyksen voi saada myös työstä, joka on tehty sinun tai puolisosi (tai kuolleen puolisosi) vanhempien, isovanhempien tai edellä mainittujen henkilöiden puolisoiden käyttämässä asunnossa tai vapaa-ajanasunnossa, jos maksat siitä aiheutuneet kulut joko itse tai puolisosi maksaa ne.

Vähennyksen voi saada myös, jos vähennykseen oikeuttavaa työtä tehdään yksityisessä palvelutalossa asuvan henkilön omissa tiloissa. Sen voi saada myös kunnallisessa palvelutalossa asuvan omissa tiloissa teetetyn vähennyskelpoisen työn perusteella, jos kunnan sopimus ei kata töitä eikä niitä varten ole saatu kunnan myöntämää palveluseteliä.

Jos kesämökki on suvun yhteiskäytössä, on kotitalousvähennykseen oikeus kaikilla mökkiä käyttäneillä, jotka ovat osallistuneet korjauskustannuksiin. Vähennys myönnetään siinä suhteessa, missä kukin on korjauskustannuksiin osallistunut.

Sijoitusasuntoon kohdistuvista töistä ei saa kotitalousvähennystä, ellei vuokralaisena ole edellä mainittu sukulainen.

Verohallinnon kotitalousvähennystä koskevat ohjeet löytyvät osoitteesta *www.vero.fi*.

HARRI RAJALA

- **LOMAKE 14A tai Omavero:** *Työkorvaukset yritykselle*
- **LOMAKE 14B tai Omavero:** *Palkat työntekijälle*
- **LOMAKE 14C tai Omavero:** *Todistus ulkomaisen yrityksen verovelvoitteiden hoitamisesta Suomen veroviranomaisia varten*

Vähennys voi olla esitäytetyllä veroilmoituksella valmiina, jos olet hakenut muutosta verokorttiisi vähennyksen vuoksi. Tarkista kuitenkin, onko kotitalousvähennys veroilmoituksessa. Jos tiedot puuttuvat, lisää ne.

HUOMAA

Pidä vuoden 2020 laskut ja kuitit tallessa vuoden 2023 loppuun asti.

Myös työ ulkomailla voi oikeuttaa vähennykseen

Kotitalousvähennyksen saa myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta **työkorvauksesta**, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole olennaisia verotukseen liittyviä maksu- ja ilmoituslaiminlyöntejä tai kirjanpidon laiminlyöntejä.

Esimerkiksi Espanjassa sijaitsevan loma-asunnon remonttitöistä voi siis vaatia kotitalousvähennystä, jos työkorvaus maksetaan espanjalaiselle yritykselle.

Verohallinto haluaa selvityksen yrityksestä. Selvitys voi olla kyseisen valtion veroviranomaisen antama todistus tai lomake 14C, jossa on kyseisen valtion veroviranomaisen merkinnät. Samat tiedot voi ilmoittaa Omaverossa.

Vähennyksen edellytykset voidaan osoittaa myös sillä, että työkorvauksen saaja on merkitty kyseisessä valtiossa Suomen ennakkoperintärekisteriä vastaavaan rekisteriin. Toisessa valtiossa olevaa rekisteriä pidetään Suomen ennakkoperintärekisteriä vastaavana rekisterinä, jos kyseiseen rekisteriin merkitsemisen ja sieltä poistamisen edellytykset ovat pääosin samat kuin Suomessa.

Kotitalousvähennys voidaan myöntää myös ulkomailla olevassa asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksetusta **palkasta**.

Vähennyskelpoisia ovat myös palkan perusteella ulkomailla maksetut ja Suomen työnantajan sairausvakuutusmaksua, pakollista työeläkemaksua, tapaturmavakuutusmaksua, työttömyysvakuutusmaksua ja ryhmähenkivakuutusmaksua vastaavat työnantajan maksettavaksi jäävät palkan sivukulut niiden määrästä riippumatta.

Oikaisuvaatimuksella voi vuoden 2021 aikana vaatia jälkikäteen aiempina vuosina teetetyistä töistä kotitalousvähennystä vuosilta 2015, 2016, 2018 ja 2019.

PÄÄOMATULOT

Pääomatulojen vero on 30 000 euroon asti 30 prosenttia ja 30 000 euroa ylittävältä osalta 34 prosenttia.

LOMAKKEET ● 9 ● 9A ● 16B ● 7H ● 7K ● 7L

Ilmoita pääomatulot.
Niitä ovat esimerkiksi:

- Pääomatuloa olevat eläkkeet
- Pitkäaikaissäästämissopimuksen eli ps-sopimuksen mukaiset suoritukset
- Osakesäästötilin tuotto
- Määräaikaisen tai elinikäisen eläkevakuutuksen tuotto
- Sellaisen vakuutuksen tuotto, johon sovelletaan erityistä verotusmenettelyä
- Sijoitus- tai säästöhenkivakuutuksesta (esimerkiksi ns. vakuutuskuori) saatu tuotto
- Kapitalisaatiosopimuksesta saatu tuotto
- Korkotulot (tavallisten pankkitalletusten korkoja tai muita lähdeveron alaisia korkoja ei tarvitse ilmoittaa)
- Saamasi jälkimarkkinahyvitys
- Sijoitusrahaston tuotto-osuuksille maksettu vuotuinen tuotto
- Puun myyntitulot tonttimaalta (esimerkiksi kesämökiltä)
- Maa-ainesten myyntitulot
- Valuuttakurssivoitot
- Pääomatuloksi lisättävä sijoitustoiminnan veronhuojennus, joka on aikaisempana verovuotena vähennetty verotuksessasi

Ilmoita tulosta seuraavat tiedot: maksajan henkilö- tai Y-tunnus, maksajan nimi, bruttotulon määrä vuodessa, tulosta vuoden aikana tehty ennakonpidätys ja selvitys, mitä tuloa ilmoitat (esimerkiksi korkotulo).

Tässä kohdassa voit ilmoittaa myös tappion, joka on aiheutunut osakesäästötilistä, säästöhenkivakuutuksesta, kapitalisaatiosopimuksesta, määräaikaisesta eläkevakuutuksesta tai sellaisesta vakuutuksesta, johon sovelletaan erityistä verotusmenettelyä (tuloverolain 35b §). Merkitse tappion määrä kohtaan ”bruttotulon määrä vuodessa” ja lisää luvun eteen miinusmerkki.

HUOMAA

Luonnollisen henkilön saamat valuuttakurssivoitot ovat verovapaita, jos kurssivoitot ovat vuodessa enintään 500 euroa ja jos ne eivät liity henkilön harjoittamaan tulonhankkimistoimintaan.

● LOMAKE 50B tai Omavero

Jos luettelossa mainittuihin pääomatuloihin liittyvissä tiedoissa on virheitä tai puutteita, voit korjata tiedot Omaverossa tai lomakkeen 50B kohdassa 3.

Osingot ja osuuskunnan ylijäämät ilmoitat kuitenkin lomakkeen kohdassa 2, jos ne puuttuvat esitäytetystä veroilmoituksesta tai ovat siinä väärin.

● LOMAKKEET 9 JA 9A
tai Omavero: *Luovutusvoitot ja -tappiot (ks. tämän lehden sivu 67)*
● LOMAKE 16B
tai Omavero: *Ulkomailta saadut pääomatulot (ks. tämän lehden sivu 73)*
● LOMAKE 7H, 7K JA 7L
tai Omavero: *Vuokratulot (ks. tämän lehden sivu 66)*

TUOMO LINDHOLM

VUOKRATULOT

Vuokratuloon lasketaan vuokran lisäksi myös muut vuokralaisen vuokranantajalle maksamat maksut, esimerkiksi vesimaksu tai autopaikan vuokra.

LOMAKKEET ● 7H ● 7K ● 7L

Vuokratulo on veronalaista pääomatuloa. Tavallisimpia vuokrauksen kohteita ovat osakehuoneistot ja kiinteistöt. Pääomatulojen veroprosentti on **30** ja pääomatulojen 30 000 euroa ylittävältä osalta **34**.

Voit ilmoittaa saadut vuokratulot Omaverossa tai paperilomakkeella. Verohallinnon lomake numero 7H on osakehuoneiston ja lomake 7K kiinteistön vuokratuloja varten. Muun omaisuuden, esim. auton tai veneen vuokrauksesta saadut vuokratulot voit ilmoittaa Omaverossa tai lomakkeella 7L. **Kuitteja ei liitetä veroilmoitukseen**, vaan verottaja pyytää niitä tarvittaessa.

Vuokratuloksi katsotaan rahana tai rahan arvoisena suorituksena maksettu korvaus. Vuokratulon verotusta ei voi siten välttää sopimalla vuokran maksusta esimerkiksi vastavuoroisella työsuorituksella. Vuokran yhteydessä vedestä ja lämmöstä maksettu korvaus rinnastetaan niin ikään vuokraan.

Yksityishenkilön tulot ja menot käsitellään verotuksessa ***ns. kassaperiaatteen mukaan****, joten vuoden 2020 vuokratuloa ovat vuoden loppuun mennessä tilille tulleet vuokranmaksut.*

Kaikki vuokrauksesta aiheutuneet kulut saa vähentää. Asunnon hankkimiseen otetun **lainan korot vähennetään erikseen eikä niitä ilmoiteta suoraan vuokratuloista vähennettäviksi**. Yleensähän lainan myöntänyt pankki on ilmoittanut suoraan Verohallinnolle korot, jolloin niiden tulisi näkyä valmiiksi esitäytetyllä veroilmoituksella.

Asunnon hankinnan yhteydessä maksettu varainsiirtovero ja välittäjän palkkio vähennetään myöhemmin luovutusvoittoverotuksessa, ellei myyntivoittoa lasketa ns. hankintameno-olettamaa käyttäen.

VASTIKKEIDEN JA MUIDEN KULUJEN VÄHENTÄMINEN

Tavallisin vähennys asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön osakkeen vuokratulosta on **yhtiövastike**. Yhtiövastike koostuu yleensä hoito- ja rahoitusvastikkeesta. Yhtiövastike on nimityksestä riippumatta vähennyskelpoinen siltä osin kuin se kirjataan taloyhtiön kirjanpidossa veronalaiseksi tuloksi.

Rahastoitava osuus vastikkeesta katsotaan osaksi asunnon hankintahintaa. Sitä **ei** saa vähentää vuokratuloista, vaan vasta asunnon myynnin yhteydessä. Vastikkeen vähennyskelpoisuuteen ei vaikuta, kuinka monessa erässä sitä maksetaan. Vastikkeen käsittelyä taloyhtiön kirjanpidossa kannattaa kysyä isännöitsijältä.

Vuokranantaja saa vähentää maksamansa **vesi-, sähkö- ja muut vastaavat maksut**. Kiinteistön omistaja saa vähentää **kiinteistöveron** siltä osin kuin kiinteistö on vuokrattuna.

Muita vähennyskelpoisia menoja ovat esimerkiksi **matkakulut asuntoon tehdyistä tarkastuksista sekä vuokralaisen hankkimisesta aiheutuvat menot**, kuten lehti-ilmoitukset tai välittäjälle maksettu palkkio. Vuokran **perintäkulut** ja vuokrattuun kiinteistöön kohdistuvat **vakuutukset** oikeuttavat myös vähennykseen.

Omakotitalon tai muun rakennuksen hankintameno vähennetään vuokratulosta **poistoin**. Poisto on 4 prosenttia asuin-, toimisto- tai muun vastaavan rakennuksen poistamattomasta hankintahinnasta. Poistoprosentti on 7, jos kysymyksessä on myymälä-, tehdas-, varasto-, työpaja- tai muu vastaava rakennus. ▶

Asunnon vuokraus kalustettuna

Vuokrattaessa asunto kalustettuna vähennys on vuodessa 25 prosenttia kalusteen poistamattomasta hankintahinnasta.

Poisto tehdään esinekohtaisesti. Jos kalusteen hankintameno on enintään 1 000 euroa, voidaan sen todennäköisen taloudellisen käyttöajan yleensä katsoa olevan enintään kolme vuotta ja vähennys tehdään kerralla. Kalusteen poistamattoman hankintamenon voi vähentää vuosimenona myös sinä verovuonna, jona jäljellä oleva poistamaton hankintameno on verovuoden alussa enintään 1 000 euroa. Jäljellä olevan poistamattoman hankintamenon voi vähentää kokonaisuudessaan myös, jos kaluste on tuhoutunut.

Jos kalusteiden hankintahintaa ei tiedetä, vähennys voidaan tehdä kaavamaisesti Verohallinnon Vuokratulojen verotus ohjeen mukaan. Vuokralaisten lukumäärällä ei ole merkitystä.

Vähennys yksiössä tai huoneessa on enintään 40 euroa kuukaudessa ja suuremmassa huoneistossa 60 euroa kuukaudessa. Kaavamainen vähennys kattaa kaikki kalustuksesta tavanomaisesti aiheutuvat kustannukset. Kaavamaisen vähennyksen lisäksi vähennyskelpoisia ovat muun muassa hoitovastike ja asunto-osakeyhtiön kirjanpidossaan tulouttama pääomavastike sekä asunnon korjausmenot kuten edellä on todettu. **Kalustettuna vuokrauksesta on hyvä laittaa maininta vuokrasopimukseen.**

REMONTTIKULUJEN VÄHENTÄMINEN

VUOSIKORJAUKSET: Vuosikorjauskulut aiheutuvat korjattaessa asunnon normaalia kulumista. Vuosikorjauksessa huoneisto saatetaan alkuperäiseen kuntoon. Asunnon ja kiinteistön vuosikorjauskulut omistaja saa vähentää **kokonaisuudessaan maksuvuonna**.

PERUSPARANNUKSET: Perusparannusta ovat omaisuuden laajennus-, muutos- ja uudistustoimenpiteet. Perusparannuksessa asuntoa muutetaan tasokkaammaksi. Perusparannusmenoja ei saa vähentää kerralla. Osakehuoneiston omistajan itse teettämät perusparannusremontit vähennetään yhtä suurina **vuotuisina poistoina vaikutusaikanaan**. Jos menon todennäköinen vaikutusaika kuitenkin on 10 vuotta pitempi, poisto tehdään 10 verovuotena.

Kiinteistön omistaja lisää rakennuksen perusparannusmenon sen poistamattomaan hankintamenoon. Maapohjan tai asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön osakkeen hankintahinnasta ei saa tehdä poistoja vuokratuloista.

Kun remontti on tehty asunnon vuokrausaikana, kulut ovat vähennyskelpoisia vuokratuloista. Mikäli **asunto on vuokralaisen vaihtumisen vuoksi tyhjillään** ja siellä tehdään tänä aikana remontti ja asunto vuokrataan tämän jälkeen uudelleen, saa remonttikulut vähentää.

Jos sen sijaan huoneisto otetaan vuosikorjauksen jälkeen **vuokrauskäytöstä muuhun käyttöön** (esim. omaksi asunnoksi), jaetaan vuosikorjausmenot vuokratulosta vähennyskelpoisiin ja vähennyskelvottomiin kuluihin. Ellei erityisistä syistä muuta johdu, kuluista hyväksytään puolet vähennyskelpoisiksi kuluiksi.

> *Remonttikuluja ei hyväksytä vähennettäväksi vuokratuloista, jos remontti on tehty välittömästi osakehuoneiston hankkimisen jälkeen, mutta* **ennen kuin se on annettu vuokralle**. *Tällöin remonttikulut lisätään asunnon hankintahintaan ja kulut voi vähentää vasta, kun asunto myydään.*

Silloin, kun on kyse vähennyskelpoisesta remontista, saa vähentää **materiaalikulut ja työstä maksetut korvaukset**. Oman työn arvoa ei saa vähentää.

Sen sijaan omat **matkakulut** remontoitavalle asunnolle ovat vähennyskelpoisia. Vuonna 2020 vähennyksen määrä omalla autolla on 0,25 euroa kilometriltä.

Vuokralla olevan huoneiston remonttikuluista ei myönnetä kotitalousvähennystä.

JOHNNY ÖRNBERG

- **LOMAKE 7H tai Omavero:** *Vuokratulot osakehuoneistosta*
- **LOMAKE 7K tai Omavero:** *Vuokratulot kiinteistöstä*
- **LOMAKE 7L tai Omavero:** *Vuokratulot muusta omaisuudesta*

LUOVUTUSVOITOT JA LUOVUTUSTAPPIOT

Valitse itsellesi edullisin tapa laskea luovutusvoitot.

LOMAKKEET ● 9 ● 9A

● **Lomakkeet 9 ja 9A tai Omavero**

Omaisuuden myynti ei automaattisesti tarkoita velvollisuutta maksaa veroja. Pääomatuloveroa maksetaan vain, jos omaisuuden luovutuksesta tulee voittoa. Pääomatulosta maksetaan vuonna 2020 veroa **30** prosenttia 30 000 euroon asti ja tämän ylittävistä pääomatuloista **34** prosenttia.

Luovutusvoitto syntyy, kun olet myynyt omaisuuttasi korkeammalla hinnalla kuin sillä, mikä omaisuuden hinta oli hankintahetkellä. Jos kauppahinta maksetaan muulla kuin rahalla, puhutaan omaisuuden vaihdosta. **Myös omaisuuden vaihdossa voi syntyä luovutusvoittoa, jos luovutetun omaisuuden arvo on omistusaikanasi noussut.**

Luovutusvoittoa voi syntyä myös lahjana tai perintönä saatua omaisuutta myytäessä, kun myyntihinta ylittää perintö- tai lahjaverotusarvon.

> *Luovutusvoitto verotetaan sinä vuonna, jona sitova kauppa on tehty. Rahojen saannin tai omistusoikeuden siirtymisen ajankohdalla ei pääsääntöisesti ole merkitystä.*

KAKSI TAPAA LASKEA LUOVUTUSVOITTO

Luovutusvoiton voi laskea kahdella tapaa. Niistä tulisi aina valita se, joka johtaa verovelvollisen kannalta pienempään veroseuraukseen. Luovutusvoitto lasketaan **joko** niin, että

- myyntihinnasta vähennetään todellinen hankintahinta mahdollisine lisäyksineen ja vähennyksineen, **tai** niin että
- vähennetään omistusajan mukaan määräytyvä ns. hankintameno-olettama. Hankintameno-olettamaa ei saa käyttää yhtä aikaa todellisen hankintahinnan ja voitonhankkimiskulujen kanssa.

Todellisella hankintahinnalla laskettaessa luovutushinnasta vähennetään omaisuuden alkuperäinen hankintameno sekä myyntikulut ja mahdolliset perusparannusmenot. Jos olet omaisuutta ostaessasi maksanut varainsiirtoveroa, saat

myös vähentää sen. Luovutusvoiton sijasta syntyy luovutustappio, mikäli vähennyskelpoiset erät ylittävät myyntihinnan (*lue jäljempänä luovutustappioista*). Perintönä tai lahjana saadun omaisuuden todellinen hankintameno on perintö- tai lahjaverotusarvo. Poikkeuksena on lahjoituksiin liittyvä niin sanottu yhden vuoden sääntö, josta kerrotaan jäljempänä.

Jos omaisuutesi on ollut tulonhankkimistoiminnassa ja olet tehnyt siitä poistoja, esimerkiksi vuokrauksen aikana, hankintameno on pienentynyt poistoja vastaavalla määrällä.

Kannattaakin miettiä, haluaako poistopohjan säilyttää vähennettäväksi luovutusvoitosta. Kiinteistön maapohjan ja asunto-osakkeen hankintahinnasta ei saa tehdä poistoja. Rakennuksen hankintahinnasta saa sen sijaan poiston tehdä.

Toisessa vaihtoehdossa luovutushinnasta saa vähentää hankintameno-olettaman, mutta ei mitään muuta.

Hankintameno-olettamalla laskettaessa ei voi syntyä luovutustappiota. Kun hankintameno-olettama on vähennetty luovutushinnasta, on jäljelle jäävä osuus luovutusvoittoa.

Hankintameno-olettama on useimmiten joko 40 tai 20 prosenttia luovutushinnasta. Kiinteistökauppa, joka tehdään valtion, maakunnan, kunnan tai kuntayhtymän kanssa, mahdollistaa 80 prosentin hankintameno-olettaman käytön. Samaa olettamaa voit myös käyttää, jos kiinteistösi on pakkolunastettu tai se olisi voitu pakkolunastaa.

Olettaman suuruus määräytyy omaisuuden omistusajan perusteella. Jos olet omistanut myydyn kohteen **vähintään kymmenen vuotta**, saat vähentää luovutushinnasta 40 prosenttia. **Tätä lyhyemmän** omistusajan perusteella vähennys on 20 prosenttia.

Omistusaika on omaisuuden hankintapäivän ja myyntipäivän välinen aika. Lahjana tai perintönä saadun omaisuuden hankinta-aika lasketaan lahjoituspäivästä tai kuolinpäivästä.

KÄYTÄ LUOVUTUSTAPPIOITA VEROSUUNNITTELUUN

Luovutustappiot kannattaa ilmoittaa heti niiden syntyvuonna. Näin ne säilyvät verottajan tiedossa ja otetaan automaattisesti verotuksessasi huomioon. Luovutustappiot ovat vähennyskelpoisia kaupantekovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena.

Omaisuuden luovutuksesta syntyneet tappiot ovat **vuodesta 2016 alkaen** *olleet luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien verotuksessa vähennyskelpoisia luovutusvoittojen ohella myös muista pääomatuloista, kuten esimerkiksi vuokratuloista ja metsämyyntituloista.*

Luovutustappiot vähennetään kuitenkin **ensisijaisesti** omaisuuden luovutuksesta saaduista voitoista.

Ennen vuotta 2016 syntyneisiin luovutustappioihin sovelletaan vanhoja säännöksiä eli ne ovat vähennyskelpoisia ainoastaan omaisuuden luovutuksesta saaduista voitoista. Vuoden 2015 luovutustappio on viimeisen kerran käytettävissä vuoden 2020 verotuksessa. Jos sinulla on eri vuosilta vähentämättä jääneitä luovutustappioita, ne vähennetään syntymisjärjestyksessä vanhimman vuoden tappioista alkaen.

Luovutustappioita ei oteta huomioon pääomatulojen alijäämää vahvistettaessa eli niistä ei voi saada niin sanottua alijäämähyvitystä.

Älä myy omaa asuntoa liian aikaisin

Oman vakituisen asunnon myynnistä syntyvä luovutusvoitto on veroton, jos asuntoa on omistusaikana käytetty omana tai perheen vakituisena asuntona **yhtäjaksoisesti vähintään kaksi vuotta**.

Sillä ei ole merkitystä, missä omistusajan vaiheessa asunnossa on asuttu yhtäjaksoisesti kaksi vuotta.

Jos kahden vuoden yhtäjaksoisen asumisen jälkeen asunnon myynnistä syntyykin tappiota, ei se ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Verolomakkeita täyttäessä on hyvä huomioida, että myös oman asunnon myynti ja asumisaika täytyy ilmoittaa, vaikka kyseessä onkin verovapaa luovutus.

HYÖDYNNÄ VEROVAPAAT PIENET LUOVUTUSVOITOT

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saama omaisuuden luovutusvoitto ei ole verotettavaa tuloa, jos vuonna 2020 luovutetun omaisuuden **yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa**.

Luovutushinnoissa ei oteta huomioon sellaisia myyntejä, joista saatu voitto on muualla laissa säädetty verovapaaksi (esimerkiksi oman asunnon myynti), eikä tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan, henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun omaisuuden luovutuksia.

Vastaavasti omaisuuden **luovutustappio ei ole vähennyskelpoinen**, jos verovuonna luovutetun omaisuuden **yhteenlasketut luovutushinnat** ovat enintään 1 000 euroa **ja lisäksi hankintamenot** enintään 1 000 euroa.

OMISTA LAHJANA SAATU OMAISUUS VÄHINTÄÄN VUOSI

Jos lahjaksi saatu omaisuus myydään ennen kuin lahjan saamisesta on kulunut vuosi, lahjaverotusarvoa ei saa vähentää myyntihinnasta luovutusvoittoa laskettaessa. Silloin hankintamenona käytetään lahjaverotusarvon sijasta sitä arvoa, jolla lahjanantaja oli omaisuuden hankkinut tai 20 prosentin hankintameno-olettamaa.

VÄLTÄ LAHJANLUONTEISEN KAUPAN VEROTUSRISKIT

Verotuksellisesti olisi usein järkevää, että maksettavaksi sovittu kauppahinta ylittää 75 prosenttia omaisuuden käyvästä arvosta.

Lahjanluonteisesta kaupasta puhutaan, jos kauppahinta on **enintään 75 prosenttia** käyvästä arvosta**.** Käyvällä arvolla tarkoitetaan todennäköistä luovutushintaa, joka kaupan kohteesta saataisiin vapailla markkinoilla toisistaan riippumattomien tahojen välisessä kaupassa.

Lahjanluonteisessa kaupassa ostajalle voi tulla maksettavaksi lahjaveroa ja lisäksi myyjälle yllättävät luovutusvoittoveroseuraukset. Lahjanluonteinen kauppa jaetaan verotuk-

sessa kauppaan ja lahjaan.

Myyjä saa vähentää kauppahinnasta oman hankintamenonsa vain siltä osin kuin kauppa on vastikkeellinen. Koko hankintamenoa ei voi siis vähentää, jos kauppahinta on esimerkiksi vain 60 prosenttia käyvästä hinnasta. Tällöin hankintamenoksi hyväksytään vain 60 prosenttia todellisesta hankintahinnasta.

Myyntihinnasta voi siis esimerkiksi sukulaisten välillä tinkiä vajaan neljänneksen ilman riskiä siitä, että alennus katsottaisiin lahjaksi ostajalle.

OSOITA OSAKKEIDEN LUOVUTUSJÄRJESTYS

Osakemyyntien luovutusvoitot ja -tappiot lasketaan hankintaerä kerrallaan. Myös hankintameno-olettaman käyttö ja sen suuruus ratkaistaan jokaisen erän osalta erikseen.

Samalla arvo-osuustilillä olevat saman yhtiön osakkeet ja saman sijoitusrahaston rahasto-osuudet katsotaan myydyiksi ja niiden hankintahinnat vähennetään **siinä järjestyksessä kuin osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet on hankittu**. Tästä periaatteesta käytetään nimitystä *fifo* (*first in, first out*).

Fifo-periaatteesta voidaan poiketa, jos pystyt osoittamaan toisen myyntijärjestyksen. Käytännössä tällaista tilannetta varten on syytä avata toinen arvo-osuustili. Fifo-periaatteesta poikkeavaa luovutusjärjestystä ei ole hyväksytty saman arvo-osuustilin samanlajisten arvopapereiden kesken.

OSAKEJÄRJESTELY MÄÄRÄÄ VOITON LASKENTATAVAN

Osakkeenomistajan verotukseen vaikuttavia osakejärjestelyjä ovat muun muassa yhtiöiden osakeannit ja osakkeiden splittaamiset.

Sijoittajan on hyvä osata perussäännöt yleisimpien osakejärjestelyiden luovutusvoittolaskennasta.

Esimerkiksi **osakeannissa** aikaisemman osakeomistuksen perusteella saadut uudet osakkeet katsotaan omistetuiksi yhtä kauan kuin ne osakkeet, joiden omistuksen perusteella ne on merkitty.

Omistusaika määrittää sen miten suurta hankintameno-olettamaa saa käyttää.

Todellisen hankintamenon määrittäminen voi kuitenkin olla hankalaa. Jos osakeantiin liittyvä osakepääoman korotus on merkitty kaupparekisteriin viimeistään **31.12.2004**, ei osakemerkinnän perusteena olevan osakkeen hankintameno vaikuta merkityn osakkeen hankintamenoon.

Vanhojen osakkeiden hankintameno säilyy siis entisellään ja uusien osakkeiden hankintahinnaksi katsotaan niistä maksettu todellinen merkintähinta lisättynä mahdollisten lisämerkintäoikeuksien hankintahinnalla. Maksuttomassa rahastoannissa saatujen osakkeiden merkintähinta on nolla, mutta voit silti käyttää vanhojen osakkeiden hankinta-ajankohdan mukaan määräytyvää hankintameno-olettamaa.

> *Jos osakeanti on toteutettu* **1.1.2005 tai myöhemmin**, *jaetaan merkinnän perusteena olleen osakkeen ja merkityn osakkeen yhteenlasketut hankintamenot näille kaikille osakkeille.*

Hankintamenot siis tavallaan tasataan vanhojen ja uusien osakkeiden kesken, oli kyseessä sitten maksullinen tai maksuton osakeanti.

Splitissä osakkeiden lukumäärää lisätään jakamalla osake useammaksi yksiköksi osakepääomaa muuttamatta. Alkuperäisen osakkeen hankintameno jaetaan splitissä muodostuneiden osakkeiden kesken, jos saatavat osakkeet ovat keskenään samanarvoisia.

Lisätietoa luovutusvoiton laskemiseksi erilaisissa osakejärjestelytilanteissa voi lukea esimerkiksi verohallinnon ohjeesta Arvopaperien luovutusten verotus.

GEORG ROSBÄCK

Pääomanpalautus voi olla luovutusvoittoa

Osakeyhtiön jakaessa sidottua omaa pääomaa osakkailleen sovelletaan lähtökohtaisesti luovutusvoittosäännöksiä.

Vuodesta 2014 alkaen listattujen yhtiöiden varojen jakoa vapaan oman pääoman rahastosta on verotettu aina osinkoina. Myös listaamattoman yhtiön varojenjako sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta verotetaan luonnollisella henkilöllä lähtökohtaisesti osingon tavoin, jos sijoitus on tehty tammikuun 1. päivänä 2014 tai sen jälkeen.

Listaamattoman yhtiön varojenjakoa sijoitetun vapaan pääoman rahastosta voidaan kuitenkin käsitellä verotuksessa luovutuksena eli luovutusvoittoverosäännösten mukaan, jos yhtiö palauttaa osakkeenomistajalle hänen tekemänsä pääomansijoituksen. Edellytyksenä luovutusvoittona verottamiselle on, että pääomansijoituksen tekemisestä on varoja jaettaessa kulunut enintään kymmenen vuotta ja verovelvollinen esittää luotettavan selvityksen siitä, että kyse on varojen palauttamisesta sijoituksen tehneelle osakkeenomistajalle.

Kun pääomanpalautus rinnastetaan luovutukseen, se pienentää osakkeen hankintamenoa maksua vastaavan määrän; osakkeen **hankintahinta siis laskee pääomanpalautuksen verran**. Verotettavaa luovutusvoittoa ei synny niin kauan kuin hankintamenoa voidaan vähentää yhtä paljon kuin pääomanpalautusta maksetaan. **Yli menevä osa** verotetaan luovutusvoittona.

Pääomanpalautuksistakin saa vaihtoehtoisesti aina vähentää hankintameno-olettaman, jollei todellista hankintahintaa enää ole riittävästi jäljellä vähennettäväksi tai jos et tiedä sen määrää.

Pääomanpalautukset luetaan mukaan verovuoden yhteenlaskettuihin luovutushintoihin. Jos kaikki yhteenlasketut luovutushinnat verovuoden aikana (pääomanpalautus mukaan lukien) eivät ylitä 1 000 euroa, pääomanpalautusta ei tarvitse ilmoittaa veroilmoituksella.

OSAKASLAINAT

Omistajayrittäjä, muistathan ottaa osakaslainan huomioon osinkoverosuunnittelussasi.

LOMAKE ● 13

Jos olet omistajayrittäjä* ja olet nostanut osakaslainaa siten, että se on ollut yhtiölle saatavana osinkoverojen laskennan pohjana olevalla tilinpäätöshetkellä, vähennetään osakaslaina elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeidesi arvosta. Tämä lähes poikkeuksetta **pienentää verotuksessa huojennettujen pääomatuloina verotettavien osinkojen määrää**.

Jos et ole ymmärtänyt ottaa osakaslainan osakkeittesi arvoa vähentävää määrää huomioon osinkojen mitoituksessa, johtaa tämä helposti ansiotuloina verotettavien osinkojen määrän kasvuun, vaikka olisit toisin suunnitellut.

Kun taas aikanaan maksat osakaslainan takaisin yhtiölle, pyri varmistamaan, että sinulla on **riittävästi pääomatuloja, joista vähentää takaisinmaksettu määrä.**

Muuten voi pahimmassa tapauksessa käydä niin, että näennäisesti vähennyskelpoisesta takaisinmaksetusta osakaslainasta jääkin verohyöty saamatta.

Osakaslainojen nostaminen ja takaisinmaksaminen olisi verotuksen kannalta järkevää ajoittaa niin, että nostettaessa pääomatulojesi määrä **ei ylittäisi 30 000 euroa**, johon asti pääomatuloista maksetaan 30 prosenttia veroa. Ylittävältä osin veroprosentti on 34. **Lainojen jakamisesta eri vuosille voi olla hyötyä.**

Vastaavasti takaisinmaksu olisi hyvä hoitaa sellaisena vuonna, jona pääomatulot **ylittävät 30 000 euroa**. Näin vähennysvaikutus kohdistuu 34 prosentin verokantaan ja verohyöty on suurempi.

Huonoin tilanne on silloin, jos osakaslainaa nostettaessa joudutaan maksamaan 34 prosenttia veroa ja takaisin maksettaessa saadaan verovähennys 30 prosentin mukaan tai vähennystä ei päästä tekemään lainkaan.

Kun nostat osakaslainaa, voit myös pyrkiä estämään taikka pienentämään osakaslainan nostosta pääomatuloiksi tuloutuvan määrän esimerkiksi realisoimalla luovutustappioita sijoitusomaisuudestasi.

Vastaavasti jos joskus myöhemmin sinulla on vanhenemassa verovuoden 2016 tai uudempia luovutustappioita, voit estää näiden vanhenemisen kuittaamalla näitä luovutustappioita pääomatuloiksi tuloutuvaa osakaslainaa vastaan.

VEROVÄHENNYS TAKAISINMAKSUSTA

Jos maksoit vuonna 2020 takaisin sellaista pääomatulona verotettua osakaslainaa, jonka olet nostanut aikaisintaan vuonna 2015 ja viimeistään vuonna 2019, takaisin maksettu määrä on merkitty esitäytetylle veroilmoitukselle pääomatuloista tehtävien vähennysten ja velkojen ryhmään.

Osakaslainojen takaisinmaksuista saatava verovähennys pääomatuloista edellyttää, että laina on maksettu takaisin **viiden vuoden kuluessa** lainan nostovuoden päättymisen jälkeen.

OSAKASLAINA PÄÄOMATULONA

Jos nostit osakeyhtiöstä osakaslainaa vuonna 2020 etkä maksanut lainaa kokonaan takaisin vuoden 2020 aikana, 31.12.2020 maksamatta oleva määrä tästä lainasta on merkitty esitäytetylle veroilmoitukselle pääomatulojen ryhmään.

Osakeyhtiöstä vuoden 2020 aikana otettu laina on lainansaajan pääomatuloa, mikäli lainaa ei ole maksettu yhtiölle takaisin vuoden loppuun mennessä ja olet omistajayrittäjä*.

OSAKASLAINAN ILMOITTAMINEN

● LOMAKE 13 tai Omavero

Verotusta varten osakaslaina pitää ilmoittaa ainakin kolmesta eri syystä: tulona verottamisen, verovähennyksen sekä osinkoverotuksen takia.

Tarkista kuitenkin ensin, ovatko tiedot jo valmiina esitäytetyssä veroilmoituksessa.

Jos veroilmoituksen tiedot osakaslainoista ovat oikein, sinun ei tarvitse tehdä mitään.

Esitäytetyt tiedot nostetuista ja takaisin maksetuista osakaslainoista perustuvat osakeyhtiön antamaan vuosi-ilmoitukseen.

Jos osakaslainaa ei ole merkitty esitäytetylle veroilmoitukselle tai esitäytetty tieto nostetusta tai takaisin maksetusta osakaslainasta ei pidä paikkaansa, ilmoita osakeyhtiöstä vuonna 2020 nostetut ja vuoden lopussa 31.12.2020 maksamatta olleet osakaslainat tai takaisin maksamasi osakaslaina sekä osakeyhtiön nimi ja Y-tunnus Omaverossa tai lomakkeella 13. Jokainen osakaslainaa saanut perheenjäsen antaa tarvittaessa oman ilmoituksen.

Vaikka vuoden 2020 aikana ei olisi nostettu osakaslainaa, omistajayrittäjän* täytyy muistaa antaa tiedot aiemmin nostetusta osakaslainasta.

Osinkoverotuksessasi tehtävää osakaslainavähennystä varten osakaslainan määrä on ilmoitettava, jos osakaslainaa oli silloin, kun osakeyhtiön tilikausi vuonna 2019 päättyi ja olit samalla hetkellä omistajayrittäjä*. Ilmoita lainan määrä sinä päivänä, jona osakeyhtiön tilikausi vuonna 2019 päättyi.

JUHA-PEKKA HUOVINEN

*__OMISTAJAYRITTÄJÄ__ tarkoittaa, että omistat elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeista yksin tai yhdessä perheenjäsentesi kanssa vähintään 10 % tai teillä on vastaava osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Perheenjäsenellä tarkoitetaan tässä puolisoa ja vuonna 2003 tai sen jälkeen syntynyttä lasta.

OSINKOTULOT JA YLIJÄÄMÄT OSUUSKUNNISTA

Noteerattujen ja noteeraamattomien yhtiöiden osingot sekä osuuspääoman korot ilmoitetaan bruttomääräisinä.

LOMAKKEET ● 50B ● 13 ●16B

Verovelvollisen tulee tarkistaa, löytyvätkö maksetut osingot ja ennakonpidätykset esitäytetyltä veroilmoitukselta. **Jos eivät löydy, on hänen ilmoitettava osinkotulo, joka on maksettu tai ollut nostettavissa vuonna 2020**.

Puuttuvat osinkotulot tulee ilmoittaa siitä huolimatta, että osingon maksajalla on ollut velvollisuus ilmoittaa verottajalle vuonna 2020 maksetut ja viimeistään 31.12.2020 nostettavissa olleet osingot.

KOTIMAISTEN NOTEERATTUJEN YHTIÖIDEN OSINGOT

● **LOMAKE 50B tai Omavero**

Kotimaisten julkisesti noteerattujen yhtiöiden maksamat osingot tarkistetaan esitäytetyn veroilmoituksen kohdasta Osingot julkisesti noteeratuista yhtiöistä ja ilmoitetaan **bruttomääräisinä**. *Niistä ei vähennetä jo ennakolta pidätettyä veron määrää tai verovapaata osuutta.*

Julkisesti noteeratun yhtiön jakamasta osingosta on kyse, kun yhtiön osake tai osakesarja on ollut osingonjaosta päätettäessä julkisen kaupankäynnin kohteena Helsingin pörssissä tai vastaavalla tavalla ulkomailla. Sama on voimassa myös niiden yhtiöiden kohdalla, joiden osakkeet on otettu yhtiön suostumuksella tai hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi ns. monenkeskisessä kaupankäynnissä.

Julkisesti noteerattujen yhtiöiden maksamista osingoista 85 % on veronalaista pääomatuloa ja 15 % verovapaata tuloa. Osinkotuloa on myös julkisesti noteeratun yhtiön varojenjako vapaan oman pääoman rahastosta.

NOTEERAAMATTOMIEN YHTIÖIDEN OSINGOT

● **LOMAKE 50B tai Omavero**

Muut kuin edellä tarkoitetut osakkeet ovat julkisesti noteeraamattomia osakkeita.

Noteeraamattomien yhtiöiden maksamat osingot tarkistetaan esitäytetyn veroilmoituksen kohdasta Osingot muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä ja ilmoitetaan **bruttomääräisinä**, *jos ne ilmoitukselta puuttuvat.*

Noteeraamattoman yhtiön maksamasta osingosta on maksajan tullut toimittaa ennakonpidätys, joten tarkista myös ennakonpidätysten määrä verotuspäätöksen kohdasta Ennakonpidätykset ja ennakkovero yhteensä.

VEROHALLINTO TEKEE JAON ANSIO- JA PÄÄOMATULO-OSUUKSIIN

■ Jos osinko on enintään 8 prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta, on osingosta veronalaista tuloa 25 prosenttia 150 000 euroon saakka ja 75 prosenttia on kokonaan verovapaata tuloa.

Lievemmin verotettava 150 000 euron raja on verovelvolliskohtainen eli siihen luetaan kaikki verovelvollisen eri noteeraamattomista yhtiöistä vuonna 2020 saamat pääomatulo-osingot.

■ Jos jaettu osinko on enintään 8 prosenttia omistettujen osakkeiden matemaattisesta arvosta ja 150 000 euron raja ylittyy, on osingosta veronalaista pääomatuloa 85 prosenttia ja verovapaata tuloa 15 prosenttia.

■ Jos jaettava osinko ylittää osakkeen matemaattiselle arvolle laskettavan 8 prosentin suuruisen tuoton, on ylittävästä osasta 75 % veronalaista ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa.

Osakkeen matemaattisen arvon laskentaperusteena on **vuonna 2019 päättyneen tilikauden** tilinpäätös. Verotuspäätöksestä voidaan tarkistaa osinkojen veronalaiset määrät.

Listaamattoman yhtiön osakkeen matemaattinen arvo lasketaan yhtiön verovuotta edeltävän vuoden nettovarallisuuden perusteella siten, että yhtiön tilinpäätöshetken nettovarallisuus (varat - velat) jaetaan yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamia ja muutoin hankkimia omia osakkeita ei oteta laskelmassa huomioon.

Kannattaa esimerkiksi verrata, vastaako verotuspäätöksessä oleva osakemäärä kaupparekisteriotteessa olevaa osakemäärää.

OSINGON PÄÄOMATULO-OSUUS JA OSAKASKOHTAISET OIKAISUT

● **LOMAKE 13 tai Omavero**

ASUNTO

Yrittäjäosakkaan tulee antaa selvitys osingoista Omaverossa tai lomakkeella 13 niissä tapauksissa, joissa hänellä on verovuonna 2020 ollut osinkoa jakaneen yhtiön varoihin vuonna 2019 päättyneellä tilikaudella kuulunut asunto omana tai perheensä käytössä ja/tai hänellä (tai hänen perheenjäsenel- ▶

lään) on osakaslainaa yhtiöltä. Omistajayrittäjän tulee ilmoittaa, jos hän (tai hänen perheenjäsenensä) on ottanut lainan yhtiöltä.

> **Osakeyhtiöissä** *osakkaan tai hänen perheensä käytössä oleva asunto ilmoitetaan vain silloin, kun osakasta ei TyEL:in mukaan pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana vuonna 2019 päättyneen tilikauden lopussa. Edellytyksenä on, että henkilö on yhtiössä määräävässä asemassa ja omistaa yksin yli 30 % tai yhdessä perheenjäsenensä kanssa yli 50 % yhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.*

Jos tämä kriteeri täyttyy ja vuoden **2019 taseen mukaan yhtiön varoihin kuuluu asunto, joka verovuonna 2020 on ollut osakkaan tai hänen perheensä käytössä, vähennetään asunnon arvo osakkaan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta** osingon pääomatulo-osuutta laskettaessa. Perheenjäsenellä tarkoitetaan tässä puolisoa ja iästä riippumatta samassa taloudessa asuvia omia tai puolison suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa olevia sukulaisia. Asunto voi olla muukin kuin vakituinen asunto.

OSAKASLAINA

Rahalaina pienentää osakkeiden matemaattista arvoa, jos henkilö omistaa vuonna 2019 päättyneen tilikauden lopussa yksin tai yhdessä perheenjäsenensä kanssa **vähintään 10 prosenttia** muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön osakkeista tai äänimäärästä. Perheenjäsenellä tarkoitetaan tässä puolisoa ja alaikäisiä lapsia.

Jos tämä kriteeri täyttyy ja kyse on osakkaan tai hänen perheenjäsenensä ottamasta ja vuonna 2019 päättyneen tilikauden lopussa maksamatta olevasta rahalainasta, vähennetään lainan määrä lainan ottajan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta ja mahdollinen ylimenevä osuus perheenjäsenten omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta omistusten suhteessa osingon pääomatulo-osuutta laskettaessa.

Laina vähennetään vain elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeen matemaattisesta arvosta ja sen määräisenä kuin laina oli sen tilikauden taseessa, jonka mukaan osakkeen matemaattinen arvo laskettiin.

YLIJÄÄMÄT OSUUSKUNNISTA

- **LOMAKE 50B tai Omavero**

Ylijäämää on osuuspääoman korko tai muu osuuskuntalaissa tarkoitettu osuuskunnan jakama ylijäämä. Lisäksi julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saatua varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta käsitellään verotuksessa ylijäämänä.

Jos olet saanut ylijäämää julkisesti noteeratusta osuuskunnasta, muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta (vähintään 500 jäsentä) tai muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta (alle 500

jäsentä), tarkista ja tarvittaessa korjaa ylijäämää koskeva tieto osuuskuntaa koskevassa omassa kohdassaan. Jos korjaat tätä kohtaa, ilmoita **ylijäämien bruttomäärä** Omaverossa tai lomakkeella 50B.

Jos korjaat yllä mainittuja osuuskuntien jakamaa ylijäämää koskevia tietoja, tarkista myös kohta Ennakonpidätykset ja ennakkovero yhteensä.

Noteeraamattoman osuuskunnan (vähintään 500 jäsentä) jakamasta ylijäämästä on 25 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 75 prosenttia verovapaata tuloa 5 000 euroon saakka. Siltä osin kuin verovelvollisen saman ylijäämän määrä ylittää 5 000 euroa, ylijäämästä 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa.

Muutoin osuuskunnan (alle 500 jäsentä) jakamasta ylijäämästä on 75 prosenttia veronalaista ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa siltä osin kuin tästä osuuskunnasta saatu ylijäämä ylittää määrän, joka vastaa 8 prosentin vuotuista tuottoa verovelvollisen kaikista kyseisen osuuskunnan osuuksista ja osakkeista ylijäämän päättämistä edeltävän tilikauden lopussa osuuskunnan omaan pääomaan merkitylle määrälle. Jos 8 prosenttia ei ylity, saatua ylijäämää verotetaan samalla tavalla kuin vähintään 500-jäsenisen osuuskunnan ylijäämää.

ULKOMAILTA SAADUT OSINGOT JA ULKOMAISEN OSUUSKUNNAN YLIJÄÄMÄT

● **LOMAKE 16B tai Omavero**
(ks. myös ohje ulkomaan pääomatuloista)

Kaikki ulkomailta saadut osingot (ja muut ulkomaan pääomatulot) ilmoitetaan Omaverossa kohdassa Ulkomaan pääomatulot tai lomakkeella 16B, jos tieto maksetuista ulkomaan osingoista puuttuu tai on väärin veroilmoituksella. Sillä ei ole merkitystä, onko osinkoa jakaneen yhtiön osake noteerattu vai noteeraamaton.

Ulkomaan osingot ilmoitetaan **bruttomääräisinä** euroina eikä niistä vähennetä jo ennakolta mahdollisesti pidätettyä lähdeveroa.

Ulkomailta saatuja osinkoja ovat esimerkiksi Telian, Daniscon sekä Scottish & Newcastlen maksamat osingot.

Jos saamistasi ulkomaan osingoista on ulkomailla pidätetty lähdeveroa, merkitse tai korjaa Omaverossa tai lomakkeella 16B. ◄

JUHA SALMIKIVI

ULKOMAAN PÄÄOMATULOT

LOMAKKEET ● 16B ● 9A

Ulkomailta saatuja pääomatuloja ovat esimerkiksi ulkomailta saadut osinko- ja korkotulot, vuokratulot sekä luovutusvoitot tai -tappiot.

Suomalaisen välittäjän kautta saadut ulkomaiset osinko- ja korkotulot näkyvät esitäytetyssä veroilmoituksessa. Jos tiedoissa on korjattavaa, korjaa tiedot lomakkeella 16B. Ilmoita maa, josta osinko on saatu, sekä osingon määrä ja osingosta mahdollisesti ulkomaille maksettu vero.

Verosopimuksissa on määritelty veroprosentti, jonka mukaan tiettyyn maahan maksetaan lähdeveroa. Esimerkiksi pohjoismaisessa verosopimuksessa osinkojen veroprosentti on 15 %

Veroilmoituksella voit ilmoittaa korkeintaan verosopimuksessa olevan veroprosentin mukaan lasketun veron, vaikka olisitkin maksanut ulkomaille enemmän veroa.

Ilmoita osinkoa jakavan yhtiön nimi ja se, onko kyseessä julkisesti noteerattu yhtiö vai muu kuin julkisesti noteerattu yhtiö. Jos olet saanut osinkotuloa muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä, ilmoitat lisäksi osakkeiden lukumäärän ja osakkeiden matemaattisen tai käyvän arvon euroina sentin tarkkuudella (käypä arvo edellisen verovuoden viimeisenä päivänä). Ilmoita myös osinkotuloon kohdistuvat mahdolliset tulonhankkimismenot.

Jos osinkotulosta on peritty ulkomailla veroa enemmän kuin verosopimuksessa on säädetty, liikaa maksetut verot haetaan takaisin lähdevaltiolta. Esimerkiksi jos olet maksanut Ruotsiin veroa enemmän kuin 15 %, sinun on haettava veroa takaisin Ruotsin verohallinnolta.

Verohallinnon verkkosivuilta löytyy taulukko *Verosopimuksen mukaiset hyvitettävien verojen enimmäismäärät, kun osinkotulo on saatu ulkomailta*.

Myös ulkomailla olevan asunnon luovutusvoitto voi olla verovapaa. Ilmoita ulkomaan pääomatuloissa oman asunnon myyntivoitto, jos kysymys on ulkomailla sijaitse vasta asunnosta.

Luovutuksesta saamasi voitto ei ole veronalaista tuloa, jos olet luovuttanut asuinhuoneiston tai -rakennuksen, jonka olet omistanut vähintään kaksi vuotta ja jota olet omistusaikanasi ennen luovutusta käyttänyt yhtäjaksoisesti vähintään kahden vuoden ajan omana tai perheesi vakituisena asuntona.

HUOMAA

Jos tulo on maksettu muussa valuutassa kuin euroissa, muunna tulot ja niistä mahdollisesti perityt verot euroiksi tapahtumapäivän kurssin mukaan. Voit käyttää myös Euroopan keskuspankin julkaisemaa keskikurssia.

Luovutusvoittojen ja -tappioiden osalta pitää kuitenkin käyttää omaisuuden hankintahetken ja luovutushetken kursseja. ◄

MIIKA HÄRKÖNEN

● **LOMAKE 16B tai Omavero:**
Ulkomaan pääomatulot
● **LOMAKE 9A tai Omavero:**
Ulkomaisten arvopapereiden luovutusvoitot tai -tappiot

PÄÄOMATULOISTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET

LOMAKE ● 50B

PÄÄOMATULOJEN TULONHANKKIMISMENOT

● LOMAKE 50B tai Omavero

Tarkista esitäytetty veroilmoitus. Jos pääomatuloihin liittyvissä vähennyksissä on virheitä tai puutteita, voit korjata tiedot Omaverossa tai lomakkeella 50B.

Jos veroilmoituksestasi puuttuu muita pääomatulojen tulonhankkimismenoja tai tiedoissa on virheitä, ilmoita tulonhankkimismenojen **yhteismäärä** kohdassa ”Muut tulonhankkimismenot yhteensä/vuosi”. Anna tarkempi selvitys tulonhankkimismenoista kohdassa ”Perustele, mistä tulonhankkimismenot ovat syntyneet”.

Pääomatulojen tulonhankkimismenoja voivat olla esimerkiksi

- puhelinkulut
- atk-kulut, kuten tietokone tai nettiyhteys
- ammattikirjallisuuden hankkimisesta syntyneet kulut
- työhuonevähennys
- matkakulut

Kulujen täytyy liittyä tulojen hankkimiseen, esimerkiksi sijoitustoimintaan.

Pääomatuloista vähennettävissä kuluissa ei ole omavastuuta, paitsi jos kulut liittyvät arvopapereiden, arvo-osuuksien tai vastaavan omaisuuden hoitoon ja säilyttämiseen, jolloin kuluista vähennetään 50 euron omavastuu.

Jos arvopaperien hoito- ja säilyttämismenot ovat yhteensä yli 50 euroa, merkitse menot täysimääräisinä. Älä vähennä omavastuuosuutta.

Merkitse myös sen maksun saajan nimi sekä Y-tunnus, jonka tiedot puuttuivat tai olivat virheellisiä.

Ilmoita tässä kohdassa 4.3. myös **jälkimarkkinahyvitys**, jonka olet maksanut myyjälle ostaessasi joukkovelkakirjan, ja tulonhankkimisvelkaan kohdistuvat muut kulut kuin korot.

Jälkimarkkinahyvitys on korkoa vastaava hyvitys, joka on kertynyt joukkovelkakirjalainoista. Jälkimarkkinahyvitystä kertyy joukkovelkakirjan luovutusta edeltäneen koronmaksupäivän ja luovutuspäivän väliseltä ajalta. Hyvitys saadaan tai maksetaan joukkovelkakirjan luovutuksen yhteydessä. Joukkovelkakirjalainan oston yhteydessä ostaja voi maksaa jälkimarkkinahyvitystä myyjälle. Jälkimarkkinahyvitys on silloin ostajalle tulonhankkimismenoa, ja hän voi vähentää sen omassa verotuksessaan.

MAATALOUSYHTYMÄN OSAKKAAN KOROT JA TAPPIOT

● LOMAKE 50B tai Omavero

Osakkaan maatalousyhtymään kohdistuvat korot ja vaatimus tappioiden vähentämisestä pääomatuloista: Jos olet osakkaana maatalousyhtymässä, voit vähentää yhtymän verovuoden 2020 tappioita pääomatuloistasi. Lomakkeesta 50B kyseinen kohta löytyy sivulta 3.

Jos maatalousyhtymä on lopettanut maatalouden harjoittamisen, voit poikkeuksellisesti vähentää pääomatuloistasi myös aiempien vuosien vahvistettuja tappioita. Jos haluat vähentää tappioita pääomatuloista, merkitse tähän osuutesi vähennettävän tappion määrästä joko prosentteina tai euroina. Tappion vähentämistä pääomatuloista on vaadittava ennen kuin verovuoden verotuksesi päättyy.

Tässä kohdassa voit ilmoittaa myös koron osakkaana ottamastasi velasta, joka kohdistuu maatalousyhtymän toiminnan rahoittamiseen. Ilmoita nämä tiedot: luotonantajan nimi, lainan tunnus, koron määrä euroissa, velan määrä verovuoden lopussa ja maatalousyhtymän Y-tunnus.

TUOMO LINDHOLM

KORKOJEN VÄHENTÄMINEN

LOMAKE ● 50B

Verovelvollinen saa vähentää maksamansa **asuntolainan ja tulonhankkimislainan** korot pääomatuloistaan. Lisäksi **takausvelan** korot ovat tietyissä tapauksissa vähennyskelpoisia.

KORKOJEN VÄHENTÄMINEN 2020
Paljonko saa vähentää:
- Kulutusluoton ja opintolainan koroista 0 %
- Asuntolainan koroista 15 %
- Tulonhankkimisvelan koroista 100 %

Korot vähennetään ensisijaisesti pääomatuloista. Jos pääomatuloihin kohdistuvat vähennykset, kuten korkomenot, ylittävät pääomatulojen määrän, syntyy alijäämä. Alijäämän perusteella verovelvollisella on oikeus ansiotulojen verosta myönnettävään **alijäämähyvitykseen** *(ks. tarkemmin Asuntolainan korot ja alijäämähyvitys).*

Korkojen vähennyskelpoisuus riippuu lainan käyttökohteesta. Verovelvollisen on tämän vuoksi selvitettävä, mihin tarkoitukseen velka on käytetty. Jos velan käyttötarkoitus myöhemmin muuttuu, verovelvollisen on esitettävä selvitys velan uudesta käyttötarkoituksesta.

Jos verovelvollinen joutuu esimerkiksi taloudellisten vaikeuksien vuoksi ottamaan uutta lainaa vanhan lainan pääoman tai korkojen maksamista varten, on uuden lainan käyttötarkoitus lähtökohtaisesti sama kuin vanhan lainan.

Korko, joka on maksettu ennen aikaa, jolta se on laskettu, on vähennyskelpoinen vain siltä osin kuin se kohdistuu verovuoteen ja sitä seuraavaan vuoteen. Suurempaa korkovähennystä ei siten saa maksamalla korkoja pitkältä ajalta etukäteen.

Jos koroissa on virheitä tai puutteita, voit korjata tiedot Omaverossa tai lomakkeella 50B.

ASUNTOLAINAN KOROT JA ALIJÄÄMÄHYVITYS

Asuntolainan korkovähennys tehdään ensisijaisesti pääomatuloista. Jos niitä ei ole tai niitä ei ole tarpeeksi korkomenojen vähentämiseen, syntyy alijäämä. Silloin osan vähennyskelpoisista korkomenoista voi saada vähennettyä alijäämähyvityksenä ansiotulojen veroista.

Vuonna 2020 asuntolainan koroista on **vähennyskelpoista 15 prosenttia**.

Asuntolainalla tarkoitetaan sellaista lainaa, joka kohdistuu verovelvollisen tai hänen perheensä **vakituisen asunnon hankkimiseen tai peruskorjaukseen**.

Perheeseen verotuksessa lasketaan alaikäiset lapset ja aviopuoliso tai avopuoliso, jos hänet rinnastetaan tuloverolain mukaan aviopuolisoon. Näin esimerkiksi siinä tapauksessa, että verovuonna yhteisessä taloudessa jatkuvasti elänyt avopari on aikaisemmin ollut avioliitossa tai heillä on tai on ollut yhteinen lapsi.

Jos avio- tai avopuolisoilla on yhteinen velka, josta he ovat yhteisvastuussa, voi yhteisen velan korot maksanut puoliso vähentää ne verotuksessa kokonaan. Jos puolisoiden vaatimukset ovat ristiriitaiset, vähennetään korot puoliksi.

Muiden kuin verotuksessa puolisoina käsiteltävien henkilöiden velan korot vähentää kukin velallinen itse. Siten esimerkiksi avopuolisot saavat vähentää vain oman velkansa korkoja.

Avopuolisoiden osalta oikeuskäytännössä on kuitenkin katsottu, että avopuolisoista se, joka on maksanut avopuolisoiden yhteisen lainan korot, saa vähentää ne kokonaan. Jos maksaja ei ole selvillä tai vaatimukset ovat ristiriitaiset, on oikeuskäytännössä muun selvityksen puuttuessa vähennetty kummankin avopuolison verotuksessa puolet korkojen määrästä.

ALIJÄÄMÄHYVITYS ASUNTOLAINAN KORKOMENOISTA

Jos vähennettävänä on vain asuntolainan korkoja eikä verovelvollisella ole lainkaan pääomatuloja, alijäämä on koron suuruinen. Alijäämähyvitys on **30 prosenttia** alijäämästä. Ensiasunnon ostajalla alijäämähyvitys on **32 prosenttia** ja enintään **10 vuotta**.

Alijäämähyvitys vähennetään ansiotulojen verosta.

Alijäämähyvityksen maksimimäärä on 1 400 euroa verovelvollista kohden. Enimmäismäärää **korotetaan** 400 eurolla yhdestä lapsesta ja 800 eurolla kahdesta tai sitä useammasta lapsesta. Jos verovelvolliseen sovelletaan puolisoita koskevia säännöksiä, korotetaan sen puolison alijäämähyvityksen enimmäismäärää, jonka ansiotuloista määrättävän valtion tuloveron määrä on suurempi, elleivät puolisot ole toisin vaatineet.

Puolisoilla siirretään toisen puolison käyttämättä jäävä osa alijäämähyvityksen enimmäismäärästä toiselle puolisolle.

Esimerkiksi pelkkiä ansiotuloja hankkivalla nelihenkisellä lapsiperheellä asuntolainan korkoja ”mahtuu” täyteen alijäämähyvitykseen vuodessa 80 000 euroa, jos vanhemmilla ei ole muita pääomatuloista tehtäviä vähennyksiä.

MIKÄ ON ASUNTOLAINAA?

■ **Kakkosasunnon** korot ovat tietyissä tilanteissa vähennyskelpoisia. Verotuskäytännössä kakkosasuntona on pidetty sellaista verovelvollisen asuntoa, joka on työn vuoksi eri paikkakunnalla kuin hänen ja hänen perheensä yhteinen koti.

■ Asumisoikeusasunnon hankintaan tarvittavaa **asumisoikeusmaksua** varten otettu velka rinnastetaan asuntolainaan.

■ **Asunnon peruskorjaukseen** otetun lainan korko rinnastetaan asuntolainan korkoon. Peruskorjauksella tarkoitetaan asunnon laajennus-, muutos- ja uudistustoimenpiteitä. Peruskorjauksella asunto muuttuu tasokkaammaksi.

■ Verotuskäytännössä on hyväksytty vähennyskelpoiseksi myös **asuntoyhtiön suurehkon remontin**, esimerkiksi putkiremontin, kustannusosuuden maksamiseksi otetun lainan korko. Lainan lyhennyksiä ei saa vähentää.

■ **Vuosikorjaukseen otetun lainan korot eivät ole vähennyskelpoisia.** Vuosikorjauskuluilla tarkoitetaan menoja, jotka aiheutuvat asunnon kulumisen korjaamisesta. Vuosikorjauksessa vaihdetaan aiempi materiaali vastaavan tasoiseen uuteen, toisin sanoen huoneisto saatetaan alkuperäiseen kuntoon.

Muiden korkojen vähentäminen

TULONHANKKIMISVELAN KOROT

Korkojen vähennysoikeus koskee myös sellaista lainaa, joka kohdistuu veronalaisen tulon hankkimiseen.

Tulonhankkimislaina kohdistuu esimerkiksi vuokralla olevaan huoneistoon, yhtiöosuuden hankintaan tai pörssiosakkeisiin.

Sellaista korkoa ei kuitenkaan saa vähentää, joka kohdistuu korkotulon lähdeverosta annetussa laissa tarkoitettuun korkotuloon tai mainitun lain mukaisen joukkovelkakirjan luovutuksen yhteydessä saatuun jälkimarkkinahyvitykseen. Myöskään vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen hankkimiseen tai pitkäaikaissäästämissopimukseen otetun lainan korkoja ei saa vähentää.

Alihintaista huoneiston vuokrausta esimerkiksi perhesyistä ei pidetä tulonhankintana eikä verotuskäytännön mukaan tällaiseen asunnon hankintaan otetun lainan korkoja saa vähentää.

TAKAUSVELAN KOROT

Takaajalla tai muun vakuuden asettajalla on oikeus vähentää sitoumuksensa perusteella suorittamansa velan tai sen suorittamista varten ottamansa velan korot, jotka ovat kertyneet siitä alkaen, kun velallinen on todettu maksukyvyttömäksi. Nämä korot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia vain, jos alkuperäisellä velallisella olisi ollut oikeus niiden vähentämiseen elinkeinotoimintaan tai maatalouteen kohdistuvina korkoina.

Jos alkuperäinen velallinen on vastuunsa perusteella maksanut takaajalle tai muulle vakuuden asettajalle hyvityksen, hänellä on oikeus korkoa koskevien säännösten mukaan vähentää siihen sisältyvä velan korkoa vastaava osuus.

HUOMAA

Opintolainan korkovähennysoikeus on poistettu vuoden 2015 verotuksesta alkaen. Myöskään henkilökohtaisessa käytössä olevan **kesämökin, auton, veneen tai lomamatkan** hankintaan otetut velan korot eivät ole vähennyskelpoisia. Samoin **harrastustoimintaan** liittyvän velan korot ovat vähennyskelvottomia.

Nelihenkinen perhe voi alijäämähyvityksenä vähentää veroistaan 3 600 euroa. Tällöin perheen asuntolainan korkojen on pitänyt olla vähintään 80 000 euroa (vuonna 2020 asuntolainan koroista 15 % oli vähennyskelpoista, joten alijäämähyvityksen enimmäismäärä lasketaan näin: 30 prosenttia 0,15 x 80 000 eurosta = 3 600 euroa).

ALIJÄÄMÄHYVITYS, JOTA EI VOIDA VÄHENTÄÄ VEROISTASI

Puolisoiden verotuksessa alijäämähyvityksen enimmäismäärä on yhteinen siten, että toisen puolison enimmäismäärästä käyttämättä jäävä osa voidaan siirtää toiselle puolisolle. Eli jos saat alijäämähyvitystä, mutta tuloistasi ei peritä riittävästi veroja, joista vähennyksen voi tehdä, voit siirtää hyvityksen puolisollesi (rasti lomakkeen 50B kohtaan 5). **Vaatimus on tehtävä ennen verotuksen päättymistä.**

Jos alijäämähyvitystä ei siirrä tehtäväksi puolisosi veroista, vahvistetaan sinulle pääomatulolajin tappio.

PÄÄOMATULOLAJIN TAPPIO JA ALIJÄÄMÄHYVITYS

Pääomatulolajin alijäämää (tappiota) syntyy, jos sinulla on pääomatuloihin kohdistuvia vähennyskelpoisia tulonhankkimismenoja, vähennyskelpoisia korkomenoja ja vähennettäväksi vaadittuja tulolähteen tappioita enemmän kuin veronalaisia pääomatuloja yhteensä.

Saat ensin alijäämähyvitystä ansiotuloista menevistä veroista ja kun alijäämähyvitys on käytetty lain mukaan, vahvistetaan sinulle seuraavaksi pääomatulolajin tappio, sikäli kuin vielä vähennettävää riittää.

Pääomatulolajin tappio on sen syntymisvuoden jälkeen vähennyskelpoista kymmenen vuoden ajan.

Pääomatulolajin tappion vähentäminen edellyttää pääomatuloja seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Jollei niitä ole tiedossa, käyttämättä jäävä (=sinulta ei peritä riittävästi veroja, joista voisit tehdä alijäämähyvityksen) alijäämähyvitys kannattaa siirtää puolisolle.

Esimerkiksi isojen remonttikulujen vuoksi verovelvollisella voi olla vuokraustoiminnan tappiota, tai metsätaloudessa on syntynyt enemmän menoja kuin verovelvollisella on kaikkia pääomatuloja yhteensä, joihin kaikki kulut voitaisiin kuitata. Tällöin syntyy alijäämää ja siitä taas alijäämähyvitystä (*ks. Asuntolainan korot ja alijäämähyvitys*). ◄

TUOMO LINDHOLM

ELÄKESÄÄSTÄMINEN

LOMAKKEET ● 50A ● 50B

Verovelvollisen ja hänen puolisonsa ottamien vapaaehtoisten eläkevakuutusten ja pitkäaikaissäästämissopimusten (ps-sopimusten) maksut vähennetään pääomatuloista.

● LOMAKE 50B tai Omavero

Vuonna 2020 maksetut vapaaehtoisten eläkevakuutusten vakuutusmaksut ja ps-sopimuksen maksut tarkistetaan esitäytetyn veroilmoituksen kohdassa Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissäästämissopimuksen maksut.

Pankki tai vakuutusyhtiö ilmoittaa maksetut vakuutus- ja ps-sopimuksen maksut Verohallinnolle. Maksujen määrät korjataan tai ilmoitetaan ensisijaisesti Omaverossa.

Voit myös antaa ilmoituksen paperilomakkeella 50B.

Vapaaehtoisten eläkevakuutusten maksut merkitään kohtaan Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ja pitkäaikaissäästämissopimuksen maksut riippumatta siitä, milloin vapaaehtoinen eläkevakuutus on otettu.

HUOMIOI ELÄKEIKÄ SOPIMUKSISSA

Jos vapaaehtoinen eläkevakuutus- tai ps-sopimus on tehty **ennen 1.1.2013,** ovat maksut vähennyskelpoisia, kun eläkettä voi sopimuksen mukaan alkaa aikaisintaan nostaa seuraavasti:

Syntymävuosi	Eläkeikä, vuotta
1957 tai aiemmin	63
1958-1961	64
1962-1972	65
1973-1984	66
1985-1997	67
1998 tai myöhemmin	68

Jos vapaaehtoinen eläkevakuutus- tai ps-sopimus on tehty **2013 tai sen jälkeen**, ovat maksut vähennyskelpoisia, kun eläkettä voi sopimuksen mukaan alkaa aikaisintaan nostaa seuraavasti:

Syntymävuosi	Eläkeikä, vuotta
1957 tai aiemmin	68
1958-1961	69
1962 tai myöhemmin	70

Vakuutus katsotaan otetuksi ja ps-sopimus tehdyksi, kun sopimusten mukaisia maksuja on alettu maksaa. Maksuja ei saa enää vähentää sinä verovuonna, kun eläkettä tai suorituksia on alettu maksaa, eikä myöskään enää maksuvuoden jälkeen.

MITEN SUURI VEROHYÖTY MAKSUISTA?

Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen ja ps-sopimuksen maksut vähennetään pääomatuloista. Vähennettävien maksujen enimmäismäärä on **5 000 euroa vuodessa**. Vähennyksen enimmäismäärä on **2 500 euroa**, jos verovelvollisen työnantaja on maksanut verovuonna työntekijälleen ottamansa vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksuja.

Jos pääomatuloja ei ole tai ne eivät riitä maksujen vähentämiseen, syntyy pääomatulojen alijäämä. Tästä alijäämästä lasketaan **erityinen alijäämähyvitys**, joka on 30 prosenttia pääomatulojen alijäämästä. Tämä vähennetään **ansiotuloista menevästä verosta**. Erityisen alijäämähyvityksen enimmäismäärä on 1 500 euroa (30 % 5 000 eurosta).

Palkan tai muun ansiotulon verot alenevat siis 1 500 euroa, jos maksuja on vähintään 5 000 euroa.

Erityinen alijäämähyvitys tehdään tavallisen alijäämähyvityksen jälkeen, joka on aiheutunut esim. vuokraustoiminnan tappiosta tai asuntovelan korkovähennyksestä.

> *Vapaaehtoisten eläkevakuutusten ja ps-sopimusten maksut voi vähentää ainoastaan vakuutetun tai ps-sopimuksen kohteena oleviin varoihin oikeutetun henkilön verotuksessa. Maksuja ei voi siirtää puolison verotuksessa vähennettäväksi, vaikka puoliso olisi maksut maksanut.*
>
> *Jos vakuutetun tai ps-sopimuksen varoihin oikeutetun verojen määrä* **ei riitä erityisen alijäämähyvityksen täysimääräiseen vähentämiseen**, *siirretään vähentämättä jäänyt määrä vähennettäväksi puolison veroista ilman vakuutetun vaatimusta.*

Tämä johtuu yleensä siitä, että vakuutetulla/varoihin oikeutetulla ei ole pääomatuloja tai tarpeeksi maksettavia veroja.

Jos verovelvollisen puolisolla on vähennettäviä vapaaehtoisen eläkevakuutuksen tai ps-sopimuksen maksuja, mutta ei lainkaan tuloja tai pääoma- ja ansiotuloista maksettavia veroja, voi verovelvolliselle siirtyä hänen puolisoltaan erityistä alijäämähyvitystä toiset 1 500 euroa. Hän voi siten saada enimmillään 3 000 euron suuruisen erityisen alijäämähyvityksen.

Jos puolisonkaan verot eivät riitä erityisen alijäämähyvityksen vähentämiseen, vakuutusmaksu jää tältä osin vähentämättä, sillä vakuutusmaksujen perusteella ei vahvisteta pääomatulolajin tappiota, joka voitaisiin vähentää tulevina vuosina pääomatuloista.

Kollektiivisten eläkevakuutusten maksut vähennetään ansiotuloista

● **LOMAKE 50A tai Omavero**

Jos verovelvollinen on itse maksanut osan työnantajan ottaman **kollektiivisen eläkevakuutuksen maksuista**, tarkistetaan maksut esitäytetyltä veroilmoitukselta ja tarvittaessa ilmoitetaan verovelvollisen maksuosuus eläkevakuutusmaksuista Omaverossa kohdassa Pakolliset eläkevakuutusmaksut muista tuloista kuin palkoista tai lomakkeella 50A.

Jos kollektiivinen eläkevakuutus on otettu **ennen 6.5.2004**, voi verovelvollinen vähentää itse maksamansa kollektiivisen eläkevakuutuksen **maksut kokonaan** omassa verotuksessaan, jos eläketurva on vastannut eduiltaan enintään rekisteröityä lisäeläketurvaa ja eläke voidaan maksaa aikaisintaan 55-vuotiaana.

Jos työntekijä on tullut kollektiivisen eläkevakuutuksen piiriin **6.5.2004–31.12.2012**, voi työntekijä vähentää itse maksamiaan vakuutusmaksuja määrän, joka on enintään 5 prosenttia työnantajan maksamasta palkasta ja **enintään 5 000 euroa**.

Maksetulla palkalla tarkoitetaan myös rahapalkan lisäksi tai sijaan annettuja luontoisetuja ja muita veronalaisia etuja. Maksu ei ole vähennyskelpoinen siltä osin kuin se ylittää työnantajan maksaman vakuutusmaksun määrän. Lisäksi edellytetään, että eläkettä aletaan maksaa aikaisintaan vakuutetun täytettyä 60 vuotta.

Jos työntekijä on tullut kollektiivisen eläkevakuutuksen piiriin **1.1.2013 tai sen jälkeen**, maksujen vähentäminen työntekijän verotuksessa edellyttää, että eläkettä aletaan maksaa syntymävuodesta riippuen aikaisintaan 68-, 69- tai 70-vuotiaana.

Kollektiivisten eläkevakuutusten maksujen maksaminen ei rajoita yksilöllisen eläkevakuutuksen maksujen vähentämistä.

Esitäytetyn veroilmoituksen kohdassa Pakolliset eläkevakuutusmaksut muista tuloista kuin palkoista vähennetään myös **urheilijan vapaaehtoisen eläke- tai tapaturmavakuutuksen maksut.** Tarvittaessa tee korjaus Omaverossa kyseisessä kohdassa tai lomakkeella 50A.

OMA JA TYÖNANTAJAN OTTAMA VAKUUTUS

Jos vakuutetulla on lisäksi myös työnantajan ottama ja maksama yksilöllinen eläkevakuutus tai ps-sopimus, pienenee erityisen alijäämähyvityksen enimmäismäärä 750 euroon.

Se vastaa 2 500 euron suuruisten maksujen vähennysoikeutta. Sama koskee myös **ns. osakastyöntekijää** eli omassa yrityksessään työskentelevää yrittäjäasemassa olevaa työntekijää.

*Työnantaja voi vuodessa maksaa työntekijälleen (tai yrityksessä työskentelevälle osakkaalle) ottamansa vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksuja **enintään 8 500 euroa ilman, että siitä syntyy työntekijälle palkkana verotettava etuus**.*

Jos maksut ylittävät 8 500 euroa, on ylittävä osa palkkaa. Jos useampi työnantaja on maksanut eläkevakuutusmaksuja, maksut lasketaan yhteen ja ylimenevä osa on palkkaa.

Lisäksi on muistettava, että palkansaaja ei saa vähentää ylimenevää palkaksi katsottavaa osaa omassa verotuksessaan.

Työantajan ottamasta eläkevakuutuksesta maksettava eläke on ansiotuloa.◄

JUHA SALMIKIVI

Lahjoita puolenpitoa, lahjoita jäsenyys Veronmaksajissa

VARAT JA VELAT

Varat ja velat on ilmoitettava sellaisina kuin ne olivat vuoden 2020 päättyessä.

LOMAKKEET ● 50B ● 5 ● 2/2Y

Esitäytetylle veroilmoitukselle on merkitty Verohallinnolla olevat tiedot verovelvollisen varoista ja veloista. Varoja ovat muun muassa verovelvollisen verovuoden päättyessä omistamat arvo-osuudet, sijoitusrahasto-osuudet, asunto-osakkeet ja kiinteistöt.

Mikäli esitäytetylle veroilmoitukselle ei ole merkitty varoja ja velkoja, jotka tulee ilmoittaa verottajalle, verovelvollisen tulee ilmoittaa puuttuvat tiedot. Myös tiedoissa olevat virheet on korjattava. Ilmoitusvelvollisuus koskee varoja ja velkoja sellaisena kuin ne olivat vuoden 2020 päättyessä.

● LOMAKE 50B tai Omavero

Jos käytetään paperilomakkeita, **muutokset ja korjaukset varallisuuden osalta** ilmoitetaan lomakkeella 50B kohdassa 6 (Muutokset varallisuustietoihin). **Velkojen osalta tiedot** ilmoitetaan lomakkeella 50B kohdassa 4.4 (Vähennyskelpoiset korot ja muutokset velkatietoihin).

Mikäli tila ei ole riittävä, kannattaa täyttää tarvittaessa uusi lomake, johon lisättävät velat listataan ja yksilöidään.

Tarkista, että velan käyttötarkoitus on merkitty veroilmoitukseen oikein, koska se vaikuttaa korkojen vähentämiseen verotuksessa.

MITÄ OMAISUUTTA EI TARVITSE ILMOITTAA

Kaikkea varallisuutta ei tarvitse ilmoittaa verottajalle, vaikka sitä ei olisi merkitty esitäytettyyn veroilmoitukseen. Verottajalle ei ilmoiteta:

- Tavanomaista omassa käytössä olevaa koti-irtaimistoa.
- Autoja, moottoripyöriä tai veneitä.
- Suomalaisessa pankissa tai Euroopan talousalueella sijaitsevassa pankissa olevia lähdeveronalaisia talletuksia ja käyttelytileillä olevia varoja.
- Lähdeveronalaisia suomalaisia ja Euroopan talousalueella sijaitsevista valtioista olevia obligaatioita ja joukkovelkakirjalainoja.
- Osuutta kotimaiseen kuolinpesään.
- Osuutta kulutusosuuskuntaan.
- Tavanomaista osuutta osuuspankkiin.

MITÄ VAROJA PITÄÄ ILMOITTAA

Verohallinto kerää varallisuustietoja muun muassa kiinteistöverotusta ja verovalvontaa varten. Verovelvollisen tulee tarvittaessa ilmoittaa verottajalle vain ne varat, joiden osalta on säädetty **ilmoitusvelvollisuus**.

Ilmoitusvelvollisuus koskee myös ulkomailla olevia varoja.

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on annettava veroilmoituksessaan tiedot ja niitä koskevat selvitykset vain seuraavista omistamistaan varoista:

- Kiinteistöt eli esimerkiksi tontit ja tilat sekä muut kiinteistörekisteriin merkittävät yksiköt.
- Erottamaton määräala.
- Rakennus ja rakennelma, joka on toisen maalla, esim. vuokrakiinteistöt.
- Asunto-osakeyhtiön osakkeet.
- Keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön osakkeet.
- Osakeyhtiön osakkeet ja yhteissijoitusyritysten osuudet.
- Osuuskunnan osuus (ei kuitenkaan osuuksia osuuskunnassa, joka harjoittaa tavanomaisten kulutustavaroiden tai -palveluiden myyntiä eli kulutusosuuskuntien ja osuuspankkien tavanomaisia osuuksia).
- Sijoitusrahasto-osuudet.
- Muut arvopaperit ja arvo-osuudet, ei kuitenkaan joukkovelkakirjoja, joita verotetaan korkotulon lähdeverosta annetussa lain mukaan. Ilmoittaa ei tarvitse myöskään vastaavia yleisön merkittäväksi tarjottuja, Euroopan talousalueella olevan julkisyhteisön tai kirjanpitovelvollisen koronmaksajan Euroopan talousalueella liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja.
- Osuudet avoimeen yhtiöön, kommandiittiyhtiöön ja muuhun yhtymään. Yhtymän osakkaan on omassa veroilmoituksessaan ilmoitettava yhtymän nimi, y-tunnus sekä osuutensa yhtymän varallisuuteen.
- Hallinta- ja nautintaoikeus kiinteistöön, huoneistoon tai arvopapereihin, kun oikeus on pidätetty omaisuuden luovutuksen yhteydessä tai saatu tahi lahjana, perintönä tai testamentilla.
- Liike- ja ammattitoiminnan sekä maatilatalouden varat (paperilla ilmoitettaessa liike- ja ammattitoiminnan varat lomakkeella 5 ja maatalouden varat lomakkeella 2 tai 2Y).

YHTYMÄ YKSILÖIDÄÄN Y-TUNNUKSELLA

Omistusosuuden yhtymästä tulisi selvitä veroilmoituksen esitäytetyistä tiedoista. Mikäli osuutta ei ole merkitty, osuus tulee ilmoittaa. Yhtymän yksilöinti tapahtuu yhtymän y-tunnuksen avulla. Osuudesta on ilmoitettava yhtymän nimi ja kotipaikka sekä murtolukuna osuus yhtymän tuloon ja varallisuuteen. Verotusyhtymä on kahden tai useamman henkilön muodostama yhteenliittymä, jonka toiminnan tarkoituksena on kiinteistön käyttö, viljely tai vuokraus. Verotusyhtymiä kutsutaan niiden toiminnan luonteen mukaan kiinteistö-, maatalous-, tai metsäyhtymiksi.

Yhtymä muodostuu esimerkiksi sisarusten yhteisesti omistamasta metsäkiinteistöstä.

Kiinteistöyhtymän käsite muuttui vuoden 2020 alusta, minkä takia esim. sisarusten yhteisesti omistama kesämökkiä ja sen tonttimaata ei yleensä enää pidetä kiinteistöyhtymänä. Kiinteistöyhtymänä pidetään yhteisesti omistettua kiinteistöä, joka on arvonlisäverovelvollinen tai joka on hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta.

VAROJEN ARVOA EI YLEENSÄ ILMOITETA

Varoista ilmoitetaan vain varojen laji, lukumäärä ja varojen yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot. Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän veroilmoituksessa ei ilmoiteta varojen arvoa koskevia tietoja.

Esimerkiksi asunto-osakkeista on ilmoitettava asunto-osakeyhtiön nimi ja y-tunnus, huoneiston numero ja omistusosuus. Arvo-osuuksista on ilmoitettava yhtiön nimi ja osakkeiden lukumäärä ja sijoitusrahasto-osuuksista sijoitusrahaston nimi ja osuuksien lukumäärä.

Säännöstä, jonka mukaan omaisuuden varallisuuden arvoa ei ilmoiteta, on poikkeuksia.

Ilmoitettavia saatavia ovat esimerkiksi joukkovelkakirjat, joiden arvona ilmoitetaan niiden nimellisarvo. Tämä koskee vain niitä saamisia, joita ilmoittamisvelvollisuus ylipäätään koskee eli muita kuin korkotulon lähdeverotuksen piiriin kuuluvia.

Ilmoittamisvelvollisuus ei koske kuitenkaan esimerkiksi yksityishenkilön saatavaa toiselta yksityishenkilöltä eli esimerkiksi vanhempien antamaa korotonta lainaa lapsille.

Ilmoitus **kiinteistön** *tiedoissa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista annetaan kiinteistöveroilmoituksella.*

Kiinteistöveroilmoitus tehdään joko Omavero-palvelussa tai paperilla lomakkeella 3743.

Muutoksilla tarkoitetaan kiinteistön tiedoissa kiinteistön hankinnan, rakentamisen, maankäytön muuttumisen, perusparannuksen, huomattavien korjaustoimenpiteiden tai muun tällaisen syyn vuoksi tapahtuneita muutoksia. Kiinteistön yksilöinti tapahtuu yleensä kiinteistötunnuksella.

VELOISTAKIN ILMOITETAAN OSA

Veloistaan luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän on ilmoitettava lainat, jotka on saatu luotto- ja rahoituslaitoksilta, valtiolta, kunnalta, vakuutus- ja eläkelaitokselta, huoltokonttorilta ja työnantajalta. Lisäksi verovelvollisen on ilmoitettava muutkin lainansa, jos niiden korko on verotuksessa

KENEN VELAT JA VARAT?

Jokainen täydentää tarvittaessa omaan veroilmoitukseensa ainoastaan **omat varansa ja velkansa**. Jos puolisot omistavat omaisuutta yhdessä (esimerkiksi asunnon), sen tulisi näkyä omistusosuuksien mukaisen jakosuhteen mukaan kummankin puolison varoina. Jos asunto on vain toisen puolison nimissä, koko asunnon tulisi olla merkitty kokonaan hänen varallisuudekseen.

Sama periaate koskee myös velkoja. Mikäli velka on esimerkiksi molempien puolisoiden nimissä, kumpikin täydentää tarvittaessa ilmoitustaan niin, että puolet velasta on merkitty omaan ilmoitukseen velaksi, mikäli velkakirjan ehdot eivät määrittele velkaosuuksia jollakin muulla tavalla.

Kiinteistö- ja metsäyhtymän osuuden hankintaa varten otetut velat käsitellään kunkin osakkaan henkilökohtaisina velkoina. Esimerkiksi metsäyhtymän osuuden hankintaan varten otettua velkaa ja korkoa ei käsitellä yhtymän korkona ja velkana.

Hallintaoikeuden ilmoittaminen

NAUTINTA- JA HALLINTAOIKEUDELLA tarkoitetaan muulla kuin omaisuuden omistajalla olevaa oikeutta käyttää omaisuutta ja/tai saada hyväkseen sen tuotto. Ilmoittamisvelvollisuus koskee kiinteistöihin, asunto- ja kiinteistöosakkeisiin sekä arvopapereihin kohdistuvia hallinta- ja nautintaoikeuksia.

Lisäksi ilmoittamisvelvollisuus koskee tällaisiin varoihin kohdistuvia nautinta- ja hallintaoikeuksia vain niissä tapauksissa, joissa nautinta- tai hallintaoikeus on pidätetty tai saatu omaisuuden luovutuksen yhteydessä tai joissa se on saatu lahjana, perintönä tai testamentilla. Omaisuuden luovutuksia ovat kauppa, vaihto ja lahja.

ESIMERKKI

Oikeus asua kiinteistöllä
Kiinteistön kaupan yhteydessä myyjä on pidättänyt itselleen elinikäisen tai määräaikaisen oikeuden asua kiinteistöllä. Myyjän on ilmoitettava varoinaan nautinta- ja hallintaoikeus kiinteistöön. Ostajan on ilmoitettava kiinteistö omistaminaan varoina.

ESIMERKKI

Oikeus osinkoon
A on lahjoittanut osakeyhtiö X:n osakkeet C:lle, mutta on määrännyt, että B:llä on oikeus osakkeiden perusteella maksettavaan osinkoon. C:n on ilmoitettava osakeyhtiö X:n osakkeet omistaminaan varoina. B:n on ilmoitettava varoinaan oikeus osakkeiden tuottoon.

ESIMERKKI

Asunto lesken hallinnassa
Leski on käyttänyt oikeuttaan pitää jakamattomana hallinnassaan jäämistöön kuuluva asunto. Lesken on ilmoitettava varoinaan asuntoon kohdistuva hallintaoikeus. Jakamattoman kuolinpesän on ilmoitettava asunto omistaminaan varoina.

Hallinta- ja nautintaoikeuden haltijan on ilmoitettava oikeudestaan varoihin vastaavat tiedot kuin omistajan ja lisäksi hänellä olevan oikeuden laji. Jos esimerkiksi 100 kappaletta X Oy:n osakkeita on lahjoitettu siten, että oikeuden niiden tuottoon on saanut henkilö A ja omistusoikeuden henkilö B, A:n on ilmoitettava veroilmoituksessaan yhtiön nimi X Oy, osakkeiden tai arvo-osuuksien lukumäärä (100) ja oikeuden laji (tuoton saaja). B:n on puolestaan ilmoitettava veroilmoituksessaan yhtiön nimi, osakkeiden lukumäärä ja oikeuden laji (omistaja).

vähennyskelpoinen. Lainasta on ilmoitettava sen käyttötarkoitus, maksamatta oleva määrä verovuoden päättyessä ja lainanantaja sekä mahdollinen lainan tunnus.

Lainan korko on verotuksessa vähennyskelpoinen silloin, kun laina on käytetty tulonhankintaan (esimerkiksi vuokratulojen tai muiden pääomatulojen hankintaan). Vakituiseen asuntoon käytetty lainan korko on osittain vähennyskelpoinen. Lainan korko on vähennyskelvoton, mikäli laina on käytetty esimerkiksi kulutukseen, auton ostamiseen tai vapaa-ajan asunnon hankintaan. **Mikäli lainan korko on verotuksessa vähennyskelpoinen, myös muulta kuin rahalaitokselta saatu velka on ilmoitettava.**

Yksityishenkilöltä otettua **korotonta** velkaa esimerkiksi asunnon tai kesäpaikan hankintaan ei tarvitse ilmoittaa, mutta yksityishenkilöiden välisestä velasta on varauduttava esittämään Verohallinnolle velkakirja ja kirjallinen selvitys velan takaisinmaksusta tai takaisinmaksusuunnitelman noudattamisesta.

Korollinen velka yksityishenkilöltä ja sen korko on ilmoitettava, jos velka on käytetty esim. oman vakituisen asunnon hankintaan, koska osa korosta on vähennyskelpoinen.

Valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hallituksen takamaa **opintolainaa** ei tarvitse ilmoittaa, jos lainan pääoma on enintään 1 700 euroa.

Omistajayrittäjien on hyvä muistaa, että heidän on ilmoitettava osakaslainan määrä tilikauden lopussa ja tarvittaessa osakaslainan muutoksia koskevia tietoja. Jos osakaslainaa ei ole merkitty valmiiksi esitäytetylle veroilmoitukselle, osakkaan on ilmoitettava takaisin maksettu osakaslaina ja osakeyhtiöstä vuonna 2020 nostetut osakaslainat, joita ei ole maksettu takaisin 31.12. mennessä (*ks. osakaslainoista tämän lehden sivulla 70*).

Miten korjaan varallisuustietoja?

Jos varallisuustiedoissa on virhe tai jokin omaisuus puuttuu, korjauksen voi tehdä:
- **Omaverossa** veroilmoituksen ensimmäisessä vaiheessa kohdassa Taustatiedot > Varallisuustiedot > Lisäykset ja muutokset varallisuuteen.
- **Paperilomakkeella** 50B Pääomatulot ja niistä tehtävät vähennykset, kohdassa 6 Muutokset varallisuustietoihin.
- **Kiinteistöön** liittyvät korjaukset tehdään joko Omaverossa tai kiinteistötietoilmoituksella (lomake 3743).

Kiinteistöveropäätöksen tarkistamisohjeet sivuilla 87–88.

JUHA KOPONEN

YRITTÄJÄ JA VEROILMOITUS

Mitä yrittäjän on tiedettävä esitäytetystä veroilmoituksesta?

MÄÄRÄPÄIVÄT

Yrittäjän esitäytetyn veroilmoituksen määräpäivät:

- Ammatin-, liikkeen- tai maatalousenharjoittajan sekä hänen puolisonsa esitäytetyn veroilmoituksen määräpäivä on 1.4.2021. Tämä sama päivä on myös elinkeinotoiminnan veroilmoituksen (lomake 5) ja maatalouden veroilmoituksen (lomake 2) määräpäivä sekä ammatin-, liikkeen- tai maataloudenharjoittajan metsätalouden tuloveroilmoituksen (lomake 2C) määräpäivä.
- **Osakeyhtiön omistajan sekä kommandiittiyhti**ön **tai avoimen yhtiön yhtiömiehen** esitäytetyn veroilmoituksen määräpäivä on 4.5., 11.5. tai 18.5.2021.
- **Osakeyhtiön** veroilmoitus on annettava 4 kuukauden kuluessa tilikauden päättymiskuukauden lopusta laskien.
- **Avoimen yhtiön** ja **kommandiittiyhtiön** vuoden 2020 veroilmoituksen määräpäivä on 1.4.2021.

TULONHANKKIMISVELKOJEN KOROT

On tärkeää, että lainan käyttötarkoitus on merkitty oikein esitäytetylle veroilmoitukselle.

> *Tulonhankkimisvelan korot ovat toisin kuin asuntolainan korot kokonaan vähennyskelpoisia pääomatuloista.*

Jos olet ottanut oman osakeyhtiösi osakkeiden hankintaan lainaa, tarkista esitäytetystä veroilmoituksesta, että laina on merkitty tulonhankkimisvelaksi ja että lainan korot on merkitty **pääomatuloista** tehtäviksi vähennyksiksi.

> *Avoimen yhtiön tai kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen yhtiöosuuden hankintaan käytetyn velan* **korot** *vähennetään kuitenkin* **yhtiömiehen tulona verotettavasta osuudesta** *yhtiön elinkeinotulosta ennen tulo-osuuden jakamista ansio- ja pääomatuloksi.*

Tällainen korollinen **elinkeinoyhtymäosuuden hankintavelka** vähennetään yhtiömiehen osuudesta yhtiön elinkeinotoiminnan nettovarallisuudesta. Velan määrä kalenterivuoden 2020 päättyessä vähennetään vuoden 2020 nettovarallisuusosuudesta, joten se vaikuttaa vuoden 2021 tulo-osuuden jakautumiseen ansio- ja pääomatuloksi. Vuoden 2020 tulo-osuus jaetaan ansio- ja pääomatuloksi vuoden 2019 nettovarallisuusosuuden, josta on vähennetty velan määrä vuoden 2019 lopussa, perusteella.

YEL- JA MYEL-VAKUUTUSMAKSUT

Ammatin- tai liikkeenharjoittajana voit veroilmoituksia antaessasi valita, vähennätkö YEL- vakuutusmaksut **elinkeinotoiminnan** ▶

kuluna vai esitäytetyn veroilmoituksen yhteydessä **ansiotuloista** tehtävänä vähennyksenä.

Maataloudenharjoittajana voit valita, vähennätkö MYEL-vakuutusmaksut **maatalouden menona** vai esitäytetyn veroilmoituksen yhteydessä **ansiotuloista** tehtävänä vähennyksenä.

Kolmas vaihtoehto on vähentää YEL- ja MYEL-vakuutusmaksut **puolison** esitäytetyn veroilmoituksen yhteydessä puolison ansiotuloista tehtävänä vähennyksenä. Vaatimus maksujen vähentämisestä puolison verotuksessa on tehtävä ennen verotuksen päättymistä.

Jos haluat vähentää YEL- tai MYEL-vakuutusmaksut ansiotuloista tehtävänä vähennyksenä, merkitse ne Omaverossa esitäytetyn veroilmoituksen vähennyksiin tai paperilomakkeelle 50A. Jos YEL-vakuutusmaksut on kirjattu kuluiksi kirjanpitoon, merkitse vakuutusmaksut lisäksi elinkeinotoiminnan veroilmoitukselle (lomake 5) vähennyskelvottomiksi kuluiksi.

Kun vähennät YEL- tai MYEL-vakuutusmaksut esitäytetyn veroilmoituksen yhteydessä, ne eivät pienennä yrittäjävähennyksen laskupohjaa.

Yrittäjävähennys on 5 % jaettavasta yritystulosta eli elinkeinotoiminnan tai maatalouden tuloksesta, josta on vähennetty aikaisempien vuosien vahvistetut elinkeinotoiminnan tai maatalouden tappiot. **Yrittäjävähennystä ei merkitä veroilmoitukseen**, Verohallinto vähentää sen automaattisesti.

Osakeyhtiössä, avoimessa yhtiössä ja kommandiittiyhtiössä yhtiö yleensä maksaa ja vähentää YEL-vakuutusmaksut. Jos olet kuitenkin itse maksanut oman tai puolisosi YEL-vakuutusmaksun, merkitse maksu esitäytetylle veroilmoitukselle ansiotuloista tehtäväksi vähennykseksi. ◄

MARJO SALIN

Verohallinnon ohjeissa käytettyjä termejä

Omistajayrittäjä omistaa yksin tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa vähintään 10 % elinkeinotoimintaa harjoittavan osakeyhtiön osakkeista tai äänimäärästä (TVL 33 b § 5 mom). Perheenjäsenellä tarkoitetaan tässä yhteydessä verotuksessa puolisona pidettävää henkilöä ja alaikäisiä lapsia. Lapsi on vuoden 2020 verotuksessa alaikäinen, jos hän on syntynyt vuonna 2003-2020. Avopuolisoa pidetään verotuksessa puolisona vain, jos avopuolisoilla on tai on ollut yhteinen lapsi tai he ovat olleet aiemmin keskenään avioliitossa.

Yrittäjäosakkaalla tarkoitetaan osakasta, jota ei työeläkelainsäädännön mukaan pidetä yhtiöön työsuhteessa olevana (TVL 33 b § 4 mom).

Osakasta ei työeläkelainsäädännön mukaan pidetä yhtiöön työsuhteessa olevana, jos hän työskentelee osakeyhtiössä johtavassa asemassa ja omistaa yksin yli 30 % tai yhdessä perheenjäsentensä kanssa yli 50 % yhtiön osakkeista tai äänimäärästä.

Perheenjäsenellä tarkoitetaan tässä yhteydessä työeläkelainsäädännön tarkoittamaa perheenjäsentä eli avio- tai avopuolisoa tai henkilöä, joka on sukua suoraan ylenevässä tai alenevassa polvessa ja asuu osakkaan kanssa samassa taloudessa.

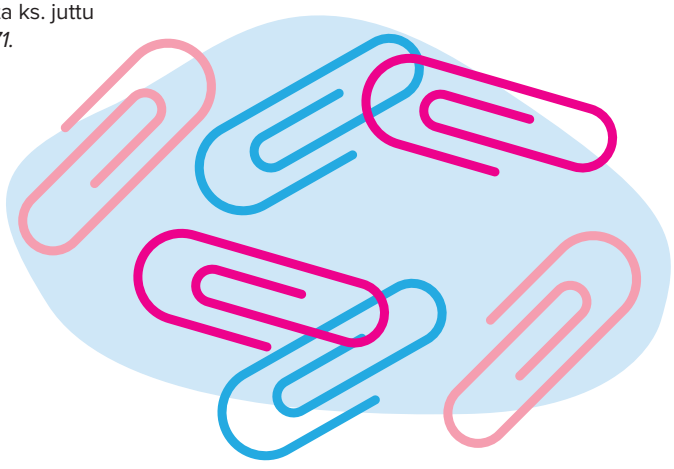
■ **Yrittäjän vapaaehtoiset eläkevakuutusmaksut ja ps-sopimuksen maksut:**
Ammatin-, liikkeen- tai maatalouden-harjoittajan vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksuja tai pitkäaikaissäästämissopimuksen maksuja ei saa vähentää elinkeinotoiminnan tai maatalouden veroilmoituksella, vaan ne vähennetään esitäytetyn veroilmoituksen yhteydessä (*ks. juttu Eläkesäästäminen tämän lehden s. 77).*

■ **Osingot ja osakaslainat:**
Omasta osakeyhtiöstä nostetuista osingoista ja osakaskohtaisista oikaisuista ks. tämän lehden juttu *Osinkotulot s. 70*. Osakeyhtiöltä saaduista lainoista ks. juttu *Osakaslainat s. 71.*

Yrittäjän matkakulut

● **LOMAKE 1A tai Omavero**

Yrittäjän asunnon ja työpaikan/pysyvän toimipaikan välisistä matkoista aiheutuneet kulut ilmoitetaan esitäytetyn veroilmoituksen korjauksena joko Omaverossa kohdassa *Matkakulut - Asunnon ja työpaikan väliset matkat* tai lomakkeella 1A (*ks.* tämän lehden *s. 60 Asunnon ja työpaikan väliset matkat*).

MITEN OMAT VÄHENNYKSESI VAIKUTTAVAT?

Kun veroilmoitus on täytetty ja korjattu, on aika laskea verot ja arvioida, tuleeko maksua vai palautusta. Vaikka kone laskee verot, on hyvä, jos itsellä on jokin näppituntuma siitä, miten vähennykset vaikuttavat veron määrään.

OMILLA VALINNOILLA VOI vaikuttaa verotukseen. Siksi on hyödyllistä ymmärtää, kuinka paljon verot alenevat esimerkiksi lisääntyneiden matkakulujen vuoksi, jos suunnittelee asunnon vaihtoa.

Arkipäivän verosuunnittelua on myös se, että ymmärtää, kuinka paljon verot laskevat, jos ostaa kotiin palveluita.

Sijoittajan puolestaan on hyvä olla perillä siitä, miten ja missä järjestyksessä eri sijoitustuotteiden tappiot vähennetään verotuksessa.

PÄÄOMA-TULOJEN VEROT

Pääomatuloista maksettavat verot on helppo laskea käsipelilläkin.

Vero on 30 prosenttia, jos tulojen määrä ei ylitä 30 000 euroa vuodessa. Rajan ylittävältä osalta vero on 34 prosenttia. Vero on sama riippumatta siitä, kuinka suuret ansiotulot verovelvollisella on, tai onko niitä ollenkaan.

Vähennyksen verohyöty on myös helppo arvioida. Se on yhtä suuri kuin summa, jonka joutuisit maksamaan, jos et saisi vähennystä.

Jos sinulla on 500 euron vähennys, se pienentää veroja saman verran kuin summa, jonka maksaisit vastaavan suuruisesta tulosta veroja eli 30–34 prosenttia.

ESIMERKKI

Jos vuokratulosta vähennetään 500 euron jääkaappi, jääkaapin hankinta alentaa veroja 500 x 30 % eli 150 euroa. Sen verran enemmän olisi pitänyt maksaa vuokratulosta veroja, jos jääkaappi olisi jäänyt vaihtamatta.

Koska pääomatuloista ei tehdä viran puolesta mitään sellaisia vähennyksiä, joissa olisi monimutkaiset laskukaavat, laskureita ei tarvita veron laskemiseksi.

Näin laskeminen onnistuu:

Laske ensin, paljonko sinulla on **verotettavaa** pääomatuloa. Verot lasketaan verotettavasta tulosta, joka ei ole sama asia kuin veronalainen tulo.

Verotettava tulo saadaan, kun veronalaisesta pääomatulosta vähennetään tulonhankkimiskulut, tappiot, korot ja vanhojen vuosien tappiot, jos niitä on. Jos haluat ennakoida ja laskea pääomatulojen verotuksen oikein, sinun täytyy tietää, missä järjestyksessä nämä eri erät vähennetään. Tästä tiedosta on hyötyä myös verosuunnittelussa.

Ensin tuloista vähennetään tulonhankkimiskulut. Esimerkiksi vuokratuloista vähennetään vastikkeet ja remontit.

Oletko saanut pääomatuloa, johon kohdistuvat menot ovat olleet suuremmat kuin saamasi tulo? Silloin tulon ylittävä osa menoista vähennetään muista pääomatuloista, jotka voivat olla myös luovutusvoittoja.

Jos esimerkiksi sijoitusasunnon menot ovat suurten vuosikorjausten takia vuokratuloja suuremmat, vähennetään muista pääomatuloista ne kulut, joita ei pysty vuokratuloista vähentämään. Ota osingoista huomioon vain veronalainen määrä ja vain ne, jotka verotetaan pääomatulona.

LUOVUTUSTAPPIOT VÄHENNETÄÄN IKÄJÄRJESTYKSESSÄ

Jos olet myynyt omaisuutta, laske kaupan voitto tai tappio.

Luovutustappio vähennetään ensin luovutusvoitoista. Jos luovutustappioita on enemmän kuin luovutusvoittoja, loput tappiosta vähennetään muista pääomatuloista, joista on ensin vähennetty niihin kohdistuvat tulonhankkimiskulut.

Luovutustappiota ei voi siis vähentää bruttovuokratulosta, vaan vasta siitä vuokratulosta, joka jää jäljelle, kun vuokrista on ensin vähennetty vuosikulut, kuten hoito- ▶

vastikkeet. Tämä kannattaa ottaa huomioon esimerkiksi tilanteessa, jossa vanhoja luovutustappioita on vähentämättä ja voit valita, maksatko osuutesi taloyhtiön putkiremontista kerralla vai kuukausittain, jos maksut ovat vähennyskelpoisia.

Vanhat luovutustappiot vähennetään ennen uusia. Esimerkiksi jos sinulle on jäänyt vuoden 2019 verotuksesta vähentämättä luovutustappiota, se vähennetään vuonna 2020 ennen vuoden 2020 omia luovutustappiota. Tämä hoituu verotuksessa automaattisesti.

VÄHENNYKSET PÄÄOMATULOISTA

VÄHENTÄMISJÄRJESTYS:

1. Vähennä pääomatulosta sen hankkimisesta koituneet menot.
2. Vähennä luovutustappiot luovutusvoitoistasi. Vähennä ensimmäiseksi vanhimmat luovutustappiosi, joita et ole pystynyt vähentämään aiempina vuosina.
3. Jos sinulla on niin paljon tappioita, että luovutusvoittosi eivät riitä niiden vähentämiseen, vähennä loppuosa muista pääomatuloistasi, joista on jo vähennetty niiden hankkimisesta koituneet menot.
4. Vähennä pääomatuloistasi mahdolliset osakesäästötilin, sijoitusvakuutuksen ja kapitalisaatiosopimuksen tappiot.
5. Vähennä pääomatuloistasi korot.
6. Vähennä jäljelle jääneistä pääomatuloistasi mahdolliset vanhat pääomatulojen tappiot, joita et ole pystynyt aiempina vuosina vähentämään.

Vähennysten jälkeen pääomatuloistasi jäljelle jäävä summa = verotettava pääomatulosi.

MUUT TAPPIOT JA KOROT

Luovutustappioiden vähentämisen jälkeen pääomatuloista vähennetään mahdolliset osakesäästötilin, sijoitusvakuutuksen ja kapitalisaatiosopimuksen tappiot.

Tämän jälkeen pääomatuloista vähennetään korot ja sen jälkeen vanhojen vuosien pääomatulojen tappiot.

Näin saadaan lopulta verotettava pääomatulo, josta lasketaan 30 prosentin vero (tai 34 prosentin vero, jos verotettava tulo ylittää 30 000 euroa). Jos pääomatuloihin kohdistuvat menot, korot, ja muut vähennyskelpoiset erät ovat tuloja suuremmat, mitään verotettavaa pääomatuloa ei jää.

MENOT VOIVAT ALENTAA ANSIOTULOJEN VEROJA

Jos vähennyskelpoiset menot ovat tuloja suuremmat, erotus on nimeltään **alijäämä**. Esimerkiksi metsänomistajalla on helposti sellaisia vuosia, jolloin tätä alijäämää syntyy, koska menoja on, mutta pääomatuloja ei. Samoin jos sinulla on korkomenoja, mutta ei pääomatuloja, koroista syntyy tätä alijäämää.

Tästä alijäämästä lasketaan **alijäämähyvitys**, joka on 30 prosenttia alijäämästä. Alijäämähyvitys vähennetään ansiotulojen veroista. **Tällä tavalla pääomatuloista vähentämättä jääneet menot tulevat vähennettyä verotuksessa.**

Alijäämähyvityksen maksimi 1 400 euroa täyttyy 4 666 euron suuruisella summalla. Alaikäiset lapset korottavat tätä 1 400 euron rajaa maksimissaan 800 euroa, ja jos puolisosi ei käytä omaa alijäämähyvitystään, se siirretään sinulle ilman eri vaatimusta.

Jos alijäämä on suuri, voi olla, ettet pysty vähentämään koko alijäämää. Jos alijäämä olisi esimerkiksi 10 000 euroa, 5 334 suuruinen summa (10 000–4 666 = 5 334) jäisi vähennettäväksi seuraavina vuosina ja siitä vahvistettaisiin **pääomatulolajin tappio**, jonka voi jatkossa vähentää vain pääomatuloista.

Luovutustappiota ei vähennetä alijäämähyvityksenä, kuten ei myöskään osakesäästötilin, sijoitusvakuutuksen tai kapitalisaatiosopimuksen tappiota. Nämä erät voidaan vähentää vain pääomatuloista. Jos vähennystä ei pysty tekemään tappion syntymisvuonna, luovutustappiot voidaan vähentää viitenä seuraavana vuonna ja muut kymmenen vuoden aikana.

Mitään tappiota ei voi siirtää puolison verotukseen. ◄

Kotitalousvähennys vähentää suoraan veroa

JOS VAADIT veroilmoituksella kotitalousvähennystä, sen vaikutus veroihin on helppo laskea: maksettavaksesi tulevat verot vähenevät saman verran kuin saat kotitalousvähennystä. Ensin lasketaan siis verot, joista sitten vähennetään kotitalousvähennys. **Ei ole väliä, onko vero ansio- vai pääomatuloista.**

ESIMERKKI

Olet vaatinut vähennystä 1 000 euroa yrityksen veloittamasta remonttityöstä. Saat siitä kotitalousvähennystä 40 prosenttia eli 400 euroa. Kotitalousvähennyksessä on kuitenkin 100 euron omavastuu, joten lopullinen vähennyksesi on 300 euroa. Tämä 300 euroa vähennetään maksettavaksesi tulevista veroista.

Jos olet esimerkiksi saamassa esitäytetyn veroilmoituksen perusteella 800 euroa jäännösveroa ja vaadit kotitalousvähennystä edellä kerrotun summan, jäännösveron määrä putoaa 500 euroon.

Vastaavasti jos olet saamassa veronpalautusta 800 euroa, saat sitä kotitalousvähennyksen jälkeen 1 100 euroa.

Ainoastaan silloin, jos tulojen vähyyden vuoksi ei veroja mene muutoinkaan, ei kotitalousvähennys voi myöskään veroja alentaa. ◄

ANSIO-TULOJEN VEROT

Ansiotuloista maksettavien verojen arvioiminen on hieman mutkikkaampaa kuin pääomatulojen. Sinänsä periaate verojen laskemisessa on sama: veronalaisesta tulosta vähennetään tulonhankkimiskulut sekä muut vähennykset ja erotuksesta lasketaan verot.

Idea on siis sama kuin pääomatuloissa: vähennyksen suuruisesta tulosta ei makseta veroja.

Ansiotuloista maksetaan veroa valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle.

Lisäksi maksetaan kahdenlaisia sairausvakuutusmaksuja: sairaanhoitomaksua sekä päivärahamaksua. Kakista tuloista ei makseta molempia maksuja. Palkasta maksetaan kumpaakin, mutta esimerkiksi eläkkeistä vain sairaanhoitomaksua, tosin maksu on suurempi kuin palkkatulosta.

Lisäksi Yle-vero menee useimmilta.

Sairaanhoitomaksu määrätään yleensä samasta määrästä kuin kunnallisverot. Päivärahamaksu sen sijaan lasketaan bruttopalkasta, ja se on vähennyskelpoinen samoin kuin eläke-ja työttömyysvakuutusmaksut.

Verojen laskemisessa kannattaa käyttää apuna esimerkiksi verottajan laskuria osoitteessa *vero.fi*.

LISÄPROSENTTI KERTOO VEROHYÖDYN

Jos olet palkansaaja ja olet lisännyt veroilmoitukseen **matkakuluja** ja **tulonhankkimiskuluja**, kuten työhuonevähennyksen ja tietoliikennekuluja, ne alentavat verojasi. Alennus eli saamasi verohyöty vastaa melko tarkoin verokortillesi merkittyä lisäprosenttia. Lisäprosentti kertoo, miten paljon veroa peritään tuloistasi, jotka ylittävät verokortillesi merkityn tulorajan.

Näissä vähennyksissä pitää kuitenkin ensin muistaa vähentää omavastuut.

Kodin ja työpaikan välisten matkojen **omavastuu** on 750 euroa. Jos matkakuluja on esimerkiksi 2 000 euroa, vähennystä jää omavastuun jälkeen 1 250 euroa. Jos lisäprosenttisi oli viime vuonna esimerkiksi 40, verosi alenevat matkakulujen takia noin 500 euroa vuodessa.

Tulonhankkimiskuluissa ei ole samanlaista omavastuuta, mutta kaikki saavat automaattisesti **tulonhankkimisvähennyksen**, joka myös on suuruudeltaan 750 euroa. Siksi pääset vähentämään tulonhankkimiskuluja vasta, jos sinulla on niitä enemmän kuin 750 euroa.

Tuleeko sinulle lisää maksettavaa vai veronpalautusta; riippuu siitä, miten hyvin ennakonpidätykset osuivat viime vuonna kohdalleen eli kuinka hyvin maksamasi vero vastaa veron oikeaa määrää, jota vähennys alentaa.

VIRAN PUOLESTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET LASKELMALTA

Ansiotuloista voidaan vähentää erilaisia ns. viran puolesta tehtäviä vähennyksiä, joiden määrää on hankala itse laskea tai päätellä.

Näitä **tulon määrästä riippuvaisia** vähennyksiä ovat pienituloisen perusvähennys, aktiivisen ansiotulon (kuten palkan) kunnallisverotuksen ansiotulovähennys, eläketulovähennys, opintorahavähennys ja veroista vähennettävä työtulovähennys, jonka saa vain palkasta ja muusta työhön liittyvästä ”aktiivisesta” tulosta, mutta ei esimerkiksi sosiaalietuuksista. ▶

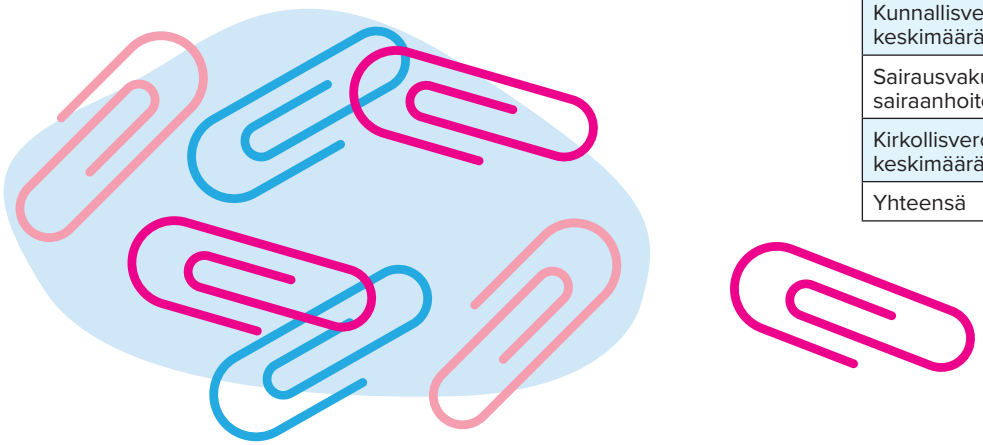
VALTION TULOVERO-ASTEIKKO 2020

Verotettava tulo, e	Vero alarajan kohdalla, e	Vero alarajan ylittävästä tulosta, %
18 100 – 27 200	8,00	6,00
27 200 – 44 800	554,00	17,25
44 800 – 78 500	3 590,00	21,25
78 500 –	10 751,25	31,25

Eläketulosta lisäveroa 5,85 % siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 47 000 euroa.

KUNNALLISVEROTUKSESSA VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROT JA MAKSUT VUONNA 2020

PALKANSAAJA %	
Kunnallisvero, keskimääräinen	19,97
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	0,68
Kirkollisvero, keskimääräinen	1,39
Yhteensä	22,04
Vähennyskelpoinen päivärahamaksu	1,18
Lisäksi palkasta perityt työttömyys- ja eläkevakuutusmaksut yhteensä (8,4-9,9 %) voi vähentää verotuksessa	
ELÄKELÄINEN	**%**
Kunnallisvero, keskimääräinen	19,97
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	1,65
Kirkollisvero, keskimääräinen	1,39
Yhteensä	23,01

Kuten näiden vähennysten nimistäkin voi päätellä, eri tuloista on mahdollista saada eri vähennyksiä. Osa niistä koskee vain kunnan veroa ja osa myös valtion veroa. Kaikkien ansiotulojen määrä vaikuttaa siihen, kuinka suurena vähennykset saa vai saako sitä ollenkaan. Ansiotulojen kasvaessa nämä vähennykset pienenevät ja lopulta niitä ei saa lainkaan. Pääomatulot eivät näihin vaikuta.

Omien tulojesi viran puolesta tehtävät vähennykset näet verottajan lähettämältä verolaskelmalta.

Ennen kuin ansiotulovähennyksen määrää lasketaan, palkasta vähennetään tulonhankkimisvähennys 750 euroa ja sen ylittävät vaaditut tulonhankkimiskulut sekä matkakulut omavastuun ylittävältä osalta. Näin saadaan ns. **puhdas ansiotulo**.

Esimerkiksi palkansaaja, jonka puhdas ansiotulo ylitti viime vuonna 93 333 euroa, ei enää saa ansiotulovähennystä. 50 000 euroa tienaavalla vähennys on 1 983 euroa ja 30 000 euroa tienaavalla 2 883 euroa. Vähennyksen määrästä ei makseta kunnallisveroa, kirkollisveroa eikä sairaanhoitomaksua.

Kaikki saman kunnan asukkaat eivät siis maksa tuloistaan kunnalle veroa saman veran suhteessa tuloihinsa, vaan **myös kunnallisvero on progressiivinen** edellä kerrottujen vähennysten takia.

Suurin osa maksaa ansiotuloistaan veroa kotikunnalle vähemmän kuin kunnan veroprosentin verran. Jos siis suunnittelet muuttavasi kuntaan, jonka kunnallisvero poikkeaa nykyisen kotikunnan verosta, kannattaa laskea laskurilla, kuinka paljon maksettava vero nousee tai laskee euroissa sinun tapauksessasi. Tarkkaa määrää ei voi laskea bruttotuloistasi.

VALTIONVEROTUS ON PROGRESSIIVINEN

Ansiotuloista valtiolle maksettava valtion tulovero lasketaan vuosittain vahvistettavan verotaulukon mukaan. Jos verotettavat ansiotulot jäävät vähennysten jälkeen alle 18 000 euron vuonna 2020, valtion tuloveroa ei mene.

Eläketulosta saa oman vähennyksen.

Veroista vähennettävä työtulovähennys tehdään ensi sijassa valtion veroista, ja myös se vaikuttaa maksettavaan veroon. Vähennys pienenee tulojen kasvaessa. Vähennyksen tarkka määrä löytyy omalta verolaskelmalta ja työtulovähennyksen saa vielä, jos puhdas ansiotulo ei ylitä 129 800 euroa vuonna 2020.

Valtion tuloveroissa olennaista on hahmottaa, missä vaiheessa tulon lisäyksestä maksettava valtionvero ei enää kasva suhteellisesti. Kun verotettava ansiotulo on yli 78 500 vuonna 2020, tulon lisäyksestä maksettava vero valtiolle on 31,25 prosenttia. Tänä vuonna raja on 80 500 euroa. Koko verotaulukon näet ohessa.

Jos esimerkiksi pohtii, kannattaako suuri kertatulo jakaa maksettavaksi useammalle vuodelle, jakaminen ei lievennä progressiivista valtionveroa, jos verotettava tulo valtionverotuksessa ilman kertatuloakin on jo suurempi kuin tuloveroasteikon korkein porras.

Jos tulon lisäyksestä menevä vero on jo käytännössä maksimissaan, eivät verot alene, vaikka tuloja jakaisi useammalle vuodelle. Ellei verotus sitten kevene seuraavana vuonna, mitä ei ole näköpiirissä.

PÄIVI KAARI

TaxFax

VEROTIETOA REAALIAJASSA

Tilaa TaxFax edullisena kestotilauksena!
Veronmaksajien jäsenhinta 159 €/vuosi
norm 189 €/vuosi
(Hintoihin lisätään alv 10 %)

KUN VEROTUKSESSA TAPAHTUU, TAXFAX PITÄÄ SINUT AJAN TASALLA!

TaxFaxin tilaajana pysyt vaivattomasti ajan hermolla siitä, mikä verotuksessa on tärkeää. Veronmaksajien kokeneet lakimiehet seuraavat tapahtumia, valikoivat ja tiivistävät nopeasti tärkeimmät tiedot asiantunteviksi yhteenvedoiksi sähköpostiisi.

Tilaajana saat lisäksi käyttöoikeuden taxfax.fi nettipalveluun, josta löydät helposti hakupalvelun avulla kulloinkin tarvitsemasi tiedot.

Tilaa näin:

Tilaa sähköpostilla
jasenrek@veronmaksajat.fi,
puhelimitse 03010 5511 arkisin kello 9–16
tai verkkokaupasta www.veronmaksajat.fi/verkkokauppa

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

Kiinteistöveroilmoitus ja veron maksaminen

Kiinteistön tiedot korjataan tai täydennetään Omaverossa.

TEKSTI: JUHA SALMIKIVI

Kiinteistöverotusta koskeva ilmoittaminen voidaan tiivistää neljän kohdan muistilistaan:

1. Saat **kiinteistöveropäätöksen** ja tilisiirtolomakkeet maaliskuussa 2021. Säilytä nämä.
2. **Tarkista** kiinteistöveropäätöksen tiedot. Jos kaikki on oikein, sinun ei tarvitse tehdä mitään.
3. Jos tiedoissa on korjattavaa, **tee korjaukset ja palauta** viimeistään 4.5.2021.
4. **Maksa** kiinteistövero: suurimmalla osalla eräpäivät ovat 6.8.2021 ja 6.10.2021. Jos keväällä lähetettyyn kiinteistöverotuspäätökseen tulee muutoksia, eräpäivät siirtyvät.

Kiinteistöveroilmoitus annetaan Verohallinnon verkkosivuilla Omaverossa *(vero.fi/omavero).*

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät voivat antaa korjaukset myös paperilomakkeella. Erillisellä kiinteistöveroilmoituksella korjataan virheellinen tai puutteellinen tieto tai ilmoitetaan sellainen kiinteistö tai rakennus, jonka tietoja ei ole merkitty verotuspäätökseen.

Yhteisöt voivat korjata tai ilmoittaa tietoja ainoastaan sähköisesti Omaverossa.

KUKA VASTAA VEROSTA?

Kiinteistöverosta on vastuussa se, joka **omistaa kiinteistön 1.1.2021**. Omistajaksi katsotaan myös omistajan veroinen haltija eli esimerkiksi lain tai testamentin nojalla elinikäisen hallintaoikeuden saanut henkilö. Vuoden 2021 aikana tapahtuneet kiinteistötietojen muutokset, esimerkiksi kiinteistön myynti maaliskuussa 2021, eivät vaikuta vuoden 2021 kiinteistöveroon. Ilmoitusosaa ei tarvitse näiden muutosten vuoksi palauttaa.

Jos kiinteistöjen omistuksessa tai hallinnassa on tapahtunut muutoksia 1.1.2021 tai sitä ennen eikä niitä ole korjattu kiinteistöverotustietoihin, korjaa tietoihin tapahtuneet muutokset. Ilmoita, jos olet ennen mainittua ajankohtaa esimerkiksi

- ostanut kiinteistön,
- saanut kiinteistön perinnönjaossa, lahjana tai muulla vastaavalla tavalla tai
- luovuttanut kiinteistön.

KIINTEISTÖTIETOJEN ON OLTAVA PERILLÄ VEROHALLINNOSSA MÄÄRÄPÄIVÄNÄ.

Rakennuksen omistusosuus määräytyy kiinteistöverotuksessa maapohjan omistusosuuden perusteella, jos muuta ei ole ilmoitettu. Jos omistusosuus on muuttunut tai omistusosuus rakennuksesta on eri kuin omistusosuus kiinteistön maapohjasta, on omistusosuus rakennuksesta korjattava ja merkittävä osuus murtolukuna.

Jos rakennuksen yhteisomistajat ovat puolisoita, riittää yksi ilmoitus verkossa tai yksi lomake. Puolison omistama osuus ja rakennuksen muut omistajat ilmoitetaan kohdassa Lisätietoja. Jos rakennuksella on myös muita omistajia, heidän on ilmoitettava rakennuksen omistusosuudet ja niiden muutokset omilla lomakkeillaan.

TIEDOT RAKENNUKSISTA

Rakennuksia koskevat tiedot on syytä tarkistaa ja tarvittaessa korjata. Ilmoita tai korjaa puuttuva rakennus, rakennuksen tai rakennuksen osan valmiusaste, rakennuksen laajennus, korjaus rakennuksen ominaisuustietoihin, rakennuksen peruskorjaukset tai rakennuksen purkaminen.

Uudisrakennuksella tarkoitetaan tässä rakennusta, jonka rakentaminen on aloitettu vuonna 2020. Jos kiinteistöverotustiedoista puuttuu rakennus, joka on valmistunut jo ennen vuotta 2020, ilmoita kyseinen rakennus. Ilmoita myös, jos rakentaminen on aloitettu ennen vuotta 2020, mutta rakennus on ollut edelleen keskeneräinen vuoden 2020 lopussa ja rakennuksen tiedot puuttuvat verotuspäätöksestä. Ilmoita puuttuvaa rakennusta koskevat tiedot niille varatuissa kohdissa.

Ilmoita myös, jos rakennuksessa on tehty vuoden 2020 aikana perusparannus tai huomattava kunnossapitotyö. Anna selvitys tehdyistä korjauksista sekä niiden kustannuksista kohdassa Perusparannukset ja muut huomattavat korjaustoimenpiteet. Samassa kohdassa voidaan ilmoittaa myös sellainen ennen vuotta 2020 tehty perusparannus- tai korjaustyö, jota ei ole vielä huomioitu kiinteistöverotustiedoissa. Jos rakennuksen käyttötarkoitusta tai ominaisuuksia on muutettu perusparannuksen yhteydessä, ilmoita peruskorjausta koskevat tiedot niille varatuissa kohdissa. ▶

RAKENNUSVAIHE

Jos rakennus on ollut keskeneräinen vuoden 2020 lopussa, ilmoita rakentamisen aloituspäivä ja valmistumisastetta vastaava prosenttiluku. Ilmoita myös rakennuksen pinta-ala ja muut tiedot niille varatuissa kohdissa. Keskeneräisen rakennuksen verotusarvo on rakennuksen valmistumisastetta vastaava osuus valmiin rakennuksen verotusarvosta.

Merkitse rakennuksen valmistumispäivä, jos rakennus on valmistunut vuonna 2020. Voit myös korjata rakennuksen valmistumisvuoden tässä kohdassa. Vuonna 2020 valmistuneen rakennuksen osalta merkitse valmistuneen rakennuksen rakennuskustannusten yhteismäärä euroina.

Jos rakennuksessa on sen valmistumisen jälkeen tehty perusparannuksia tai huomattavia kunnossapitotöitä ennen 1980-luvun puoltaväliä, se on otettu verotuksessa huomioon muuttamalla valmistumisvuosi myöhemmäksi ikäalennusten pienentämiseksi. Tämän vuoksi vanhemmilla rakennuksilla verotuspäätökseen merkitty valmistumisvuosi voi poiketa oikeasta valmistumisvuodesta. Tästä syystä tietoja ei tarvitse korjata.

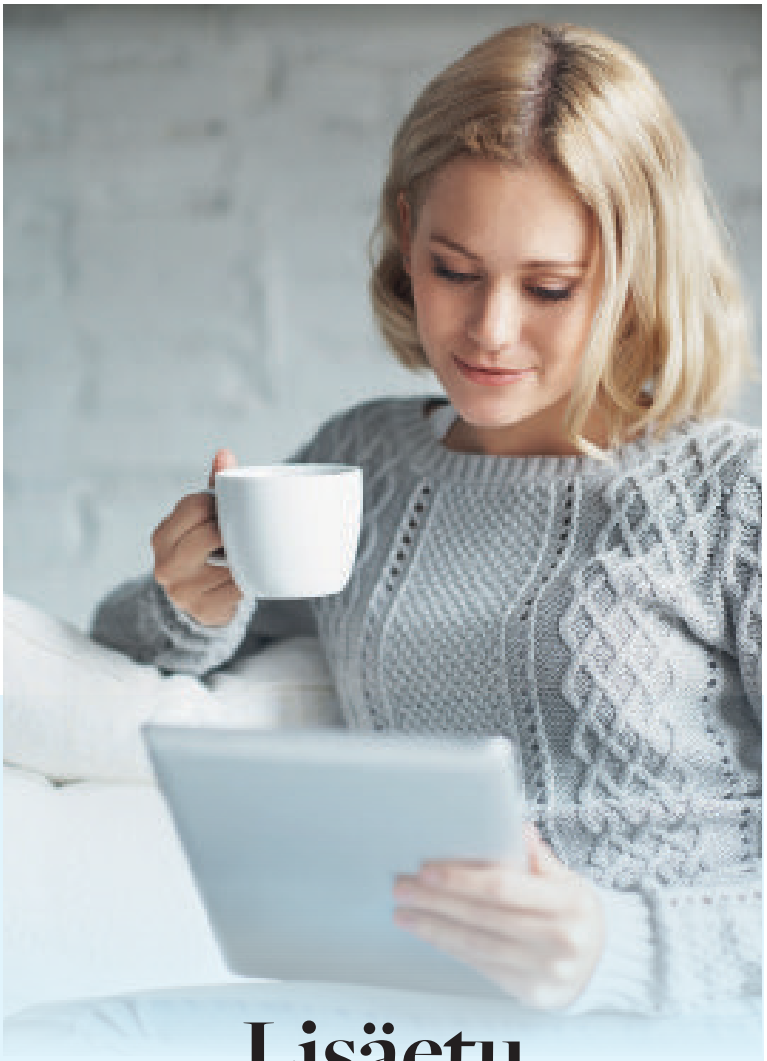
RAKENNUSTEN KÄYTTÖ

Kiinteistöverotiedoissa on kerrottu rakennuksen pääasiallinen käyttötarkoitus. Kiinteistöveroprosentti määräytyy rakennuskohtaisesti rakennuksen todellisen käytön perusteella. Jos rakennus on esimerkiksi osittain asuinkäytössä ja osittain liiketilana, veroprosentti määräytyy rakennuksen pääasiallisen käytön perusteella:

- Vakituinen asuinkäyttö: vähintään 50 %
- Muu asuinkäyttö (esim. vapaa-aika): yli 50 %
- Elinkeinotoiminnan käyttö: yli 50 %
- Maatalouden yhteydessä oleva majoitustoiminta: yli 50 %

Erillisen talous-, sauna- ja autotallirakennuksen veroprosentti on sama kuin päärakennukseen. Jos erillinen talous-, sauna- tai autotallirakennus liittyy pääasiassa vakituisessa tai muussa käytössä olevaan rakennukseen, sovelletaan siihen asianomaisen rakennuksen veroprosenttia. ◄

KIRJOITTAJA ON VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITON VEROJURISTI

Lisäetu veronmaksajien jäsenille

TALOUSTAITO BONUS

taloustaito.fi/bonus/

Pääset lukemaan bonusjuttuja samoilla tunnuksilla, joilla kirjaudut Veronmaksajien verkkosivuille.

Hyötytietoa omaan talouteesi!